

ወጋሕታ

ብፓስተር ሳምሶን ደበሳይ

ሰኔ 2011 ዓ.ም
ዓባይ ብርሃንያ

ብዙይ ፍቃድ ደራሲ ብዝኾነ ዓይነት መልክዕ ኤሌክትሮኒካዊ
ወይ ከኣ ካልእ መሳርሒ ምብዛሕ ኮነ ምሕታም ከልኩል እዩ።

ምስጋና

አቅዲመ ነቲ አጀማሩ ዘፈጸመኒ እግዚአብሔር አምላኽ ብልቢ ከመስግኖ እፈቱ፤ አስዲበውን፤ ነታ ኣብ ኩሉ ኣገልግሎተይ ከይተሓለለት ብኹሉ መዳይ ትድግፈኒ ፍቕርቲ ብዓልቲ ቤተይ አኸበረት (አኪ) ከመስግኖ እፈቱ። ብምቕጻል ነቲ ነዛ መጽሓፍ እዚኣ ግዚኡ ኣጥፊኡ ብምንባብ፤ ዝኣረመለይን መቐድም እዛ መጽሓፍ ዝጸሓፈለይ ኩቡር ፓስቶር ይስሃቕ ሓይላኣብ ኤመስግኖ። ከምኡውን ብተመሳሳሊ ነዛ መጽሓፍ ብደቂቅ ኣንቢቡ ዝኣረመለይን ሃናጺ ትዕዝብቱ ዝለገሰለይ ፓስቶር መሓሪ ደበሳይ ኣዝዩ አመስግኖ።

ብፍላይ ከኣ ነዛ መጽሓፍ ብብዙሕ ጻዕሪ ናይ መጽሓፍ ቅርጺ (lay out) ዘትሓዘትለይ ብርኽቲ ሓብቲ ኤደን ኣብርሃን ብዓልቤታ ቢንያም ቦረኽትን፤ ከምኡውን ምስኣ ተሓባቢሩ ናይ ገበር ቅርጽን ምስልን ዝሰርሓለይ ብሩኽ ሓው ዘርኣይ ኪሮስን ንኹሎም ነዛ መጽሓፍ ኣብ ምሕታም ምኽራውን ገንዘባዊ ለቓሕን ሓገዝን ዝገበሩለይ ሲራክ ቦርሁ፤ ጠዓመ አተወብርሃንን ካልኣት ሊጋሳት ብጸትን ኣዝዩ ከመስግኖም እፈቱ። ኣብ መወዳእታውን ነዛ መጽሓፍ ናብ ቤት ማሕተም ንምብጻሕ ዝተሓባበረኒ ሓው ጠዓመ አተወብርሃንን ነዛ መጽሓፍ ኣብ ምዝርጋሕ ዝተሓባበሩኒ ኩሎም ኣሕዋትን ኣሓትን ኣዝዩ ከመስግኖም እፈቱ።

ሓበሬታ

እዛ መጽሓፍ እዚኣ ንኹሉ ትግርኛ ዝርዳእ ሰብ እምበር ንቤተክርስቲያን ጥራይ ኢላ ኣይጸሓፍኩዋን። እዚ ክንዲ ዝኹኑ ዝኹን ሰብ ዓዲጉ ክጥቀመላ ብኸብሪ እዕድም። ኩሉ ኣብዛ መጽሓፍ ዘሎ ናይ ገጸ ባህርያት ኣስማት ደራሲ ንገጸባህርያቱ ዘጠመቐም ስም ከም ዝኹኑ ንሕብር። እዛ ኣብዛ መጽሓፍ እዚኣ ዘላ ቤተ ክርስቲያንውን ንኹነታት እታ ኣብሃገርና ዝኸበረት ኣካል ክርስቶስ እተንጸባርቕ እምበር ንሓንቲ ንጽል ቤተክርስቲያን (Local Church) ጥራይ ከምዘይተመልከት ክንሕብር ንፈቱ። ብተወሳኺውን ንኹሉ ፊደላት ብደቂቕ ጸጺናኳ እንተ ኣስተኻኸልናዮ ሓደ-ሓደ ምላቕ ናይ ፊደላት ጌጋታት እንተ ኣጋጠመ ብትዕግስቲ ክትነቡ ምስናይ ይቕሬታ ብትሕትና ንሕብር።

ርእይቶ ኣገልገልቲ

‘ወጋሕታ’ ሕሉፍን ህሉውን ኩነታት ሃገርናን ብሩህ መጻኢኣን ኣብ ምቅላሕ ንሓያሎ ሸነባት ኩነታትና ዝድህስስ ዓሚቑ ትሕዝቶታት ዝሓዘት እያ። እዛ መጽሓፍ እዚኣ፡ ዝተፈላለዩ ሰባት ኣብ ሃገራውነትን መንፈሳውነትን ንዘለዎም ኣጠማምታትን ምጉትን ግቡእ ምላሽ እትህብ። መንፈሳውያን ሰባት፡ ሰባት ንዝህብዎን ዘዕልልዎን ዝተፈላለዩ ክትዕን ዝንቡዕ ኣተሓሳስባን ኣብ ሕብረተሰብና ንዘልዓሉ ክርክርን ኣንጻርነትን ወጊዶም ኣብ ምትዕራቕን ብኣወንታዊ ኣገላልጺ ብፀምቀት ኣንጻሩ መስመር ኣብ ምትሓዝን፡ ንትሑትን ጌጋ ርድኢትን ኣብ ምቕያርን ኣብ ምቕናዕን ኣመንቲ ሃገር እትሓቶም ሓላፍነታዊ ግብኣም ኣብ ምፍጻም ዝኸፍልዎ ዘለዉ ዋጋን ኣብ ባይታ ዝጸወትዎ ዘለዉ ዓብይ ተራን ከመይ ምዃኑ ብምቕሉል ኣበሃህላ ብምጉላሕ ሰኒዳቶ ኣላ።

ደራሲ፡ ዕላማ ራእይና ብርሃንን ጨውን ንዓለም ምዃን ክሳዕ ዝኹን፡ ስነ ጽሑፋትና ኣብ ቀጽሪ ቤተክርስቲያን፡ ማለት ኣብ መንፈሳውያን ጥራይ ክሕጸር የብሉን ብምባል፡ ንኹሉ ኣንባቢ እትዕድምን ንኹሎም ጸሓፍቲ ከኣ ደባቶም ንኸስፍሑ እተሓይልን እተተባብዕን ኣብነታዊት መጽሓፍ ኣበርኪቱልና ኣሎ።

ፓስተር ሳምሶን ደበሳይ፡ ኣብ ቀዳማይ ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎት ሓደ ካብቶም ብኣገልግሎት ቃል ኣምላኽን ብመሪሕነትን ዝተመስከረሎም ከወይኑ፡ ነጸብራቕ ናይቲ ንዕኡ ኹነ ንብዙሓት ብጸቱ ዘንገርም ሓቕኛ ፍጻሜታት ቦቲ ብግሉ ዘጥረዩ ስነ ጽሑፍዊ ተመክሮኡ፡ ኣብ ጽሑፍ ንክትጽሕፍም ዘጸግሙ ምሩጻት ኣበሃህላታት ብዘገርም ክእለት ከቐምጥ ምኽላሉ ኣዝዩ ዘገርም ኣብ ርእሲ ምዃኑ፡ ገጠራውን ከተማውን ባህልታት፡ ኣብ ውሽጥካ ጠብላሕታ ዝሓድጉ ዘደንቑ ትንታኒታት፡ ብልሓታዊ ኣዘራርባን ርሱን ህያው ስምዒትካ ዝትንኩፋን ክውን ፍጻሜታት ብድራማዊን ብልበወለዳዊን ኣገባብ ስነ ጽሑፍ ስልዘቀናበሮ፡ ብህያውነት እቲ ዛንታ ልክዕ ኣብቲ ፍጻሜ ከምዘሎኻ ኹይኑ ስለ ዝስምዓካ ብምስጥ ዉኖ ክትነብብ ትቕሰብ። ጸሓፊ፡ ዕሙቕ ዝበለ ናይ ምዝንታው ክእለትን ናይ ስነጽሑፍ ጸጋን ዝወነን ብምዃኑ፡ ብዙሕ ነገራት ብቐሊሉ ክገልጸልካን ሓቕነቱ ጎሊሑ ንኸርእየካ ዘይጽገም ኣብ ርእሲ ምዃኑ ኣብ ሰዋስዋዊ ኣጸሓሕፍኡ ዝንኣድ ጸሓፊ ኹይኑ ካብቶም ብቐዳሞት ዝስርዑ ምክራት ጸሓፍቲ ሃገርና ሓደ እዩ።

‘ወጋሕታ’ ስነጽሑፋዊ ቃና እተውህብ፡ ኣብ መንፈሰነን ደምካን ኣትዮም ውሽጣዊ ስምዒታት ዝትንክፉ ፍጻሜታት፡ ከታ ኣብ ገለ ገጸታታ ተስሕቅን ክምስ እተብል እናመሃረት እተዘናግዕን ኣብ ገለ ከኣ ንብዓትካ ቁጽርጽር እተብልን እተነብዕን ከተንብባ ምስጀመርካ ክሳብ ትውድኣ ኣብ መንገብ ክትጻጽዋ ዘይትደሊ መሳጢትን ሰሓቢትን ህያው መጽሓፍ እያ። ዛጊት ካብዝቀረባ ጽሑፋት ንውዱዕ ኩነታት ሃገርና ብዝምልከት ንቻላቱ ኮነ ኣባሃህላታቱ ብቐለልን ብዘይተጠናነገ ቋንቋን ክገልጽ ምኽኣሉ፡ ድርሰቱ ሃብታምን ገላጽን ኣብ ርእሲ ምዃኑ፡ ብደረጃ ኣገዳስነታን ኣበርክቶኣ ንሕብረተሰብ፡ ነቲ እምበርዶ ክወግሕ እዩ እናበለ ዝጸበ ዘሎ ኣ ውሽጥን ወጸእን ዘሎ ኣካል ህዝብና ድኻ ጸልማት ተቀንጢጦ ‘ወጋሕታ’ መጺኡ ብምባል እተበሰር ብሉጽቲ መጽሓፍ እያ።

ዝኸበርኩም ኣሕዋት፡ ዝርጋሐ ብዝምልከት ብሓፈሽኡ ኣብ መብዛሕቲኡ ቦታታት ከምንዕዘቦ፡ እቲ እነርእዮ ሸለልትነት ንደረሰቲ ዘተባብዕ ብዘይምዃኑ፡ ንዕቤት ሰነ ጽሑፍ ከይሃስዮ ምእንቲ ከምቲ ቅዱስ ጽሑፍ “ከምቲ ሰብ ኪገብሩልኩም እትደልይዎ ዘበለ ኩሉ ንስኻትኩምውን ከምኡ ግበሩሎም።” (ማቴ 7:12) ዝብል፡ ሓደራ እዚ ጉዳይ ዳግማይ ግምት ክንገብረሉ እሳቦ። እዚ ድማ ንዝመጸና ኩሉ ምእንጋድ ዘይኮነስ ብቅዓት ናይቲ ድርሰት ነንበብቱ ዘርብሕ ምዃኑ ብምግምጋም፡ ደጋጊምና ኣብ ዓይኒ ኣንበብቲ ከነቐርቦን ከነፋልጦን ካብኡ ሓሊፍና ድማ ብምንታይ ክንድግፎም ከም ንክእል ምስኣም ክንዛተ ክንክእል ሰናይ እዩ።

እው፡ ብኣፍልጦ ከምዚ ዝበለ መጽሓፍ ከተዳሉ፡ መጽናዕቲን ብርቱዕ ጸዕርን ዝሓትት ከምዝኮነ፡ ጥቅሚ እዛ መጽሓፍን ዝሃለኸ ጊዜን ቐለል ከምዘይኮነ ተርጓሚና ንክምዚ ዝበለ ኣብነታዊ ተበግሶ ንምትብባዕ ፍሉይ ኣቓልቦ ብምሃብ፡ ነቲ ኣብ መጓሰና ዘሎ ህዝቢ ምስዛ መጽሓፍ ኣብ ምልላይ ሸለል ከይበልና ብውዕዩ ኣብ ምዝርጋሕ ብዕቱብ ክንነጥፍ እሳቦ።

ፓስተር መሓሪ ደበሳይ
 ንሳ ማሕበር-
 ኣጋፕ ቤተክርስቲያን ማንቸስተር ዓባይ ብጣንያ
 ም/ኣቦ መንበር ሕብረት ክርስትያን ኤርትራ ኤውሮጳ

መቐድም

ሓውና ፓስተር ሳምሶን ደበሳይ፡ ቅድሚ ሕጂ “ሲኦል” ዘርእስታ መጽሓፍ ተርጉሙን “ህዝቢ ኣምላኸን መራሕቶምን” ዘርእስታ መጽሓፍ ደራሲን ብዚነኣድ ኣቀራርባ ገይሩ እጹብ ሓቂ ጽሑፍ ንነበብቲ ንበረኽት ኪኹና ኣቐረቡ ነይሩ። ሕጂ ድማ እግዚኣብሄር ጸጋ ሂሱዎ፡ ነዛ “ወጋሕታ” ዘርእስታ መጽሓፍ ቦቲ ልዙብ ኣዘራርባኡን ላዛ ዚመልኦ ኣቀላልባ ቃላቱን ገይሩ፡ ብዚምስጥ ኣገባብ ጽሑፍ ንነበብቲ ንበረኽት ክትከውን ኣቐረቡዋ ኣሎ። እነ ነዛ መጽሓፍ እዚኣ ደጋጊመ ኹባ ጫፍ ናብ ጫፍ ኣጸጸየ ነቢያ ኣሎኹ። እቲ ኣልዒሉዎን ተዛትዩሉን ዘሎ ኣርእስቲ ድማ፤ ኣብ መንገ- ሃገርን ማሕበር ክርስቲስን፡ ኣብ መንገ- ዜግነትን ኣማኒ ክርስቲስ ምዃንን፡ ኣብ መንገ- ፖለቲካን ክርስቲስን፡ መራኸቢ ድልድል ዚገብር ኣብ ህዝብና ገና ዘይተሃንደሰን ዘይተተንከፈን ኣርእስቲ እዩ። ከምኡ ብምዃኑ ድማ፡ ዝያዳ ኣቐሊቦን ኣትኩረን ኣጸጸየ ብጸቢብ መኹባዕቲ ኣሕሊፈ ነዊሕ ጊዜ ወሲዶ ደጋጊመ ኹብቦ ግዲ ኹነኒ።

ተጠንቂቐ ድሕሪ ምንባቢ ድማ፡ እዛ መጽሓፍ እዚኣ፤ ብመጽሓፍ ቅዱሳውን ትምህርታውን ትሕዝቶኣ ጥዕይቲ፡ ብተግባራውን ምዕደኣውን ትሕዝቶኣ መገዲ ቐዳዲትን መራሕትን ሃናጸትን ኩይና ረኺቢያ። እቲ ኣልዒሉዎ ዘሎ ሓሳብ፡ ነቲ ኣብ መንገ- ኸም ብሓድሽ እተውልዱ ኣመንቲ ክርስትናን እቶም ንኸም ብሓድሽ እተውልዱ ብኣሉታዊ መገዲ ዚጥምቱን ኤርትራውያን ዘሎ ግጉይ ሓሳብ ዜተግርቐ ኣርእስቲ እዩ። እቲ ተጠቂምሉ ዘሎ ልኡም ኣዘራርባን ስሙር ሰዋስዋዊ ኣወፋፍራን ድማ ኣዝዩ ዚነኣድ ኮይኑ ረኺቢያ። ነቲ መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቅን ካልኣት ዚህብዎ ግጉይ ርድኢትን ብመልክዕ ልቢ ወለድን ድራማን ገይሩ ስለ ዜቐርቦ ድማ፡ ነታ መጽሓፍ ከተንብባ ምስ ጀመርካያ ኸይወዳእካያ ኸይተቐርጸ እትምስጥ ዓይነት መጽሓፍ ኩይና ረኺቢያ።

ሓውና ፓስተር ሳምሶን ደበሳይ፡ ኣዲኡ፡ ሓንቲ ካብቶም ግዳያት ባዕዳዊ መግዛእቲ ኩይኖም ብጥይት ደርጊ ዝጠፍኡ ኤርትራውያን ኩይና ገና ዕሽል ከሎ ብሞት ስለ ዝተፈልየቶ ብዘይ ኣደ ዘኹቲሙ ዚዓበዩን፤ ኣቦኡ ገና ቄልዓ ኸሎ ገዳፋዎ ኺጋደል ስለ ዝኸደ ብዘይ ኣቦ ዘኹቲሙ ዚዓበዩ ኤርትራዊ እዩ። ንእምነት ክርስትና ድማ፡ ካብ ዕሽልነቱ ኣትሒዞ ብዓሚቑ ርትዒ ተቐቢሉዎ እዩ ዓብዩ። ንሱ ባዕሉውን ነቲ ኣብዚ መጽሓፍ እዚ ብመልክዕ ልቢ ወለድን ድራማን ኣቐረብዎ ዘሎ ቐዳማይ ዙርያ ሳዋ፡ ብተመክሮ ሓሊፉዎ እዩ። ኣብ ቤት ትምህርቲ እተማህርን ዜጽንዖን ሙያኡ ድማ ሕግን ስነ-መለኮትን እዩ። ስለዚ ነዚ ዘይተግሕሰን ዘይተተንከፈን ኣርእስቲ እዚ፡ ካብ ሓውና ፓስተር ሳምሶን ንሳዕሊ

ኪጅምሮ ዚበቅዕን ብኹሉ መሓዘናት እተግጥቀን ዘሎ ኣይመስለንን። ንሱ ድማ፡ ቦቲ እግዚአብሄር ዚሃቦ ፍሉይ ሓሳብ ናይ ምግላጽ ክእለት፡ ነዚ ኸቢድን ውስብብ ዝበለን ኣርእስቲ እዚ፡ ብእተበላሐተ ቐዳ ኣጸሓሕፋ ልቢ ወለድን ድራማን ገይሩ ኹሉ ሰብ ኪርድኦ ብዚኸእል ደረጃ ኣቐሪቡዎ።

ካብቲ እግዚአብሄር ዘሕለፎ ግላዊ ተመክሮኡን ኣብ ማእከል ህዝብና እተገንዘቦ ትዕዛብትኡን ተላዒሉ ድማ፡ ነቲ ገና ብሕጂ ነዊሕ ጸዕሪ ኸግበረሉ እንጽብዮ ዘሎና ኣብ መንጉ ክርስትናን ሃገርን ዚህነጽ ርትዓዊ ዝምድና፡ ቀዳማይን መራሕን መራኸቢ ድልድል ዝኸውን መምርሒ ጽሒፉ ኣቐሪቡ ኣሎ። ብፍላይ ድማ፡ ነቲ እግዚአብሄር ብኣምላኽዊ ኣሰራርሓኡ ሰሪፁ ዚሃበና ኸልቲኦ ሓላፍነታት ሃገርን እምነትን ከይዘንጋዕና ኸመይ ገይርና ኸም እንሕልዎ፡ ኹሉ ሰብ ኬስተውዕሎ ብዚኸእል ዓይነት ኣገባብ ገይሩ ኣቐሪብዎ። ኹሉ እቲ ኣብዛ መጽሓፍ እዚኣ ተንጸባሪቐ ዘሎ ሓሳብ፡ ኣብ መምርሒታትን መትከላትን መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ እተሰረተን ሱር ዚሰደደን እዩ። እቲ ተግባራዊ ትሕዝቶኡ ኸኣ ንኣማኒ ኸርስትና ጥራይ ዘይኮነሰ ንኹሉ ኤርትራዊ ዚጠቅም መምርሒታት እዩ። ስለዚ፡ ነዛ መጽሓፍ እዚኣ ዚነበበ ዘበለ ኹሉ ሰብ፡ ነቲ ኣብ መንጉ ሃገራዊ ምዃንን ኣማኒ ምዃንን ዘይላገብ መሰሉ ዚርእይ ግጉይ ኣረዳድኦ ኣልዩን ነቲ ጋሪዱ ዘሎ መጋረጃ ቐዳዱ ንኸልቲኦ ሓላፍነቱ ኣጣሚሩ ዚኸደሉ መምርሒታት ኪረክብ ይኸእል እዩ። ነዛ መጽሓፍ እዚኣ፡ ኹሉ ሰብ ነቢቡ ኸጥቀመላ ድማ ኤተባብዕ። ካብኡ ሓሊፉ ድማ፡ ዝኹን ይኹን ንጽሑፍ ብተዋሰኦ ናይ ምቕራብ ተውህቦን ዓቕምን ዘሎዎ ኣካል፡ ትሕዝቶ እዛ መጽሓፍ እዚኣ ብመልክዕ ምርእይት ተዋሰኦ እትቐርበሉ መገዲ ኣብ ምንዳይ ንሓውና ሳምሶን ኪተሓባበር እላበ።

ሓውና ፓስቶር ሳምሶን ድማ፡ ቦቲ እግዚአብሄር ዚሃበካ ጸጋ ነዛ ቀዳዲት መገድን መራሒትን ጠቓሚትን ሃናጺትን መጽሓፍ ጽሒፍካ ንነበብቲ ብምቕራብካ ስለ ዘበርከትካዮ ኣገልግሎት እግዚአብሄር ይባርኸካ። ከምቲ እግዚአብሄር ዝሃበካ ጸጋ፡ ነዚ ናይ ጽሑፍ ኣገልግሎት እዚ ኸትኩስኩሶን ኸተዕብዮን ብዝበለጸ ኸተሰሰኖን እሞ ንብዙሓት ንበረኸት ኪኸውን ብዚይምሕላል ክትቅጽሎ ድማ እላበወካ።

ፓስቶር ይሰሃቅ ሓይልኣብ
ጓሳ ማሕበር ብስራት ወንጌል ቤተክርስቲያን ኤርትራ
ሎስ ኣንጀልስን

ኣብዚ እዋንዚ ኣቦ ወንበር ናይ ሕብረት ኣብደተክርስቲያናት ሰሜን ኣሜሪካን ኬይኑ ዝግዱ ዘሎን።

ወጋሕታ

“ሰማያዊት ሃገርና ነፍቅር ኢና ማለት ምድራዊት ሃገርና ንጸልእ ኢና ማለት ኣይከኣን! ኣብዚኣን ክንጸንሕ፡ ኣብቲኣን ንዘልኣለም ክንነብር ተዋሂቦናና እየን’ሞ። እንተኹን ሰብ ክቡር እዩ፡ ክዳን ዘይከኣስ መሰልን ግቡእን ለቢሱ’ዩ ተወሊዱ’ሞ፤ ግቡኡ ክፍጽም ግቡኡ’ዩ፡ መሰሉ ክጠልብ ከኣ መሰሉ’ዩ።”

ፓስተር ሳምሶን ደበሳይ

ጉንበት 24, 1991 አብ ልቢ ነፍሲወክፍ ኤርትራዊ ናይ ራህዋ ሕላግት ዘምበረት ዓባይ መዓልቲ ተአምራት እያ። እታ ዓርቢ መዓልቲ እቲአ ንኻልኣት ህዝብታት ተራ ዓርቢ ኸትከውን ትኸእል እያ፤ ንኤርትራውያን ግና ካብ ኩለን ዓርብታት ዝኸበረትን ዝተባረኸትን መዓልቲ እያ። ቦታ መዓልቲ እቲአ ዝበረቐት ጸሓይን ዝፈሰ ንፋስን ካብቲ ኣብ ኩለን ብቐድሚኣ ዝነበራ መዓልታት ዝበረቐት ጸሓይን ዝፈሰ ንፋስን ንህዝቢ ኤርትራ ልዑል ዝያዳነት ኔርዎም። እቲ ፍሉይ ዝገበርም ከኣ፡ እታ ጸሓይ፡ ብርሃን ናጽነት ናብቲ ናጽነት ዝሓረሞ ምድርናን ህዝብናን ስለዘንጸባረቐት እቲ ንፋሱውን ነቲ ብሩሕቕ ዝሰማዕ ዝነበረ ደሃይ ናጽነት ተሓንጊጦ ስለ ዝመጽናን ሽታ ናጽነት ከነተንፍስ ስለዘበቅዓናንን እዩ።

አባይ እዝጊ፡ ቦታ መዓልቲ እቲአ፡ ነቲ ዓለማት ዝነፃቐኡን ግምት ዝነፈገኦን ውሑድ ህዝቢ ኤርትራ ባዕዳዊ ጭቆናን መግዛእትን ይሓክል ብምባል ካብ ሰማያት ናይ ራህዋ ጸሓይ ዘብረቐልና ንፋስ ሰላምውን ዘንፈሰልና፡ እቲ ክቡር ውዕለቲ ክርሳዕ ኣይግባእን እዩ። ከምኡውን እቶም ክብርቲ ህይወቶም በጃ ናጽነት ብርድዮቶም ዝወፈዩ ኣሕዋትናን ኣሓትናን ኣደታትናን ወትሩ ኣይክንርስዎምን ኢና።

ብፍላይ ከኣ ካብ ምሕራር ወደብ ምጽዋዕን እቲ ብድሕሪኡ ብስርዓት ደርጊ ንዕኣ ንምምላስ ዝተገብረ ጽዑቕ ደብዳብ ኣየር ዘስዓቦ በርጌላዊ ህልቂትን ጀሚሩ ኣብ ኩለን ቅድሚ እታ መዓልቲ እቲአ ኣብ ዝነበራ መዓልታት ይውረ ብዝነበረ ነጻነትን ራዕድን ዝሓናፈጸ ወረታት ተዋሒጦ ካብ ዝነበረ ህዝቢ ኤርትራ፡ እታ ዓርቢ እቲአ ናይ ነጻነት መዓልቲ ክትከውን እያ ዝብል ኣምር ዝነበሮ ሰብ ምናልባት ምስ ኣምላኽ ዝተማኸረ እንተዘይኮይኑ ዝፈለጠ ተራ ሰብ ኔሩ ኢልካ ምሕሳብ ዘይግመትዮ። ሰርዓት ደርጊ ይንዋሕ ይሕጸር ካብ ምድሪ ኤርትራ ከም ዝወጽእ ናይ ነፍሲ ወከፍ ኤርትራዊ ጸሎታን ተስፋን እኳ እንተነበረ፡ ኩሉ ሰብ፡ ከወጽኦ ኸለው እንተ ውሓደ ከምቲ ኣብ ምጽዋዕ ዝገበርዎ፡ ንዓይ ካብ ዘይኩነት ንኻልእውን ኣይትኹን ብዝዓይነቱ ቀቢጸኣዊ ፈተናታቶም፡ ነስመራ ግዳይ ከቢድ ብረትን ደብዳብ ኣየርን ክገብርዎ እዮም ብዝብል ስግኣት ተዋሒጦ እዩ ዝነበረ።

እዚ ኸንድዝኾነ ነፍሲወክፍ ቤት ካብ ዘምጽኦት ኣምጺኣ፤ ሰብ ብጊዜ ኩናትን ሞትንውን ምብላዕን ምስታይን ስለዘይሓድግ እኸለ ኾነ ላምባ ንምሽማት ትሻሞ ነበረት። ኣስመራ በርባዕተ ማእዘናታ ናብኣ ኣቢሉ ብዝቐንዔ ኣፍ ሞርታራትን ካላኦት ከበድቲ ብረታትን ተሓጺራ ከም

ዝነበረት፡ ደርጊ ብሓፈሻ ንምድሪ ኤርትራ ብፍላይ ደማ ንኣስመራ ክሓድጋ እንተኾይኑ ሰባን ሓመዳን ሓዋዊስ እምበር ብህየታ ከም ዘይሓድጋ፡ እንተስ ኣጋኒኖም እንተስ ሓቆም ብዘንፈስዎ ወረታት እታ ኸተማ ተዓብሊኻ ስለዝነበረት ዓርቢ፡ መዓልቲ ናጽነት ክትከውን ብተሓምራት ንዝኣምን ሰብ ጥራይ እምበር ንመብዛሕቱ ክእመን ኩነ ከግመት ዘይክኣል ጉዳይ እዩ ኔሩ።

“ኣቲ ለምለም፡ እዛ ረድዮ እምበርዶ ደሓን እያ ሎሚ ንጉሆ፤ እንታይ ዘረባኡ እዩኪ፤” በሉ ኣባይ በርህ ብምግራም። ኣስዒቦምውን “ኣቱም ደቂ እዝይ ድዩ ንዑስከ ስምዕዎ እዛ ረድዮ፡ እንታይ ግበሩ እዮም ዝብሉና ዘለዉ፤ ሁኢሲ” (ሁለተኛ ኣብዮታዊ ሰራዊት፡ ማለትዮ) “ንኤርትራ ብሰላም ሓዲግዎ ኣብ ምውጻእ ስለዝኾነ ህዝባዊ ግምባር ብሰላም ቦትኣም ክቆጸጸሩ ክትብል ዝሰማዕኩዎ መሰለኒ። እንታይዮ ነገሩ፤”

ኣደይ ለምለም “ኣቱም ዘይኣመልኩም፡ እንታይ ዘረብኡ ትዛረቡ፤ በሉ ካልኣይ ሳዕ ካብ ኣፍኩም ኣይተውጽእዎ። ብዘይ ንሱ ሎሚዶ ጽባሕ ይሓርዱና እንዳበልናስ፡ እዚ ዝበልኩምዎ ኣብ ኣእዛኖም እንተ ድኣ በጺሑ ዝወርደና መዓት ትፈልጥዎ ኢኹም” በላኦም እቲ መላኽቲ ቤቶም ዕጹው ምኻኑ እንዳኣረጋገጸ።

“ለምለም ከኣ፡ ክትብሉ ዝጸንሑት ኣይሰማዕኩዎን ሓንሳእ ጥራይ ዘይኮነስ ስለስተ ሳዕ ምስ ደገመቶዶ ኣይኮንኩን ዝጸዋዕኩኺ” ኢሎም ኣባይ በርህ ዘረባኣም ከይወድኡ እታ ረድዮ ነቲ ኣብ ሳዕሊ ዘሎ ሁ. ኣ. ሲ ካብ ምድሪ ኤርትራ ብሰላም እለቕቕ ኣሎ ዝብል ሓበሬታኣ ደጊማ ኣቓለሐት። ኣደይ ለምለምን ሰብኣዮንን ብምግራም ተጣማመቱ።

መንግስ ደጋጊሙ እንዳ ሰዓለ “ኣንቱም ሰባት ኣነስ ቁርዲድ ዝኾነት ሰዓል እምበር ረኽብ ሓንሳእ ምስ ጀመረት ንኸይትምሕረኒ ዝመሓለት እያ ትመስል” እንዳበለ ካብ መደቀሲኡ ተንሲኡ ናብቲ ወለዱ ዝነበርዎ ክፍሊ መጸ። ከቢድ ኣሰዓዕላኡ ዝሰምዑ ኣባይ በርህ ካብቲ መሲጥምም ዝጸንሑ ዘይተረጋገጸ ናይ ረድዮ ሓበሬታ ገባእ ኢሎም ኣቓልቦኦም ናብ ወደም ብምግባር፡ “እቲ መድሃኒትካስ እምበርዶ ብግቡእ ትወስዶ ኣሎኻ ኢኻ፤” ክብሉ ተወክስዎ።

“ኣዮቦይ!” በለ መንግስ መቐድሒ ማይ ደልዩ የማነ ጸጋም ግልጽ እንዳበለ። “ሕጅስ እንታይ ክገብር ካብ ዓራት ተንሲኢ ኢልካኒ ዘይ ነተን ተካላት ከኒና ክገብሩም ኣምበር። እንተኾነ- እዛ ሰዓል እዚኣ ክትከይድ ኢላ ዝመጸት ኣይትመስልን እያ፡ ከኒና ኣይዓጅባ መርፋእ፡ ምሳይ ንምኽራም ዝፈረመት እያ ትመስል።” ኢሉ ነቲ ከኒና ብድሕሪ ምጉሳም

ማይ. ቅዱሱ ሓውሲ ምዑግ ከብል ከሎ ብቅጽበታዊ መደንዘዝ ወጊእም ከም ዘደንዘዝዎ አዲንቱ አፍጢጡ ትንፋሱ ሓቢኡ ድርቅ በለ።

መንግስት ምንኣስ ቦኸሪ ወደም ነቦይ በርህ ኮይኑ ኣብ ኣዲስ ኣበባ ካብ ዝርከብ ናይ ሕጊ ዩኒቨርሲቲ LLB ዝብል ናይ ሕጊ ዲግሪ ተቐቢሉ ኣብ ክፍሊ ሃገራት ኢትዮጵያ ኣብ ዝርከብ ንኡስ ቤት ፍርዲ ንሒደት ዓመታት ብድሕሪ ምግልጋል ናብ ሃገረ እንግሊዝ ብምኻድ ብቅዋማዊ ሕጊ (Constitutional Law) LLM ዝብልም ናይ ሕጊ ማስተርስ ዲግሪ ወሲኹ ብ1988 ኣስመራ ኣብ ዝርከብ ቤት ጽሕፈት ውሽጣዊ ጉዳያት ተመዲቡ ኣብ ስራሕ ተዋፊሩ ነበረ።

ንሱ ነቲ ምስ ማይ ዝተጸናበረ ከኒና ኣብ ኣፋ ቀርቂሩ ድርቅ ዝበለ ብኸነታት እታ ከተዛርቦ ዝጸንሑት ሰዓል ዘይኮነስ ብቻላት እታ ኣብ ጸጋሙ ኣብ ዝነበረ ዝባን ጣውሳ ተኸዲማ ትዛረብ ዝነበረት ራድዮ ስለ ዝሰምበደ እዩ። ናብ ወለዱ ግልጽ ብምባል “ኣቲም ሰባት ተጸሊልኩም ዲኹም፤ ከመይ ኢልኩም ድምጺ ሓፋሽ ክሳብ ክንድዚ ዓው ተብሉዎ፤ ረድዮ ሻዕቢያ ቐስ ኣቢልካ ብጥንቓቕ ከም ዝሰማዕ ካብ ሰብ ንላዕሊ ንስኹም ትፈልጡ።”

“አዩ መንግስት ወደይ፤ እምብኣር ሻዕቢያሲ ብቻንቋ ኣምሓርኛ ትዛረብ ረድዮ ኣላቶምያ፤” በሉ ኣቦይ በርህ ርእሶም እንዳ ነቕነቹ። “ደሓር ከኣ፤ እዛ ረድዮ ባዕላ ደኣ ናይ ሻዕቢያ ተቐይራ እንተ ኮይና እምበር ኣነ ኾነ ኣዴኻስ ኣይተንክፍናያን።”

መንግስት ናብ መደቀስ እታ ንእሽቶ ሓብቱ ብምሕላፍ “ሂለን ንዓኺ እንድዮቲ” እንዳበለ ነቲ ብዙሕ ጊዜ ዘይኣትዎ መደቐሲኣ ፈግ ኣቢሉ ብምኸፋት፡ “ናብ ሳሎን ዶ መጺኺ ኔርኪ ኢኺ፤ እ...ነታ ረድዮኽ ተናኺፍክያዶ ነርኪ፤ ሓቂ ተዛረቢ፤” እንዳበለ ኣብ ርእሱ ርእሱ ሕቶታቱ ኣከታተለላ መግናሕቲ ሓዊሱ። ሂለን ናብ ዩኒቨርሲቲ ቅድሚ ምሕላፍ ዝውሰድ ማትሪክ ካብ ትወስድ ድሮ ወርሒ ስለ ዘሕለፈት ኣንጊሃ ንክትትሰእ ዘገድዳ ነገር ኣይነበራን። ብተወሳኺውን ሰድራኣ ኣዳራራ፡ ኣቐሱ ክትሓጽብን ነቲ ዛሕ ዝበለ ቤት ከተሰናድእን ኣምሲያ ትድቅስ ስለዝነበረት ኣርፊዳ ምትሳእ ጀሚራ ነበረት። ነቲ ከቢድ ድቃስ ጸቐጥዎ ዝጸንሑ ኣካላታ ንምፍታሕ እንዳተማጣልዩት፤ “ኣታ ድሓን ዲኻ፤ ኣነ ካብ ዓራተይ ኣይተንቀሳቐስኩን” ኢላቶ ድቃሳ ንምቕጻል ትሕቲ ኩበርታኣ ኣተወት።

መንግስት ሓብቱ ካብ መደቀሲኣ ከም ዘይተንቀሳቐሰት ካብ ኣፋ ስለዝሰምየ ጥራይ ዘይኮነስ ነቲ ገና ድቃስ ተፈራሪቕዎ ዝነበረ ኩነታታ ርእዩ ኣረጋገጸ። ናብቲ እታ ረድዮ ዝነበረቶ ክፍሊ ተመሊሱ ነታ ረድዮ

ኣልዲሉ ነቲ ናይ ፊኔወ መስመር ኣንተተመልከቶ እቲ ንህዝባዊ ግምባር ብሰላም ነስመራ ክኣትው ዝዕድም ዝነበረ ሓበሬታ ኣብ ኣስመራ ካብ ዝርከብ ብስርዓት ደርጊ ዝውሃን ማዕከን መራኽብዩ ብዙሓን እምበር ናይ ሻዕቢያ መስመር ፊኔወ ከምዘይነበረ ተዓዘበ።

መንግስት “ኣብ ገዛና ጥራይ ድዩ እዚ ነገር ወይስ ኣብ ኩሉ እዩ” ኣንዳበለ ንምርግጋጽ ማዕጸ ክኸፍት ደለዩ። እንተኾነ ኣደይ ለምለም “ብመድሃኒ ኣለም መንግስት ወደይ ኣይትኸፈተና መን ይፈልጥ እዛ ናትና ረድዮ ጥራይ ከምኡ ትዛረብ ትህሉ” በለኣ። መንግስት ብዋህ ናይ ወላዲቱ ርእይቶ ፍሽኽ ኣንዳበለ “ረድዮና እምብኣር ናይ በይና መስመር ፊኔወ ጀሚራ ኢልኩም” ኢሉ ነቲ ብመድሃኒ ኣለም ዝብል ምሕጽንታ ወላዲቱ ንኸይጥሕስ ነታ ማዕጸ ሓዲጉ ንውሽጢ ተመልሰ።

ናብ መደቀሲኡ ሓሊፉ መጋረጃ ናይቲ ኣብ መደቀሲኡ ዝርከብ ንብለኮ ኸረን ኣቢሉ ዝጥምት መስኮቱ ብምግላህ ነቲ እታ ረድዮኣም ክትብሎ ዘርፈደት ነገራት ዝእንፍት ምንቅስቃሳት እንተሎ ክርኢ ደለዩ። ቤቶም ሓንቲ ካብተን ዓቀቦት እንዳ ኩካኩላ ፋብሪካ ውጽእ ኢልካ ኣብ ብርኽ ዝበለ ቦታ ዝርከባ ኣባይቲ ስለዝነበረት ኣዲንቱ ብዝባን ኣንዳ ኩካ ኣሕሊፉ ናብቲ ብቁዱስ ዮሴፍ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ኣቢሉ ንዓዲ ኣቤቶ ገጹ ዝተዘርግሑ ጽርግያ እንተ ተዓዘበ፡ ወተሃደራት ደርጊ ምስ ሰንቆምን ዕጥቆምን ኣብ ዝባን ኣይፋ ዝበሃላ ወተሃደራዊ መካይናቶምን ካልኣት በርጌላዊ በጣሓትን ተሰቂሎም ገለውን ሰብ መዚ ብዝንቀሳቐሱለን ወተሃደራዊ ላንድ-ክርስቲት ገሊኦም ከኣ ብኣጋር ተር ኢሎም ብሃታሃታ ንከረን ኣቢሎም ክጐዓዙ ረኣዩ።

ብጉያ ናብ ሰድራኡ ምልስ ኢሉ ኸኣ “ኣብ፡ ኣደ፡ ረድዮና ኣይተጸለለትን ከም ሎሚ እኳ ሓቂ ተዛሪባ ኣይትፈልጥን” ንሕና ደኣ ምርጃእ ኣቢናያ እምበር ንሳስ ኩዉን ነገር እያ ትነግረና ዘላ። ኩሎም ወተሃደራት፤ ተራን ሓለፍትን ካብ ከተማና ተመራራሐም ይውጹ ኣለዉ።” ምስበሎም ኣቦይ በርህ ከምታ ወደም ዝገበራ ጌሮም ነቲ ኩነታት ከረጋግጹ ንውሽጢ ሓለፉ።

ኣደይ ለምለም ግና ገና ፍርህን ጥርጣረን ካብ ልበን ስለ ዘይወጸ “እታ መንግስት ወደይ ሓንሳእ እንዶ ተዓገስ ወተሃደራት ብመኻይንን ብኣጋርን ተር ኢሎም ብመገዲ ከረን ምሕላፍ ደኣ ሓድሽ ተርእዮ መዓስ ኮይኑ። ሰላሳ ዓመቶም ኮይኑ ከምኡ ካብ ዝገብሩ ተጠንቀቕ ግዳ ረኣኹልካ ሁፍፍ ዝብእስ ያኢ ሲጋ መሰልም ቀርኒ ይነክስ ከምዝብልዎ ሀርፋን ናጽንት ናብ ዝገደደ ማሕዩርን ሞትን ከይሸመና፡ ዝሞትናዮ ይኣኸለና ዝወደይ ከም ሀዘብና ሀደእ ኢልና ምጽባይ ይሕሸና” በላኦ ፍርህን ሓልዮትን ሓዊሰን።

አባይ በርህ አብ ማእከሉም አትዮም “ሰቆ በሊ ለምለም ንሕና ኢና ዘይፈለጥና እምበር ህዝብና ከማና ተዓጽዮ መዓስ አልዩ፡ አብ ፈቐዶ ናይ ደርጊ ዝነበረ መኻዚኖታት እንዳ ወረረ ገሊኡ እኸሊ ገሊኡ ንብረት ይዘምት አሎ” እታ ረድዮስ አንጊሃ ሓቢራትና ኔራ ንሕና ኢና ምርዳእ አቢናያ እምበር” ኤእ ደሓር ከአ ወሪዱና ናጽነት ከምዚ ኢላ ናጢባ ትወርደና መን አልዋ፡ ክሉ ግዳ አየር ናጽነትና ከነተንፍስ” እንዳበሉ ነቲ ማዕጸ ከፈትዎ”

ተማራራሎም ንግዳም ብምውጻእ እንተተዓዘቡ እንሆ ገሊኡ በበይኑ ዝግኡቲ ኣቐሑ ቤት ገሊኡውን ፊኖታት ተሰኪማ ነናብ አባይታ ትጓርት ነበረት” ካብ ኩሉ ንላዕሊ ኣቐልቦ አባይ በርህ ዝሰሓበ ግና ጉዳይ እቶም አብቲ ጉድናኦም ዝነበሩ አብ ቀረባ ጊዜ ካብ ሃለቅነት ማዕረግ ቅሽነት ዝረኸቡ አባይ ሃለቃ እዩ። ንሶም ካብቲ አብ ትሕቲ እንዳ ኪዳነ ምሕረት ቤተ ክርስትያን ዝርከብ አብቲ ጊዜ’ቲ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር አውራጃ ሓማሴን ዝበሃል ዝነበረ ሕጂ ግና ፍሉይ ቤት ፍርዲ ተባሂሉ ዝፍለጥ ዓብዪ ህንጻ ብምእታው ከንዲ ጸድፊ ዝኸውን ኣርማድዮ አብታ ብኢድ ትድፋእ ዓረብያኦም ጽዒኖም ምስ ደቆም እንዳተደጋገፉ፡ ከም ሓደ እኸሊ ዝረኸበ ጸጸ ከባድ እያ ኸይበለ ናብ ጉድጓዱ ንምብጻሕ ዝቃለስ አባይ ሃለቃ ሓንሳእ ድፍእ ሓንሳእ ቅንዕ እንዳበሉ ነታ ንብረት ናብ ቤቶም ንምእታው ይጋደሉ ነበሩ።

“አየ ሃለቓ፣ እምብኣር እዛ ቅሽነትካስ ኣይ ዓመት ኣይ ዕለት ኣጥፊእካዩ፡ ካን እዚ ህዝብስ አብ ከንዲ ናብ ጽድቂ ናብ ሰርቂ መሪሕካዩ” በሉ አባይ በርሂ እንዳሰሓቐ” “ሃለቃዩ፡ ሰበኻ ጉባኤ እዚ ተግባር’ዚ ርእዮም ደእ እዛ ሓላስ ናይ ቅሽነት ማዕረግካ ዘናሕስዩላ ኣይመስለንን” እንዳበሉ ጭርቆም ቀጸሉ”

አባይ ሃለቃ እቲ ጭርቃን ስለ ዘሕመዎም፡ ነታ ዓረብያ ደው ኣቢሎም “አየ በርህ ፈዛዝ፡ ከማኻ ደእ ማርያም ጉንበት ዘይሓሰብናዮ ሽሻይ ኣብሊላትልና ኸላ ኣእጋሪይ ኣሲረ ኣእዳወይ ኣጣሚረ ክዕነድ፡ ኣታ እንታዩ ረኽቡካ ሎም ዘበን፤ ኣነስ እታ ጓልካ ደእ ካብታ ናይቶም ጴንጠ ሲን ድሙ አብሊዕትካ ከይትኸውን። ብዘይካ እቶም ጴንጠን ሓደ ክልተ ከምዚ ዝማኻ ፈዛዛትን ኩላ እዛ ሓፋሽ ንእመቤታችን እንዳ ኣመስገነት ዝሻያ ትድልብ ኣላ” ሕጂ ኸአ ባህ ደእ ኣይበልካ እምበር ፈለማይ ከይመስለካ መበል ሳልሳይ ጊዜይ እዩ’ዚ” እንዳበሉ ምስ እታ ኣርማድዮ ምቅላስ ቀጸሉ”

“ዘይፈለጥካዮ ነዘ፡ ኣሎ ሃለቃ ዕደ” ቀጸሉ አባይ በርሂ ብዳዕላ እንዳ ሰሓቐ” “ኻዕብያ ዋዛ ኸይመስለካ ኩለን ምንቅስቃሳትኩም ብዓይነ ንስሪ እደመትዎን ከም ዘለው ኣይበርሃልኩን ኣሎ” ኣዚ ኸሉ ትጓርትዎ

ዘሎኹም ንብረት ኮነ እኸሊ እቲ ዝተበልዎውን ከይተረፈ ከብድኹም ቀዳዶም ብምፍታሽ በብሓይ ክሳዕ ትመልሰውን ከም ዘይሓድግኹም እንተ ትፈልጡ መን ምሃበ። ኣስዓቦም ከእ ሰብ ከም ዘይሰምዮም ጌሮም ብዛዕባ ተጋደልቲ ወቐሳታት ሰንዘሩ።

መንግስ ግና ካብ ኩነታት አባይ ሃለቃ ኩነታት ኣመጸጽኣ ነጻነት ገሪምዎ “እዋይ ነጻነት፡ ለካ መዓልቲ ነሩኪ እዩ፤ ንሕናኻ ዳርጋ ቀቢጽናኪ ኔርና፡ ንስኺ ግና ደሓን እተዊ ኣይረሳዕክናን። ኣካይዳኺ ከይተሰምዔ ብለመምታ ሃንደበትነት ተጠቐምኪ ደበኽ ኣልክልና። በሊ እንደዕ ደሓን መጸኺ፡ ሰላምታኺ ይጥዓም” ብምባል ሰብ ምስ ዝናፈቐ ፈታዊኡ ከም ዝዛረብ ጉጅም እንዳበለ ኩሉ መሳኹትቲን መዓጽን ቤቶም ኩፋፊቱ “ዓኸኻይ- ዓኸኻይ ባዕድን ጭቆናን ውጻእ ሰላምን ነጻነትን እተዋ፡ እቲ ንህን ራዕድን ብሒትዎ ዝጸንሑ ኣባይትና ዕለላኡ፡ ሰፈናኡ፡ ወንናኡ” እንዳበለ ንነጻነትን ሰላምን ወግዓዊ ምቅባል ዝበረለን።

አብታ መዓልቲ እቲኣ ዝነበሩ ተርእዮታት ብዘይካ አብ ሓሳብ ፈጣሪ አብ ሓሳብ ሰብ ስለ ዘይነበሩ ደሃይ ናጽነት ንገሊኡ ከዔንድሮን ከዔልሎን ከሎ ንገሊኡ ግና ከየደናገሮ ኣይተረፈን። እቶም ንልዕሊ ሳላሳ ዓመታት ዝበርትን ሓደግትን ኮይኖም ዘሪፎም፡ ሓሪዶም ኮነ ሓቢሶም ዘይጸግቡ ወትሃደራት ሰርዓት ደርጊ በታ ለይቲ እቲኣ እንታይ ከም ዝወረዶም ከም ዝተዓዘመ ተመን ነቲ መኻዚኖታቶም እንዳሰበበረ ንብረትን እኸልን ዝዘምት ዝነበረ ህዝቢ ፋዕራኡ ከይገበሩ ተር ኣሎም ክጉዓዙ ንዝተዓዘበ ኹሉ ዘስደመመ ተርእዮ ነበረ።

ኣደይ ለምለም በዚ ወጻ ከይተበሃላ ምሉእ መዓልቲ ተሸሪበን ብድሕሪ ምውዓል ዓይኒ ምስ ሓዘ ተመልሳ። አባይ በርህ ሰበይቶም አብ ውሽጢ ናይ ሳላሳን ሾሞንተን ዓመታት ሓዳሮም ንመጀመርታ እዋን ፍቓዶም ከይሓተታን ኣንፈተን ከይሓበራን ብዘይ ነጻላ ሻሽ ጥራይ ተጉልበቦን ንለን፤ ኣምራሔን በረረን ብምውጻእ ምሉእ መዓልቲ ተሸሪበን ምውዓለን ኣደናቐም” “ወይ ጽሉል መዓልቲ እስከ በላ በየን ወዓልክን! ካን ብሓደ እፊቱ ምሳሕ ከምዘድልየና እኳ ረሲዕክናና” በልወን እንዳተገረሙ”

“አቦ ሎሚ እኳ መዓልቲ ነጻነት እዩ፡” በለ መንግስ ነቡኡ ንምዝሓል። ኣስዓቡ ኸእ ሎሚ ኩሉ ኤርትራዊ ብብሕቲ ኸነ ብሓባር ነጻነት ዝረኸበላ መዓልቲ እያ” አባይ ሃለቃ እኳ ካብ ሕጊ ቅሽነት ንሎሚ መዓልቲ ጥራይ ነጻነት ብምእዋጅ አብ ልዕሊ እታ አብ ጥቅ እንዳ ኪዳነምህረት ዘላ ናይ አውራጃ ሓማሴን ዝብልዋ መኻዚኖ ናይ ዘመተ መጥቃዕቲ ከም ዝፈነወ ርኢኻዮ ኣሎኻ” ኣሉ ዘረብኡ ከይወድኡ” ኣቡኡ “እሞ እንታይ ማለትካ እዩ” በለዎ”

“ዘልኩሲ እ...አደይውን ኤርትራዊት ከም ምጃና መጠን ንሎሚ መዓልቲ ጥራይ ነጻነት ካብ ስርዓተ ሓዳር ዝምልከታ እመስለኒ” ምስ በሎም፡

“ወይ ሃለውለው” በሉ አቦይ በርህ። “እታ ሰዓልካ ናብ ዓሶ ርእሲ ተቐይራ ደኣ ኸይትኸውን፤ ብዙሕ ተህተፍተፈካ ኣላ፤” ደገመ-አቦይ በርህ።

“አየቦ እታ ሰዓል ደኣ ፈውሳ ተረኺባ እንድያ” ኢሉ ፍሽኽ በሎም “አንቆልቀሉ እንዳ ጠመቶም። “እንታይ ፈውሱ እዩኽ እዚ፤” በሉ አቦይ በርህ ግምባርም ቋጺሮም።

“ናጽነት ኣታቦ፡ ናጽነት እምበር እንታይ ደኣ” እንዳበሎም ንግዳም ወጸ።

አደይ ለምለም ብተግባረን እንዳተገረማ “እዛ መዕልቲ ሓያልያ ብንግሁኡ ጀሚራ ኣቓልቦና ምስ ሰረቐት አቦይ መሊሳትልና ኢልኩማ። ድሓር ከኣ ኣነ ጥራይ መኣስ ኮይነ ዘይወጽኹም ግዲ ኳንኩም እምበር ካብ ድርኩኹት ቤተን ወጺኤን ዘይፈልግ ኣረገውቲውን ከይተረፋ ድግዲጊት ተዓጢቐን “ዘይ ከምዚኣየ ደልየ ዘይ ከምዚኣ፡ ከምዛ ሞዛሞዛ ናጽነት ቦታኣ ሒዛ” ...ወዘተ ዝኣመሰሉ ደርፍታተን እንዳደረፋ ሰየ ሒዘን ከዘልላ ምስ ረኣና ከይተፈለጠና ከባቢ ዓርበርቡዕ በጻሕና። ናይ ሎምስ ንሂለን ዓለይ እኳ ጽልልቲ ሰራሕዋ ውዲሉ። ኣብዞም እንዳመንፈስ ካብ ትኣቱ ከምሎሚ ኮይና ርእየያ ኣይፈልጥን” በላ ሕንከት ሓዊሰን።

“እዋእ ኣቲ ማማ” በለት ሂለን ነብሳ ንምድሓን- “ኣነ እኳ ተጋደልቲ እንታይ ከምዘመስሉ ክርኢ ኢላ እየ ደድሕሬኺ ዝጉየኩ እምበር ምስ እቶም ዓይላ ዝገብሩ ዝክበሩ ኣይ...” ኢላ ዘረባኣ ከይወድኤት አቦኣ ኣቋርጽ ኣቢሎም፡

“ሂሊ ዓለይ ሎሚ መዓልቲ ሓጉስ እያ። እዝሂሂር ነጻነት ዝሃበና ኸኣ ንሕናን ደቅናን ከንሕጉስ ኢሉ እዩ። እዝሂ ካብ ገበረ ሃበኒ ከበሮኳ ዝበሃል። ከምዚ ዝኣመሰለ ዘሓጉስ ነገር ሂቡ ንምንታይ ተሓጉስኩም ኢሉ ኣይከሰናን እዩ እንቋዕ ገበርኪ እዛ ዓለይ። ኣነ አቦይ ውዲልክን ዝበልኩኸን እቲ ሓሓሊፉ ዝሰማዕ ዝነበረ ድምጺ ጠያይት ስለ ዘሰግኣኒ እዩ እምበር ብዛዕባ መግቢ ዘይምግባርክን ክኸሰክን ኢላ ኣይኮንኩን። መግብስ ኣንጊዛና ናጽነት ስለ ዝቐረስና ብጽጉብ ከብድና ኢና ውዲልና ሕጂኳ ንድረር ኣይመስለንን። ኢሎም ኣስሓቐዋ። ኣስዲቦም ከኣ፡ “በሊ እስኪ እቶም ዝበልክዮም ተጋደልትስ ረኣኹዮምዶ፤ ኣነ እኳ ወይለቦኺ ምላሽን ምኽድኩ እዛ ኣግረይ ካብ ዝቁጸዶ ኣይኮንኩን ዓዲ ውዲል ኮይነ ዘሉኹ”

ሂለን “ሎሚ መዓልቲ ዘይረኣናዮ ነገር ዳርጋ የለን” ብምባል ጀመረት። “ዘብ፡ ሓይወገን እልልታን ሳዕስዒትን ሓጉስን ዝላን ቡቲ ሓደ ወገን ኣብ

ዝተፈላለየ መሸንሹግ ተሓቢኦም ብዝጸንሑ ኣምሓሩ ብዝተገበረ ቶኽሲ ዝቐሰሉን ዝተጉድኡን ሲቪል ኮነ ተጋደልቲ” ክትብል ከላ አቦይ በርሂ ብዘይ ልቦም ካብቲ ኮፍ ኢሎምሉ ዝነበሩ መንበር ብድድ ብምባል፡ “እዋይ ደቀይ፤ ድማ ኻኣ እዚ ኹሉ ኩናት ሰጊሮምሲ ኣስመራ ኣትዮም ክስውኡ፡ እሞ ደሓርክ ከይሓዝምዶ፤ እሞ እዚ እንዳረኣኸንሲ ኣብ ክንዲ ጉይኻ ንዝካኻ ምምላስሲ... እንተመንጠሉኸንከ ምስ ምንታይ እዩ ክቐጽር፤ ደርሆስ ያኢ ኣብ ቤት ውዲላስ ትጥልቂ ከምዝብልዎ እዚ ኹሉ መዓት ኣሕሊፍናስ ኣብ ምውግሑ ክትጠፍኣ” ክብሉ ሕቶታቶም ኣከታተሉላ።

ሂለን ባዕላ ካብ ዝኣተወቶ ዘይደለየቶ ዘረባ ንምሙላቕ “ኣታ ባባ ሓሓሊፍካ ብርሑቕ እዩ እምበር ቡቲ ንሕና ዝነበርናዮ ከምኡ ዝበሃል ኣይነበረን። ክገርመካ ገሊኦም ደሃይ ቤተ ሰባም እንተ ረኽቡ ኣስማቶም እንዳሰመዩ፡ ገእገሊዶኸን ትፈልጥዎ ወይ ትፈልጥዎ፤ ቁሩብ ጽልም ኢሉ ጉልበት እዩ፡ ሕጂስ ወደርብን ኮይኑ ይኸውን ይብሉ። ገሊኦምውን እገሊት ዓለይክኸን ቀያሕ ሕጽር ኢላ ጸጉራ ነዊሕ፡ ዕባይ ዕዳጋ ሓሙስ እያ፡ እንዳበሉ ገሊኦም ቁመቶም ገለውን ፍረ ገጸምን ሕብሮምን ገዛውቶምን እንዳሰመዩ ብተሰፋ የናድይዎም ነበሩ። እቶም ተጋደልቲ ኸኣ ከምዛ ዝተማኸሩ ከመይ ድኣ ኣጸቢቐና ንፈልጠም ኢና፡ ወርቂዮም ዘለው፡ ናይ ጊዜ ጉዳይ እዩ እምበር ሕጂ ከመጽ እዮም እንዳበሉ ንኹሉ ብሓደ ኣፍ ከፋንጧዎ ወዓሉ። እንድዕሎም ኣነኳ ሓቆም ድዮም ዋላስ ይቐሽሹና እዮም ኔሮም ክበርሃለይ ኣይከኣለን።” በለቶም። ኣስዲባውን “ኣነውን ብዓቕመይ ደሃይ ሰመረኣብ ሓወይ እንተረኽብኩ ብምባል ካብ ምሕታት ዓዲ ኣይወዳልኩን፤ እንቶኸን ሰመረ እዩ ሽሙ ካብ ምባል ሓሊፈ ብዙሕ ስለ ዘይዝከሮ ጥልቕ ዝበለ ሓበሬታ ክህቦም ኣይከኣልኩን። ንሓቶም እሞ ዓጂብምዎ ድዩ ወርቂሎ ከመጽእ እዩ ሕጂ ኢሎምኒዮም ዝተዓዘሩ” ኢላ ሰሓቐቶም።

አቦይ በርሂ ስም እቲ ርእዮም ዘይጸገብዎ ወደም ክለዓል ምስ ሰምዑ፡ “ሰመረኣብዶ በልኪ፤ ሰመረ ወደይ” እንዳበሉ ስሙ ብምድግጋም ርእሶም እንዳ ነቐኝቹ ኣብ ባሕሪ ትዝታ ጠሓሉ። “ሰመረ ወደይ ካብ ማህጸን ኣዲኡ ትምህርቲ ወዲኡ ዝወጸ እዩ ዝመስል። ገና ብዕሸሉ ዝሓሰቦም ዝነበረ ሓሳባትን ዝሃረቦም ዝነበረ ቃላትን ዝሰምዔ ሰብ ሰመረ ምስ ዕላምኡ ከምዝተወልደ ዝስሕቶ ኣይነበረን ኢሎም” ነዚ ዝሰዕብ ኣዘንተዉላ።

ሓደ መዓልቲ ብሰራሕ ኣቢላ ካብ ትምህርቲ ቡቲ ሒዞሉ እንዳመጸገኹ “ዛባ ንሕና ኤርትራ ዲና ኢትዮጵያ” በለኒ። ክልቲኡ ኢና በልኩዎ ነገር ከየምጸለይ ኢለ።

“ኛንኛናኸ ትግርኛ ደዩ ወይውን አምሐርኛ!” ደገመልኪ።
ሕጂውን “ክልቲኦ” ዝብል ነበረ መልሰይ። “ትግርኛዶኽ ይበልጽ
እምሐርኛ!” ነበረ ዝሰባሉ ሕቶኡ። ብልበይ “ንፃናስ እባ ትግርኛና
ምበለጽና” እኳ እንተ በልኩ ብሓፈይ ግና “ኛንኛ ካብ ኛንኛ ኣይበልጽን
እዩ ዝወደይ” እንተብልኩዎ፡

“ክልቲኦ ማዕረ እንተዝኸውን ደኣ ንምንታይ ኣብ ትምህርቲ ቤትና
አምሐርኛ ጥራይ ክንመሃር ዘገድዱና ዓሰርተ ግዜ ኣምሐርኛኹም
ከተማዕብልዎ ኣሎኩም እንዳበሉ ዳርጋ ኹሎም እቶም መምሃራን
ትግርኛና ብእምሐርኛ ንምትካኒ እዮም ዝጸፀሩ።” ኢሉ ሓደት ትም
ብድሕሪ ምባል፡ “እምብልና እንተበልናዮም እንታይ ይብሉና!” በለኒ።
ሰምቢደ “ኣታ ቆልዓ ተምጽኦ ኣሎካ፡ ይሕብሉኻ ግዲ” በልኩዎ ሱቕ
ንኸብል እንዳገናሕኩ። ንሱ ግና ሕሰብ ድሕሪ ምጽናሕ ንምንታይ ባባ፤
ንምንታይ ሓሳብካ ገሊጽካ ኢሎም ዝሕብሉኒ?” ምስ በለኒ እሃ ዳዋ ተምጽ
ኣለዋ እንዳበልኩ ካብ ምጉርምራም ሓሲፈ ዝብሎ ጠፍኣኒ።

ንሱ ግና ክምልሰሉ ዓይኒዓይኒይ እንዳ ጠመተ ተጸቦየኒ። ከምዘይገድፈኒ
ምስ ረኣኹ ንባዕለይውን እንዳስቆርቆርኩ ሰለ ዝገዝኡና ዝወደይ፡ ንሱም
ገላትና ሰለዝኾኑ ክብል መለሰኩሉ። ንሱ ግና ብኸንደይ እዮምክ
ዝሊምና ደገመለይ። ብጥሩሖታ፡ ብኸምኡ በልኩዎ ሕቶታቱ ኣብ
መግዛእቲ ዘሎኒ ድጉል ጽልኢ ሰለ ዝቐሰሰለይ። ኣይበርሃለይን ባባ ነበረ
ዝሰባሉ ሕቶኡ። ብግዚኡ ኸበርሃልካ እዩ ኢሎኹ ክሓልፍ እኚ
እንተደሎኹ ንሱ ግና ክሳድ ክሳድ እንዳሓዘ ኣለፋሰፈኒ ደኣ። ኢትዮጵያ
ዓባይ ሰለ ዝኾነት ብገንዘብ ዘይኮነ ብሓይሊ ዝሊምና እንተበልኩዎ ንሓደ
ሰብ ኮነ ሃገር ዓቢ ዘብሎ ግዝፉ ወይውን ብዝሒ ህዝቡ ዘይኮነስ ፍልጠቱን
ጠባዩን እዩ ኢልካደ ኣይኮነካን ምሽት-ምሽት ትምህርና ከመይ ኢልካ
ኢትዮጵያ ዓባይ እዩ ትብል ኣሎኻ ሕጂ? ኢትዮጵያውያን ካባና
ይፈልጡን ይምዕብሉን ማለት ደዩ በለኒ። “ፍጹም! ብፍጹም ንሕና
እንተዘይ በሊጽናዮም ኣይበልጽናን እዮም” በልኩዎ ሃገራዊ ወኒይ
ሰለዝተላዕለ።

“ገለ ቐሩብ ምስ ተጉዳዝና ናብ ሕቶታቱ ተመሊሱ ባባ እ... ብገንዘብ
ዘይኮነስ ብሓይሊ እዮም ዝሊምና ኢልካኒ ኣየናዩኽ ምሓሸ ትብል!”
በለኒ።

“እታ ሰመረ ወደይ እንታይ ጌረካ ትውጥረኒ እንተበልኩዎ”
“መልሰለይ እንደ እታ ባባ ብምባል ግዲ በለኒ።”

“እኔ ሽኦ ለምለም ጉድ ጌራትኒ ቆልዓ ኢላ ቡሉሲያ ወሊዳትለይ
እንዳበልኩ ብገንዘብ ይኹን ብሓይሊ መግዛእቲ ኩሉ መሪርን ኩፍእን
እዩ። እንተኾነ ካብ ብሓይሊ ብገንዘብ ይሓይሽ ከመይሲ ብገንዘብ
እንተገነደኑ ብስምምዕ እዩ። ብወገን ዓዳግን ሸዮጥን እንካን ሃባን ቅርበኒ

ክቐርበካ ሕደገለይ ኸሓድገልካ ተባሂሉ ብምይይጥ እዩ ዝግበር። ብሓይሊ
እንተድኣ ኮይኑ ግና ድሌትን ውሳኔን እቲ ድኹም ኣብ ግምት ኣይእቱን
እዩ። ብውልቃዊ ረብሓን ጠሰብን እቲ ሓያል መሰል እቲ ንኡስ ብሓይሊ
ተጋሂሱን ተረጊጹን ይተርፍ እምበር ባዕሉ ንሃገሩ ዝሸጠ እሞ
ኣየደንግጽን እዩ። እቲ ገሃሊውን ንኸገዝእ ሓይሊ ጥራይ ዘይኮነስ
መሰልውን ኣለዎ በልኩዎ ብመልሰይ ከፃግብ እንዳተጸበኹ።”

“እሞ ባባ ርግጽኛ ዲኻ ንኤርትራ ብገንዘብ ንኢትዮጵያ ኣይሃብኩምዋን
ምስ በለኒም ካን ክጸፍዮ ቐሩብ ተረፈኒ። ብሓይሊ ገደል ስምዒተይ
ተቐጽጸረ ሽኦ ኣታ ሰራም ቆልዓ ቅድም ቀዳድም እዚ ጉዳይ እዚ ንፃኻ
ዝምልከት እይኮነን፡ ኣብዚ እዋን እዚ ኣመት ትምህርትኻ ክትገብር
ጥራይ እዩ ናትካ ሓላፍነት እንተ ብዛዕባ እቲ ምሻጥ ዝበልካዮ ግና ልክዕ
እዩ ድኻታት ኢና እንተኾነ ኸብረት ገንዘብ ልዕሊ ክብረት ሃገር
ኣይንሰርዖን ኢና። ንሃገሩ ዘፍቅርን ዝወድቅን እምበር ንሃገሩ ዝሸይጥ
ኤርትራዊ የለን። ገሉ-ገሉ ገንዘብ ጥልያንን ሃይለስላሴን ዘሰድዮም
ዎይጦታት ኔርም ክኾኑ ዝከላል እዩ ግናኽ ኤርትራ ናይ ኹሎም ህዝባ
ደኣ እምበር ናይ ውልቀሰባት ሰለዘይኮነት ናይ ሓደ ክልተ ፈተውቲ
ርእሶም ውሳኔታት ንውሳኔ መላእ ህዝቢ ኤርትራ ክውክሎ ጠረቡ
ኣይክእልን እዩ። ኤርትራ ብሓይሊ ተጓዕጺጺ ኣብ ቀይዲ መግዛእቲ
ዝወደቐት እምበር ንባዕዲ ዝተሸጠት ሃገር ኣይኮነትን” በልኩዎ። ሕጂስ
ክፃርፍ ደዩ መሲሉኪ ድምጽ ኣልጓሉ፡

“ባባ፡ ተጋደልቲኽ እንታይ እዮም በለኒ። ወሓጠዮ እንተበልኩዋስ
ተመሊሳ ትጉሰም ኮይኒኒ እቶም ኣብ ፈቐዶ ማእዘናት ተፃኒዶም ዝነበሩ
ሓሻኸር ደርጊ ከይሰምዑና ሰለ ዝፈራህኩ ኣፋ ክረው ኣበሊ ብምሓዝ ናብ
ሓደ ከውሊ እልይ ኣበሊ “እንታ ሰባብ፡ ኣፍካ ኣክብ በጫቕ ኢልካ
ክይትዛረበኒ ኢላ ኣሕግጂሙ ገናሕኩዎ። ናይ ልበይ ከም ዝሓረቐኩ ሰለ
ዘሰተውፃለ ከምካ ክፈላሰፍ ዘይጸንሔ ኣፋ ለጉሙ ሰቕ በለ።”

ንሰመረ ወደይ ብዝረኣኹዎ መጠን ኣብ ክልተ ነገር እቕርቀር ነበርኩ።
ቡቲ ሓደ ወገን ከም ሰመረ ዝኣመሰሉ ንኹኒታት ሃገርም ጸጽዮም
ብምምማይ ዘጽንዑን ዝሰዘቡን ጽጉዋት ወሎይ እንተድኣ ተንሲእም
ሃዘርና ኤርትራ ተሰፋ ናጽነትን ሉኡላውነትን ከይሃለዋ ኣይክተርፍን እዩ
ብምባል ከሕበንን ትሰፋው መጽኢ ኣብ ልበይ ክቐምጥን ከሎኹ፡ ቡቲ
ሓደ ሸንጎ ግና ኮይኒታት ሰመረ ወደይ ከፍርሃኒ ጀመረ። ከመይሲ ከምቲ
ከውሰኒኒ ዝጸንሔ ሕቶታት ምስ ኣሕዋቤ ኾነ ምስ ብጸቱ ነዛረብ
እንተድኣ ተሰግጦን ተታሒዞን ነዊሕ ስምሪ ከምዘይህልዎ እንዳ ሓሰብኩ
ካብ ሰነፍታ ሓሊፉ ናብ ከቢድ ሰግኣትን ጥንቀትን ኣድሃበለይ።

“ደሐርከ ድሐ ክላዕ ንዝ ትበጽሑ ዓቕሊ ጌሩ ከይሓተተካ” በለት ሂለን ብዛዕባ እቲ ብወረኡ ጥራይ እትፈልጦ ቦኸሪ ሓዋ ኣዕሚጃ ክትፈልጥ ኣንዳ ተሃንጠየት።

“ሽዑ እኳ ኣኸቢደ ሰለዝገናሕኩዎ ቅንዕ ኢሉውን ክርእየኒ ኣይደፈረን። እነ ሽኣ ሰለዘደንገጸኒ ቦቲ ሓደ ወገንውን ሕሰብ ጸኒሑ ብኻልእ ሕቶ ከየዘንግዓኒ ስለ ዝፈራህኩ ካብቲ ኣብ ከባቢኡ ዝነበረ ድኳናት ዶልሺ ዓደግኩሉ” ሞ ሰመረ ወደይ ነቲ ክኮማሰዎ ዝጸንሑ ወጣሪ ሕቶታቱ ሓዲጉ ነታ ዶልሺ ከኮማሰዕ ጀመረ።

እንተ ሽን ኣብ ሶሙት ኣቢሉ ኣነን ኣዴሽን ብብዙሕ ጥንቃቄ ድምጺ ሓፋሽ ክነሰምዕ ኢልና ንጅምረልኪ። ንሱ ቅድሚና ናብቲ ክፍሊ ብምሕላፍ ዓባይኪ ተሳፍሓላ ዝነበረት ካብ ዓዲ ዘምጽኣታ ኣገጣሢ ሓዙ ትሕቲ ዓራት ብምእታው ጀሚራ ክላዕ ትውድእ ከከታተል ብድሕሪ ምጽናሕ ረብረቡ ግዲ ሽይኑ ምዕይዕይ ክብል ናይቲ ዓራት ሓጸን ርእሱ ስለ ዝሃረሞ ኣቕንዚዎ ዕሚም ክብል ሰማዕናዮ። ኣነን ኣዴሽን እንታይ መጽሓፍ ኢልና ኣብ ውሽጢ ሓደት ደቓይቕ ዘይሓሰብናዮ ነገር ኣይነበረን። ደሐር ኣብቲ እዋንቲ ዋላ ንጭሩኻ ኣይትኣምናን ኢኻ። ከመይሲ ካብ በረኻ ከዲያም ዝመጽ ወዶ ገባ ዝብልዎምን ካልኣት ሲቪል ዝተሽድኑ ሃሰሳትን ኣለው ይበሃል ሰለዝነበረ ከምዛ ካብኣቶም ዝኣተወና ኮይኑ ተሰምዓና። ሰምባይ ካብ ኣዴሽ እንዳሓባእኩ ናይ እንዳመን ድሙ ደኣ ኣትያትና እንዳበልኩ ነቲ ወለል ኢሉ ኣእጋር እቲ ዓራት ከዲኑ ዝነበረ ኮቦርታ ጋሊሄ እንተረኣኹ ኣብ ጸልማት ዘውራሕርሓ ዝነበራ ኣዲንቲ ድሙ ዘይኮናሰ ኣዲንቲ ሰመረ ወደይ እየን ዝነበራ። ኣዴሽ እሞ ካን ጨርቃ ክትድርቢ ቁሩብ እዩ ተሪፍዎ። በርበረ ከዓጥነካየ ኣይትሓድግ ዋላ ኣሲረካ ክሓድርየ ኣይትሓድግ ትብሎን ትገብርን ጠፍኣ። እነ ሽኣ ብልበይ ለምለመየ እቲ ንዓይ ዝሓተተኒ ሕቶታት እንተ ዝሓትክሰ ኮን እንታይ ምበልኪ በልኩ። እንተሽን ሓቂ ይሓይሽ ወደይ ብቐልዕኡ ብዛዕባ ትምህርቱ ሓዲጉ ብናይቶም ደቂ ጥራይ ምሕሳቡ ደስ ኣይበለንን።

ኣይጸንሑን ከኣ ልክዕ ኣብ መበል ዓሰርተው ሓሙሽተ ዕድሚኡ ደድሕሪ ትርግታ ልቡ ተዓዘረ። ኣዴሽን ኣነን እሞ ከምዛ ቆርበትና ዝገፈፉና ኩይኑ ተሰሚዑና ብጓህን ሰምባይን ኣሕገበጊብና ክንጠፍእ ቁሩብ ተረፈና። ምናልባት ሓደጋ ኣጋጢምዎ ከይከውን ተባሂሉ ምስ ኩሎም ሓምባታትክን ሓትኑታትክን ኳንና ፈቐዶ ኣሰቢዳለ ኮለልና፡ ኣብ ኩሉ መደበር ፖሊስውን ኣመልከትና ይኹን እምበር ኣሰሩ ኣይተረኸቡን።

“እማሰይኡ ደኣኽ ብኸመይ ናብ ህዝባዊ ግምባር ከም ዝኸደ ኣረጋግጽኩም” ሓተተት ሂለን።

“ሰመረ ወደይ በይኑ ዘይኮነሰን ያኢ ሻብዓይ ርእሱ እዩ ተበጊሱ። እቶም ሓሙሽተ ምስኡ ዝሽዱ ከክንዲ ያሒት ዝሽኑ ኣንብዝ ኩነታት ታዕሊም ናይቶም ደቅና ምጽዋሩ ስለ ዝሰኣኑ ጸሊቕም ናብ ወለዶም ብምምላሰ ዳርጋ ሰብ ከይፈለጠም ብሕማም እዮም ቦኸሮም ኔሮም ተባሂሉ ብላዕ ኣብሊዮም ናብ ትምህርቶም ተመልሱ።”

“መምህር ትብለጽ ሓትኖኺ፡ መቶም ሽጉጥ ክብልዎ ሓቆም እዮም። ሓደ መዓልቲ ኣርባዕቲኣም ጥራይ ዘለዉ ግዲ መሲልዎም ብዛዕባ ኣብ ታዕሊም ዘሕለፍዎ ጽንኩር ኩነታት ትዝታኣም እንዳምጽኡ ጉጅም እንዳበሉ ሽለዉ ሓደ ካብኣም ብዛዕባ ሰመረ ወደይን ሓደ ጸጋይ ዝበሃል ምስኡ ዝተረፈን ብዛዕባ ኻልእ ኣብ መገዲ ሓደጋ ኣጋጢምዎ ዝተረፈ ብጸዮምን ክዛረቡ ምስ ሰምዒት ሰምዒታ ምቁጽጻር ስኢና ሕጂ ትወልድዎ ወዲ ሓፍተይ እንዳበለት ክትሓንቆም ደለየት። እንተ ሽን ንሶምውን ሰናፋት ኣይነበሩን ንሕና ንፈልጦ ነገር የብልናን ዝበልናዮውን የብልናን ብምባል ኣሉ-ቐጣን ኢሎም ኣቕበጽዎ።

ሓትኖኺ ንምሽቱ እዩ መሰለኒ ሰልኪ ደዊላ እቲ ዝሰምዓቶ ነገር ምስ ሓበረትና ብዘይውዓል ሕደር ኣዴሽን ኣነን ከምኡውን መምህር ትብለጽን ኳንና ናብ ኣባይቶም ብምኻድ ኣብ እግሮም ውዲቕና ምስ ተማሕጸንናዮም እቲ ነገር ኣብ ሞንጉና ጥራይ ከም ዝተርፍ ኣምሒሎም ነቶም ቆልዑ እቲ ዘጋጠሞም ነገር ክሕብሩና ፈቐዱሎም። ንሳቶም ከኣ ሰመረ ዝሻብዓዮም ንዓላ ከም ዝወረዱ ብድሕሪኪ ንሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ኣቢሎም ከም ዝወሰድዎም፡ ኣብ መውዳእታውን ቀጣን ናብ ዝበሃል መደበር ታዕሊም ወሲዶም ውተሃደራዊ ታዕሊም ምስ ኣጽዓቑሎም ሓሙሽቲኣም ከጸልቁ ከም ዝተሰማምዑ ይሕብሩና። ነቲ ናይ ጽልቂ ውጥኖም ንሓውሽን ነቲ ጸጋይ ዝበሃል ቆልዓን ምስ ሓበርዎም ግና እንተ ናይ ርእሰኹም ድላይኩም ግበሩ እንተ ንዓና ግና እዚ ነገር እዚ ካልኣይ ባዕ እንተ ደጊምኩምልና ትኽ ኣቢልና ናብቲ ዝምልከቶ ኣካል ከነገጸኣኩም ኢና ብምባል ስለ ዘጠንቀቐዎም ደጊሞም ክውከሰዎም ኣይደፈሩን።

ድሕሪኪ ሓሙሽቲኣም ብለይቲ ጸሊቕም ብሃውሪ እግሮም ብዝሃበም ክጉዓዙ ሽለዉ እቲ ሓምሻዮም ፈንጂ ከም ዝሃረሞን ይሙት ይሰረር ከይፈለጡ ብሰምባይ እግሪይ ኣውጽኒ ብምባል ለይትን ቀትርን ከም ዝተጎዕዙጥ፡ ኣብ ሓንቲ ዓዲ ምስ በጽሑ ሓደ ናይቶም ካቶሊካዊት ቤተ ክርስትያን ትምውሎ ዓላታት ናይ ምሽግት ፕሮጀክት ኣካዶዲ ዝሽን ካህን ከም ዝረኸቡን፤ እቶም ሰለስተ ካቶሊክ ምዃናምን እቲ ዘጋጠሞም ነገራትን ምስ ሓበርዎ ንዕኡም ንኸረን ከጽሉቑሉ ዝኸእል መገዲ ክላዕ ዘናዲ፡ ጉሓደ ሰሙን ዝሕቡኡሉ ቦታ ኣዳለወሎም። ድሕሪ ሓደ ሰሙን ከኣ ምስተን ናይ ምሽግት ዓላ ሰራሕተኛታት ዝመላለሱለን ብኮቶሊካዊት

ቤተ ክርስቲያን ዝውነና መኻይን ጌሩ ንኸረን ኣሰቶኹም። ከብኡ ብምቕጻል ከኣ ምስ ወለዶም ብምርኻብ ብስወር ነስመራ ከምዝተመልሱ ኣበሩና።

ወይለቦኺ ኣነሞ ቦቲ ኣደ ወገን ወደይ እንታይ ኮን ረኺብዎ ይኸውን ብዝብል ጭንቀት ተወጢሩ ዝጸንሖ ኣእምሮይን ጀጅዩ ዝጸንሖ ከሰዒይን ብሰላም ምስ ኣሕዋቱ ከም ዝተጸምበረ ምስ ሰማዕቲ ደጊም ሞት ከም ኣዳም በልኩ፡ ቦቲ ኣደ ወገኑ ግና እቶም ክንዲ ኣጻድፍ ዝኾኑ መንእሲቦት ሰመረ ወደይ ብሕጻኑ ዝተጸወሮ ኩነታት ታዕሊም ምጽዋር ስኢኖም ብምህዳሞም ኣዝዩ ነፃቕክዎም። ደሓን እዞም ደቀይ እንቋዕ ብደሓን ተመለሰኩም፡ ወደይ ከኣ መዓልቲ ይህልዎ ብምባል ኣመሰገን ሽኣ ነዴኸን ኣትኅኸን ሓዘ ተመለሰኩ።

“ሰመረ ወደይ ብታህዋኽ ዘይውሰን ህዱእን መስተውዓልን እኳ እንተ ነበረ፡ እንተወሲኑ ግና ካብ ውሳኔኡ ምፍራስ ሞት ከምዝቐሎ ካብ ሕጻኑ ጀሚረ ፈሊጠዮ ኔረ እዩ። ሰሙር ወደይ ወርጠብኳ እንተነበረ ካብ መዛኑ ጥራይ ዘይኮነስ ካብ ዓበይቲውን ዝብርትዕ ጽኑዕ መንፈስ ከምዝነበሮ ኣብ ውሳኔኡ ብምጽናዕ ኣረጋገጸለይ” በሉዋ ርእሶም እንዳ ነቕነቐ።

ሄለን ጽን ኢላ ክትሰምዕ ብድሕሪ ምጽናሕ ነቲ ብክልቲኡ መዓንጉርታ ዝዛሪ ዝነበረ ንብዓታ እንዳደረዘት፡ “እሞ ገለ ብድሕሪኡ ብዛዕባ ሃለዋቱ ዝኾነ ኣበሬታ ኣይተረኽበን?” በለት ቀጻሊ ኣበሬታ ንምርካብ። “ይዝረኪዶ እቲ ንዓኸን ንመንግስት ኣውኸን ምስ ኣትኅኹም ኣዲግናኩም ኣነን ኣዴኸን ንኣደ ወርሒ ክንገይሽ?” ቀጸሉ ኣቦይ በርሂ። ንሳውን ርእሳ ብእወንታ እንደ ነቕነቐት ከምትዝክሮ ኣረጋገጸትሎም።

“ተኸሉ ኣወቦኺ፡ ወዮ ደኣ ኣምሓሩ ሃጊሮምም እምበር ኣብ ድግሰና ከመይ ዝበለ ኣራንኺን ካልኣት ፍረታትን ዝተኸለሉ ጀራዲን ነበር” ኢሎም ዘረባእም ከይወድኡ ኣቋርጽ ኣቢላ፡ “ድግሰናኽ ኣበይ እዩ?” በለት ሄለን።

“ሄሊ ዓለይ” ቀጸሉ ኣቦይ በርሂ፡ “ድግሰና ኣደ ካብቲ ባሕሪ ኢልና ንጽውዖ ብሰማኤናዊ ቀይሕ ባሕሪ ዝርከብ ቦታታት ሕርሻን መጋሃጫን ኣዩ። ዓድናን ከባቢኣን ክልተ ዓይነት እቶት እዩ ዘሎና። ናይ ዓዲ ቀውዒ ሕልፍ ኢሉ ኣጋይ ከኣቱ ኸሎ ደቅናን ማልናን ሓዘና፡ ምድሪዜን፡ ደዳዕ፡ ገምኒ፡ ድግሰና፡ ዊና፡ ርእሲ፡ ዓዲ...ወዘተ ናብ ዝእመሰሉ ቦታታት ወሪድና ንኣርሰ ማለውትናውን ነበልዕ።

ኣደ እዋን ኣወቦኺ ከም ኣመሉ ኣመት ጀርዲኑ እንዳገበረ ኣደ ኣመሸተ ዝኾነ ተጋደልቲ ይመጽዎ። ኣደ ካብእም ከኣ፡ ኣያ ኣለሊኻኒደ፤ ይብሎ። ኣውቦኺ ጋን ኮይንዎ ኣይፈለን ዝወደይ ኣየለልኹኻን፡ እንተ ኹነ ከኣ ዘይ ኩሉኹም ደቀይ ኢኹም ኢሉ ጥራይ የእንገዶም። በሊዮም ምስ ወድኡ ኣውቲ ብድድ ኢሉ እያ ተኸሉ እነ ሰመረኡብ ወዲ በርህ እዩ ምስ በሎ፡ ኣወቦኺ ሰምቢዱ ዋይ ወደይ፤ ኣታ ሰመረ ተለዊጥካ እንዲኻ ብገዛእ ውላደይ፡ ኣነስ ካብዞም ጸጸኒሖም ዝቐልቀሉና ደቅና ይኸውን በልኩ እምበር ድማ ሰመረ ወደይ ኢኻ ኢሉ ከይወድኤ በል ተሃዊኽና ኢና ኢሉ ንእሽቶ ወረቐት ንኣይን ነዴኸን ይሕንጥጠልና ነታ ወረቐት ኣቐቢልዎ ኸኣ እንተ ደኣ ቀኒና ክቐልቀለካ እዩ ኢልዎ ጥራይ ቦታ ዝመጽ ምስ ብጽቱ ይዕዘረልኪ።

ተኸሉ ኣወይ ኣብ ሰሙኑ ነታ ወረቐት ሓዙ ደበኸ በለሞ ጥዑም ብሽራቱ ምስ ሰማዕና ኣነን ኣዴኸን ካን ከምዛ ክልተ ሳፅ ዝተፈጠርና ኾይኑ ተሰሚዑና፡ ኣይደንጉናን ምስ ኣዴኺ መርዓ ኣመኻኒና ካብ ቀበሌ ትሕለፍ ኣውጺእና ተታሓሒዝና ንድግሰና ንወርደልኪ ካብኡ እታ ኣሃዱኡ ንፍሾይ ምራራ ገጸ ተቐይራ ምስ በሉና፡ ደድሕሪኡ ንፍሾይ ወሪድና ረኺብናዮ። ኣብኣ ኣደ ዓሰርተ ምዕልቲ ምስ ገበርና፡ ከፍሊ መደቡ ምስቶም ሃንደሳታት ዝብልዎም ስለ ዝነበረ ትድለዩ ኣሎኹም ያላ ተበገስ ኢሎም ርኢና ኸይጸገብናዮ ካን ምንጥል ኣበልዎም። ብድሕሪኡ ድሕሪ ከባቢ ሽዱሽተ ዓመታት ኣበሉ ብኸባቢ ወከ ዛግር ተራእዩ ምስ በሉና ምስ ኣዴኺ እንተ ኸድና ቐድሚ ሳልስቲ ተቐይሩዶ፡ ናብ ካልእ ቦታ ተወዝዑዶ ብስራሕ ምኽንያት ተንቀሳቂሶዶ እንዳበሉ ከምዘይንረኽቦ ገበሩና። ኣነኳ ወይሎቦኺ እቲ ኹነታቶም ደስ ኣየበለንን ገለስ ኮይኑሎ ወደይ እንዳበልኩ ከይረኽብኩዎ ተመለስኩ፡ ኢሎም ሓደት ሰቓ ብድሕሪ ምባል፡ “ደሓር ከኣ ደቕና ደኣ ኸይኖም እምበር እቲ ኣመሓዳድራኣም ግናይ እዩ” ኢሎም ሕጂውን ኣንጻር ተጋደልቲ ዝኣንፈተ ተኣፋፊ ወቐሳኣም ደርበዩ።

መንግስት “ኣታቦ እንታይ ዘረባኡ ትዛረብ፡ ካብዞም ኣምሓሩ ዘናግፈና ጥራይ ደኣ ይምጸእ ትብል ከምዘይነብርካስ እግርም ከይኣተወስ ንተጋደልቲ ኩተኸፍኣም” ኢሉ ገንሓም። “መንግስት ወደይ መዓስ ደኣ መጸኻ ኣነስ ምስ ሓፍትኻዩ ከዋጋፅ ዝጸናሕኩ። ደሓርከኣ እቶም ሓለፍቶም ደኣ እዩ ዘልኩ እምበር ተጋደልቲ ደኣ ደቀይ እንድዮም፡” እኳ እንተ በሉ መንግስት ግና፡ “እቦ ኩሎም ኣደ፤ እቶም ሓለፍቲውን ተጋደልቲ ኣዮም፤ ተጋደልቲ ንኹሎም እቶም ኣመድ ተነጻፎም እምኒ ተተርኢሶም ህይወቶም ከይበቐቐ ከቃለሱ ዝጸንሖ ተራን ሓለፍትን ዝተዋህበ ስም እምበር ንገለ ጉጀለታት ጥራይ ዝተሓዘኣ ስም ኣይኮነን” ኢሉ ብምንጽጻር ንመደቀሲኡ ሓለፈ።

አቦይ በርሄ ሕጂውን ብኸራ ወደም ከይተገረሙ ሰብ ከምዘይ ሰምዕም ጌሮም “አየ መንግስ ወደይ ንቐሩብ ጊዜ ኢኻ እምበር መልሓስካ ክትጻጽፍ ኢኻ” ኢሎም ርእሶም ነቐነቐ። ሂለን ብዘረባ አቦአ ተገራማ ቀው ኢላ ካብ ምጥማት ሓሊፋ ዝሃበቶ ርእይቶ አይነበረን።

አደይ ለምለም ድሮ ድራር አዳልየን ካብ ክሸነ ናብቲ አቦይ በርሄን ሂለንን ዝንጀሙሉ ዝነበሩ እንጌራ ዝበልዑላ ክፍሊ ተብተብ እንዳበላ ነታ ሽቡ ካብ ሓዊ ዝወረደት ጸሕሊ ሓዘን ሃየ በሉ ተቀረቡ ብምባል ካብቲ ዝጸንሑዎ ትዝታታት አበራብራኦም። አቦይ በርህ ነቲ ካብታ ጸሕሊ ምስ ርሱን ሃፋ ተሓዊሱ ንላዕሊ ዝፃርግ ዝነበረ ጫና ጸብሒ ምስ ሸተቶም፡ “አየ ለማልም አሻብኪ ደኣ ነዛ ቋንጣ ሰራሕክዎ፤ አየ ኣቲ እእዳውኪ ክሰልጥ” እንዳበሉ ከም ኣመሎም ነኣድወን።

“ቋንጣ ምዃና ደኣ ብኸመይ ፈሊጥካዎ” ሓተተት ሂለን ገሪምዋ።
“ወይለቦኺ ጸብሒ ሰራሕ ደኣ እየ ዘይኸእል እምበር እንታይነት ጸብሕስ ብሸተኣ እየ ዝፈልግ” ኢሎም ከምቲ ኩሉሳዕ ቅድሚ መግቢ ዝገብርዎ “በሰመ ሰላሴ ብሩኸን ቅዱስን ግበረልና ጐይታይ...” ወዘተ ዝብል ጸሎቶም እንዳደገሙ ቆሪሶም ክባሩኹለን ጀመሩ። መንግስ እሞ እንተሰ በቲ ኣቡኡ ብዛዕባ ተጋደልቲ ዝሃብዎ ርእይቶ ኩርቶ እንተሰ ኣብ ደጊኡ በሊዑ ኾይኑ ክድረር ናብቲ መኣዲ ኣይተጸምበርምን። ሰለሱቲኦም ጥራይ ድራሮም በሊዖም ነናብ መዳቕሶኦም ሓለፉ።

2

እተን ድሕሪ ናጽነት ዝነበራ ክልተ-ሰለስተ ኣዋርሕ በቲ ሓደ ወገን ናይ ጓይላን ግንኪራን እልልታን ሓጐስን ክኹና ኸለዋ በቲ ካልእ ወገን ከኣ ተጋደልቲ እብ ፈቀዶ ኣባይቲ ተሓቢኦም ንዝጸንሑ ወተሃደራት ደርግን ኣባላት ኢሰፓን ድህንነትን ተባሂሎም ዝፍለጡ ምስቲ ስርዓት ወጊናም ነቲ ህዝቢ ክብድሉ ዝጸንሑ ዕሰባት ዝቕርሙሉ እዋን ነበራ። ብተወሳኺ ኣብ ውሽጢ እተን ኣዋርሕ እቲኤን፤ ከምቲ አቦይ በርህ ዝገመትዎ እቲ ኩሉ ብመዓልቲ ናጽነት ህዝቢ ካብ ዝተፈላለየ ቦታታት ዘሚቱ ዝደለቦ እኸልን ንብረትን ብግዲ ከምዝመልስዎ ተገብረ።

አቦይ በርህን ሰድራኦምን ከምቲ ኩሉ ህዝቢ ዝገብሮ ዝነበረ ደሃይ ሰመረኣብ ወደም ንምርካብ በርባዕቲኡ መኣዘን ኣስመራ ብዝነበረ ብሎኩታት እንዳኸለሉ ካብ ምጥያቕ ዓዲኣ እንተ ዘይወዓሉ ደሃይ ሰመረ ግና ክረኽቡ ኣይክኣሉን። ካብዚ ዝተላዕለ ሰመረ ብዘይወት ክንረኽቦ ኢና ዝብል ተስፋኦም ማህሚኑ። አቦይ በርህ ደኣን “ጻንት ደኣ እንቋዕ ረኣና እምበር መስዋእቲ ወደይ ሸቶኡ ወቛዑ እዩ” እንደበሉ ርእሶምን ሰድርኦምን ከጸናንቡ ጀመሩ። ኣሰዒባም ከኣ “ናተይስኣ ሓደ፤ እዞም ደሃይ ሰለተ ደቆም ዝሰኣኑ እንዳ ዞካርያስ ዓርክይክ ደኣ እንታይ ይኹኑ” ብምባል ነታ ዓቕሎም ከተጽብበሎም ዝጸንሑት ነብሶም ከእምንዋ ተጋደሉ።

አቦይ በርህ በቲ ሓደ ወገን ካብቲ ደሃይ ሰመረ ብዘይምርካቦም ዝቃለሶም ዝነበረ ሓዘን ንምህዳም በቲ ካልእ ወገን ከኣ ነቶም ካብ ምሒር ዕርክነት ናብ ዝምድና ዝተለወጠ እንኮ ዓርከም ዝኾኑ አቦይ ዞካርያስ ብዛዕባ እቶም ደሃይ ዘጥፍኡ ሰለስተ ደቆም ከጸናንዕዎም ብምባል ናብኦም ከዱ። ኣብ መገዲ ኹይኖም ነቦይ ዞካርያስ እንታይ ከም ዝብልዎም ከሰላስሉ ጀመሩ። “እንቋዕ ሓጐስና ኢለዶ ክጅምር ዋሳስ ጽንዓት ይሃብኩ፤ አየናዩ ኸምዝብልኣ ጠፍኣኒ” ኢሎም ላዕልን ታሕትን ከውርዱ ብድሕሪ ምጽናሕ እንታይክ ገደሰኒ ዝጭነቕ እዚኣን እቲኣን ከይበልኩ “ከመይ ትኸውን ዞካርያስ ዓርክይ” እንዳ በልኩ ሰላምታይ ምቕራብ ዘይሕሸኒ፤ ድሕርዚ ንሱ ምስ ጀመረለይ ናብቲ ጉዳይ ይኣቱ” እንዳ በሉ ምስ ገዛእ ርእሶም ተላዘቡ። ኣብቲ ቤት ምስ በጽሑ ከምታ ዝበሉዋ “ከመይ ትኸውን ዞካርያስ ዓርክይ” ኢሎም ሰላምታ እንዳ ተለዋወጡ ተቐመጡ።

አቦይ ዞካርያስ ብወገኖም “ደኣንዩ በርህ ዓርክይ፤ ናጽነት ሓጐስን ሓዘንን ብሓንሳእ ሓዘንን ሓዘንን ብምምጽኣ ቁሩብ ተዳናጊርና። ሓጐስን ሓዘንን ብሓንሳእ እንተ መጽኸስ ቐድም ንመነን ከምዝእንገድ ዝሕብር ተመኩሮ

አይጸንሩና፡ ካብዚ ዝተላዕለ ንኸልቲኤን ብሓንሳእ ክንእንግደን ንጋደል አሎና። ንግሆ ንሕጉስ ነቲ ብርሃን ነጻነት ክንርኢ ዘበቅዓና ፈጣሪ ኸአ ነመስግና፤ አማሲያኡ ኸአ ጉዳይ እቶም ርኢና ዘይጸንብናዮም፡ ወለድቶም ደኣ እምበር አቦታቶም ክንኸውን ዘይበቓዕና፡ ውሉድና ደኣ እምበር ደቅና ናይ ምጂን ዕድል ከይረኽቡ ዝተቆጽዩ ብዓል ኣርኣያ ወደይን ስምረት ባለይን እቲ ንእሹቶ ሓዎም ከብርኣብን፡ ኣብ ሓሳብይ ቅጅል እንደበለ ሓንሳእ ኣሞዑተይ መኪኹ ዝፈሰሰ ዘሎ ኾይኑ ይስመዓኒ፡ ምሒር ሓዘን ናብ መርዘን ተቐይሩውን ካን ርእሰይ ኣንጸራርዩ ክቐትለኒ ሓደት ይተርፎ፡ እነኩልካ በርህ ዓርከይ" በሉ ኣቦይ ዘካርያስ ኣብታ ንቕድሚትን ንድሕሪትን እንዳተናቓቓቑት ትረርወካ መንበርም ተቐሚጦም ኔው-ነጀው እንደተናቓቓቑ። ዳርጋ ኣብ መብዛሕቱ ኣባይቲ ሓጉስ ናጽነት ምስ ምስኣን ደሃይ ሰዉኣት ደቆምን ኣቦታቶምን ስለ ዝተሓናፈጸ ክሕጉሱ ድዮ ዝግብእም ወይውን ክሓዝኑ ምፍላጥ ስኢኖም ዝተደናገሩ ወለድትን ውሉድን መሊእም ነበሩ።

"ዘካርያስ ዓርከይ" በሉ ኣቦይ በርህ፤ "ንዓይኳ ጉዳይ ሰመረ ወደይ ጥራይ ኣዝዩ ዝኸበደኒ ንዓኻ ግዳ ክንደየናይ ዘይከብደካ፡ እንተኾነ ናጽነት ክብርቲ ዝገብራ ትሕዝቶኣ ጥራይ ዘይኮነስ ዋግኣ እንኮላይ አይ። ናጽነት ከተምጽኣ ኾነ ክትሕልዋ ጉልበትን ንዋትን ጥራይ ዘይኮነስ እንኮላይ ህይወት ክትውፍየላ ኣሎካ። እዚ ነገር እዚ ካባና ንላዕሊ ንሳቶም ኣነጺሮም ይፈልጥዎ ኔሮም እዮም። ንነጻነት ጥራይ ዘይኮነስ ንመስዋእቲውን ከም ዓላማ ሰኒቕም ክሰርሕሉ ስለ ዝጸንሑ ንሕሰም ኩነ ንሕማም ንመውጋእቲ ኾነ ንሞት ተዳልዮምሉ እዮም። ከምታ ዓላማእም ከኣ እንሆ እታ ነጻነት መጺኣ እታ ሂወቶም ግና ሓሊፋ። ሕጂ ከሕሰና ዘለዎ ደቅና ክልተ ሞት ምእንቲ ኸይምቱ፡ ነታ ብሓይሊ ፈጣሪ ክሳብ ሞት ተወፍዮም ዘምጸዋ ናጽነት ጥዕያት ጓሶትን መራሕትን ክትንስኡላን ንሓዋሩ ክዕቅብዎን ጸሎትና ከነበርትዕ ይግብእና።"

"እዝገ ኣፍሊጠካ በርህ ዓርከይ፡ እዞም ቋልፀ ሰብ ዕላማ ምጂኖም ኣንጊህካ ኢኻ ትፈልጦም፡ ገና ፍጥር ከይበሉ ናይ ሃገሮም ጉዳይ ምስ ኣሕመሞም እዩ። ደሓር ከኣ ሓዲእምኳ እንተ ዝኣቱ ናይቶም ካልእሲ እደለ ይኹን መልኩ።" እንዳ በሉ ሓንሳእ ኣብ ባሕሪ ሓሳብ ይጥሕሉ ንሓንሳእውን ብር ኢሎም ይምለሱ ነበሩ። ብኸምዚ ንሓድሕዶም ክጸናንዑን ክተባቡዑን ብድሕሪ ምርፋድ ከኣ ተፈላለዩ።

ሂለን ነጻነት ካብ ዝኸውን ብዝተፈላለዩ ምክናያታት ተጽሚዳ ብምንባራ ንቤተ ክርስቲያን ከይክደት ሓዮሎ ሰናብቲ ኣሕለፈት። "ጽባሕ ቀዳመ ሰምበትሲ ግድን ክኸይድ ኣሎኒ" እንዳበለት ኣብቲ እዋንቲ ክዕንቅፋ ንዝኸለል ዕዮ ቤት ኣቐዲማ ንምውዳእ ብድሕሪ ምሕሳብ ብዙሕ ክሕጸብ ዘለዎ ከዳውንቲ ከም ዘሉ ኣሰተውዓለት። "ዘየን ከዳውንቲ ሕጂ ብኣግኡ

ልቕልቕ ኣቢለ ቀዳመ ሰምበት ነጻ ኸም ዝኸውን ክገብር ኣሎኒ" እንዳ በለት ክልተ ጥብቲታት ዘርጊሓ ክዳውንቲ ምሕጸብ ተታሓሓዞቶ። እንዳ ሓጸበት ከኣ ማዕጸ ገዝእም ተኳሕኩሐ። ምስ ከፈተቶ ኸኣ ክልተ ሰባት ኣብ ኣፍደገ ደው ኢሎም፡ ረኣየት።

ሓዲእም ከኣ "ጋሻዶ ትደልዩ ኢኹም" ኢሉ ፍሸኽ በላ። ሂለን ነቲ ጥሉል ኣኣዳዋ ኣብተ ተኸዲናቶ ዝነበረት በጃ ኸዳን (ግርምቢያለ) እንዳ ኣድረቐት ነቲ ጽቡቕ ገጸ ኣብሪሃ ብፍሸኽታ "ብዓጀባ እምበር ፓስተር" ክትብል መለሰት። ነቲ ካልኣዮውን ኤፍሬም ኢሉ፡ እተዉ እንዳበለት በብሓደ ሰላም ኢላ እንዳሰዓመት ኣእተወቶም። ሰላምታ ብድሕሪ ምልውዋጥ ከኣ ተኸቲሎማ ኣተዉ።

ቶማስ ናይታ ሂለን ትመላለሳ ሓንቲ ካብተን ኣብ ኣስመራ ዝነበራ ኣባይቲ ክርስትያን ጓሳ ኾይኑ ካብ ዘገልግል ልዕሊ ሸውዓተ ዓመት ነበሮ። ኣብ ክልል ኣርባዓታት ዝበጽሑ ዕድመኳ እንተ ነበሮ፡ እቲ ሓጺር ኣካላቱ ተራርጊ ስራዕን ኣብ ርእሲ ምጂኑ እቲ ኩሉ እዋን ዝተመሸጠ ሓጺር ጸጉሩን፡ ምሉቕሉቕ ዝብል ጽቡቕ ገጽን ገና ወዲ ዕስራታት ኣምስሎ ነበረ። ብዘይካ እታ ኣብ የማናይ ክፍሊ ጸጉሪ ርእሱ ዝነበረት ከባብ ሸበት፡ ጸጉሩ ክሳብ ግምባሩ ዝመልኤ ክምኹምን ኩሉሳዕ ብቐብኡ ለሰሊሱ፡ ብግቡእ ዝተሰተረን ነበረ። ኣብ ዝሰሕቀሉ እዋን እታ ብጸጋማይ ወገን ኣስናኑ ዝነበረት ወርቂ ስኑ ውልዕ እንዳበለት ንገጽ ተብርሆ ነበረት። ናይ ስነ-መለኮት ዲፕሎም ጥራይኳ እንተ ነበሮ ብዙሕ እዋን ምስ ቃል ኣምላኽ ስለ ዘሕለፈ ዕሙቕ ዝበለ ፍልጠት ቃል ኣምላኽ ዝወነነ ኣገልጋሊ እዩ ዝነበረ። ንዓሰርተ ይኹን ነማኢት ሰባት ብዘየገድስ ክሰብኽ ከሎ ኣመና ዓው ስለ ዝብል፡ እቶም መገላግልቲ ንሰኽስ ወንጌላዊ እንተ ትኸውንኳ ምሓሽ እምበር ዓውዓው ክትብል ነዘን ኣባጊዕ ክተባርረልና ኢኻ እንዳበሉ ይዋዘይዎ ነበሩ።

ኤፍሬም ብወገኑ ፓስተር ወይውን ወንጌላዊ ተባሂሉ እኳ እንተ ዘይተጸውዔ፡ ኣዝዩ ንኣምላኽ ዘፍቅርን ዝፈልጥን፡ ብቃል ኣምላኽን ብማዕዳን እመን ኮይኑ ኣብ ኣገልግሎት ዝዓበዩ ኣብ ዓይኒ እቲ ጉባኤ መጉስ ዝረኽበ ትኩር ሓው ነበረ። ካብዚ ዝተላዕለ ፓስተር ተሾመ ንኤፍሬም ካብ ጐኑ ኣይፈልዩን ነበረ። ንሱ ቆማትን ሸጥ ኢሉ ዝቐመን ኣካል ነበረ። ዘይከም ፓስተር ከኣ፡ ኤፍሬም ከደራይን ብዕድመውን ኣዝዩ ንኡሰን ነበረ። እቲ ቐኩላታዊ ሕብሪ ገጽን፡ ዝተዓኸለለ ለምጫቕ ጸጉሪ ርእሱን ፍሩያት ኣዲንቱን ተሓዋዊሱ ኤርትራዊ ዘይኩነስ ህንዳዊ የምስሎ ነበረ። ንሱ ዓውዓው ዘይብልኳ እንተ ኹነ ዘረባኡ ኩሉ ግና ረዚንን ጥበብ ዝመልእን ብምንባሩ ኣዝዩ ኣድማዓ ተራ ነበሮ። ኣብ ርእሲ እዚውን ጽን ኢሉ ዝሰምዕ ዓቃልን ደንጋጽን ሰብ ብምንባሩ ብዙሕ ሰብ ዝነገሩ ዓይነት ሰብ ነበረ።

ፓስቶር ቶማስ ናብ እንዳ አቦይ በርሄ ከንበጽሕ ኢና ምስ በሎ ነታ አብ ክፍሊ ንባብ ናይ ቤተ ክርስቲያኖም ኮይኑ ተመሲጡ ዘምብባ ዝነበረ መጽሓፍ ዕጽፍ ኣቢሉ ብድድ በለ። ኣብ ጥቓ ሂሊን ክኸውን ኩሉ ግዜ እዩ ደስ ዝበሎ። እንተ ኾነ ናብ ቤቶም ገጹ ብዝቐረበ መጠን ትርግታ ልቡ ናህሪ ወሲኹ ዱግ-ዱግ ክብልን ብመንበስበስታኡን መታልሑን ረሃጽ ወረረር ክብልን ከም ኣንቲ ይኸውን ነበረ። ሂሊን ቀያሕ ጥራይ ዘይኮነትስ ኣዝያ ምልክዕቲውን ስለ ዝነበረት፡ ሰባት ንመልክዓ ኣመልኪቶም ክዋዘዩ ኸለዉ 'ኣምላኽ ፍረ-ገጽን ቅርጺ ኣካላታን ኣብ ምስራሕ ብዙሕ ግዜ ኣጥፊኡላ ክኸውን ኣለዎ' ይብልዎ ነበሩ። ኤፍሬም ኣብ ቅድሚኡ ምስ ዝኸውን፡ ሰምዒቱ ሓቢኡ ብዛዕባ ቃል ኣምላኽ ከዋግዕ እንተፈተነኳ በዚ መጽ ዘይተባህለ ጋሻ ሰምዒታትን ምርባጽን ምስ ትርግታ ልቡ ተሓዋዊሶም ነታ በላሕ መልሓሱ ብምቐላፍ ከም ንመጀመርታ እዋን መጽናዕታዊ ጽሑፉ ኣብ ቅድሚ ተመሃሮን መምሃራንን ክቐርብ ዝተገደደ ተመሃራይ ኮልተፍተፍ ክብልን ኣእዳው መስተ ከም ዝጸምኤ ብዓል ወልፊ ብምንቅጥቃጥ የሽግራኦ ስለ ዝነበራ፡ ሂሊን ኣብ ዘላቶ እዋን ዘይምዝራብ ይመርጽ ነበረ። እዚ ክንዲ ዝኾነ ምስ ፓስቶር ቶማስ ናብቲ ቤት ክመጽእ እኳ እንተጉዮዮ ኣብ ቅድሚኡ ምስ ቆመ ግና ሓሓሊፉ ሰሪቐ ካብ ምጥማት ንላዕሊ ክገብሮ ዝኸኣለ ነገር ኣይነበረን።

ፓስቶር ቶማስ፡ ኤፍሬም ኣፉ ብዘይ ምኽፋቱ ተገረሙ ነቲ ኣብ መንጉእም ሰፊኑ ዝነበረ ስቕታ፡ "ናጽንት'ሞ ከመይ ይገብር ኣሎ" ብምባል ሰበሮ። ሂሊን ተቓላጢፋ "ናጽንት ደሓን እዩ፡ ጠፊኤዶ፤" በለት ከይተቐደመት።

"ሓቂ ይሓይሽ ብዙሕ ኢና ተሻቂልና" በለ ፓስቶር። ኣሰዒቡውን፡ "ዝሓለፈ ሸዱሽተ ሸውዓተ ሰንበት ምስ መዘምራን ኣይረኣናክን ኣደይ ለምለም ነገረናኺ ይኾና ሎሚ ራብዓይ ግዜና ኢና መጺና ደሃይኪ ክንገብር" ይብላ።

"ሓቅኻ ማማ ነገራትኒ ኔራ ደሃይ ሰመረ ሓወይ እንተ ረኽብና ኔው ንጀው ኩለል ክንብል ከይተፈለጠና ብዙሕ ግዜ ሓሊፉ" በለት ሻሂ እንዳቐድሓትሎም።

"ንሰኽ። ጥራይ መዓስ ኪንኪ፡ እዘን ዝሓለፉ ኣዋርሕ ህዝበይ ኣበይ ከምዝኣተወት ናይ ጸሎት ጉጅለ እኳ ይሕሹ እምበር መዘምራንን ብሓፈሻ እቲ ካልእ ኣማንን ዳርጋ ድሕሪ ናጽንት ኣይተቐልቀሉን እቲ ወናብር ናይ ቤተክርስቲያንና ዳርጋ ጥራዩ ተሪፉ" ቀጸለ ፓስቶር።

ሂሊን እቲ ፓስቶር ጉዳይ ምእመናኑ ከምዘሰከፎ ምስ ረኣየት፤ "ንጸንት ሃንደበት ስለዝመጸት እዩ ንዝበኡ ሓሳባት እቲ ሰብ ተሓናፊጹ እምበር ንኡይታ ብዘን ወዲ ኸምዝን ንትክእ ኣይመስለንን። ደሓርክኣ ንሉ እዩ

ነጸንት ሂሊና ኣጸቢቕና ናብኡ እንቐርበሉ እዋን ደኣ እምበር ካብኡ ንርሕቀሉ ግዜ ኣይኮነን በዚስ ክትጠራጠር የብልካን ፓስቶር" በለቶ ኣብ ክርስቶስ ኣዕሚጃ ዝሰረተት ምዃና እንዳ ኣረጋገጸትሉ።

ኤፍሬም ብዘረባኣ ግዲ ተመሲጦ ነቲ ጸቂጥም ዝጸንሖ ስቕታ ብምፍንቃል፤ "ሂሊ ደኣ ኣብ ጐይታ ዘሎኪ ፍቕሪ ኣዝዩ ዓሚቐ ከምዝኸነ ኣጸቢቕና ንፊልጥ ኢና። ደሓርክኣ መብዛሕቶም እቶም ኣሕዋትን ኣሓትን ዝበጸጹናዮም ተመሳሳሊ መልሲ እዮም ሂሮምና" በለ ፍርሃቱ ተጃጸፋ። ሂሊን ብርእይቶ ኤፍሬም ደስ እኳ እንተ በላ ካብ ፍሽኽታ ሓለፋ ግና ዝበለቶ ነገር ኣይነበረን።

"እምባኣርሲ" በለ ፓስቶር ቶማስ፡ "ቀንዲ መምጽኢና ደሃይኪ ንምፍላጥ እኳ እንተነበረ፡ ንእግረ መገድናውን ጽባሕ ሰምበት ሰዓት ዓሰርተ ናይ ንጉሆ ጀሚሩ ክሳብ ሰዓት ሓሙሽተ ድሕሪ ቐትሪ ዝቐጽል ፍሉይ ናይ ኣባላት ኣኼባ ከም ዘሎ ክንሕብረኪ ንደሊ። ብተወሳኺ ንስኺውን ብቐረባ ንእትረኽቡሎም ኣሕዋትን ኣሓትን ክትሕብርዮም እንተትኸእሊ ጽቡቕ ኒሩ" እንዳባለ ናይ ዕድመ ወረቐት ሃባ።

"እዎ ደሓን ገለ ሓደት ወረቓቕቲ እዎ ግደፋለይ ኣነውን ናብቶም ኣብዚ ጐደናና ዝርከቡ ኣሕዋት ክብጽሓሎም" በለት ሂሊን ትሕዝቶ እታ ናይ ዕድመ ወረቐት እንዳ ነበበት።

በታ ሰምበት እቲኣ ካብቲ ዝተጸበይዎ ንላዕሊ፡ እቲ ኣዳራሽ ነዊሕ ግዜ ገዲፎሞ ብዝነበሩ ኣባላት ነበር ከይተረፉ ክሳብ ኣፉ ቅጽጽ በለ። እተን ክልተ ቀዳሞት ሰዓታት ከኣ ብሓባር ኮይናም ብመዝሙርን ብቃላቶምን ንኣምላኽ እንዳኣመስጉኑ ኣሕለፍወን። ኣብታ ሳልሳይቲ ሰዓት ፓስቶር ቶማስ ተንሲኡ፡ ንነፍሲ ወከፍ ፍቃደኛ ዝኾነ ሰብ ብናይ ብሕቱ ቃላት ብዓውታ ብብተራ ንኣምላኽ ምስጋና ክህብ ዓደሞም። ብኡ ንብኡ እቶም ሽማግሌታት መሪሖም ነቲ ናይ ምስጋና ጸሎት ጀመርዎ፡ ገሊኦም "ዎ ኩቡር ኣምላኽ ገጽ ኣሕዋትና ስለ ዘርኣኻና ተመስገን፤" ገሊኦም ድማ "ኣታ ኣምላኽ ጥንቲ ስለዝከርካና ተመስገን፤" ካልኦት ከኣ፡ "ኣብ ጐይታና የሱስ ነጸንት ስለዝሃብካና ተመስገን።"

"ንእሱራትና ስለ ዝፈታሕካ ተመስገን፤ ፍትሒ ስለዘውጽኻልና፤ ብኸይትና ብሓላቅ ስለ ዝቐየርካ"...ወዘተ እንዳበሉ እታ ጉባኤ ኩላ ብምስጋና ዋዕዋዕ በለት። ብመዝሙርን ብቃላቶምን ኣመስጊኖም ምስ ወድኡ፡ ብሓባር ጸልዮም ንሓደ ሰዓት ዝኸውን ናይ መግቢ እዋን ብድሕሪ ምግባር ነቲ ዝተረፈ መደባቶም ንምቕጽል ተመሊሶም ኣተዉ።

ፓስቶር ቶማስ ንኤፍሬም ነቲ ተሪፉ ዘሎ መደብ ክመርሖ ምስ ኣፍቀደሉ፡ ኤፍሬም ናብ ቅድሚት ብምውጻእ፡ "ኣቐዲመ ኣብ ቅድሚኺም ደው ንምባል ዘብቅዓሊ ኣምላኽን ነቶም ነዚ ዕድል እዚ ዘፍቀዱለይ ሓውና ፓስቶርን ሽማግሌታትን ምስጋናይ ኢቐርብ" በለ።

“መቸም እዛ አኼባ እዚአ አዝያ ፍለይቲ አኪባ’ያ ከመይሲ እተን ካልአት አኼባታት ኣብ ትሕቲ ክቱር ራዕድን ጽላሎት መግዛእትን ኳንና ኢና ተአኪብናየን፤ እዚአ ግና ንኣምላኽ ሰብሓት ይኹኖ ኣብ ትሕቲ ጽላል ናጽነት ኢና ንጋባእ ዘለና” ኢሉ ናብቲ ዝሰፊበ መደብ ንምሕላፍ ነታ መዘራረቢ ነጥብታት ሒዛ ዝነበረት ናይ ዕድመ ወረቓት ገንጺሉ፡ “እስከ ነታ ናይ ዕድመ ወረቓትኩም ሒዝኩማ ዝመጽኹም” ኢሉ ኣእዳዎም ከርእዮዎ ተወከሶም። መብዛሕቶም ኣእዳዎም ብምልዓል ምስ ናይ ዕድመ ወረቓቶቶም ከም ዝመጹ ኣረጋገጹሉ።

“ጉይታ ይባርኽኩም፤ እተን መዘራረቢ ነጥብና እምብኣር ኣብቲ ናይ ዕድመ ወረቓቶቲ ሰፊሩ ስለ ዘሎ እንተ ወሓደ ነቢብኩም ክትኩኑ ተስፋ እገብር” በሎም። “እወ ነቢብና’ዮ ኢና...” ኢሎም ውኻዕኻዕ በሉ እቶም ተጋባእቲ።

“ዝን ነጥብታት ከም መንቀሊ ወሲድና ኣብ እንዘራረበሉ እዋን ሓደራ ዝብላኩም፤ ኣብዘን ተሪፈን ዘለዎ ሰዓታት እዞም መራሕቲ ቤተ ክርስቲያንን ኣገልገልትን ጥራይ ክዛረቡ ኣይትሕደግዎም። ርግጽዮ ቅድሚ ሕጂ ጽን ኣልኩም ክትሰምዑ ጥራይ ኢና ንጽበየኩም ሎሚ ግና ክትሰምዑን ከተሰምዑን ክትግደዱ ኢኹም” ኢሉ ፍሽኽ በሎም። ንሓቶምውን ምስኡ ሰሓቐ።

ኣስዲቡ ኸኣ፡ “እዚ መድረኽ እዚ ኣፍ ኩላትና ዝዋሰኣሉ ደኣ እምበር ገሌና ስቕ ክንብል ገሊእም ግና ክዛረቡ ተባሂሉ ዝተመደብ ግዜ ኣይኮነን። ኩላትና ተራና እንዳሓሎና ርእይቶናን ሃናጺ ትዕዝብትታትናን ብዘይተጉላባ ከነመሓላልፍ ምእንቲ ናይ ነፍሲ ወከፍኩም ተሳታፍነት ኣዝዩ ኣገዳሲ ምዃኑ ክሕብረኩም እፈቱ” በሎም።

“ግርም ሐራይ..” በሉ ገሊኦቶም።

“እታ ቀዳመይቲ ነጥብና” ይቕጽል ኤፍሬም፡ “እዘን ዝሓለፉ ናይ ነጻነት ኣዋርሕ ኣብ ሰጋውን መንፈሳውን መነባብርናን ህይወትናን እንታይ ጽልዋ ወይውን ለውጢ ከምዘምጽኣልና ቅርጥው ብዝበለ ኣገባብ ክንገልጽ ኢና። ብወገይ እንተ ኹይኑ ብመንፈሳውነት ደረጃ ኣብቲ ኣብ ትሕቲ ራዕድን ድን ሞትን ዝነበርናሉ እዋን ዝነበረና መንፈሳውነት ይሕይል እመስለኒ። ብኸምዚ እንተ ደኣ ቀጺልና ኸእ ኣምላኽ ንምንታይ ኢሉ ነጻነት ከም ዝሃበና ዘንጊዕና፡ ብደርፍን ሆሆታን ተጨዊና ማእዘንና ከይንሰሕት እሰግእ” ምስ በሎም፡ገሊእም ርእሶም ብኣወንታ እንዳ ነቕነቹ ገሊእምውን “ሓቕኽ ኤፍሬም” ብምባል ተቐባልነቶም ይገንጽሉ ነበሩ።

“ኹቡራት ኣቦታት ኣሕዋትን ኣሓትን” ቀጺለ ኤፍሬም፡ እግዚኣብሄር ኣብ ትሕቲ መግዛእቲ ኸሎና ኣብኡ ተወኪልና ብእምነት ሕልናና ከዩዕረብና ክንመላለስ ይጽበየና ኔሩ። ኣብዚ ናይ ናጽነት እዋን

ከኣ ጽሕዩ ኢልና ነናብ ተድላ ልብና ክንዝር ዘይኩነስ፡ ነቲ ነጻነት ዝሃበና ኣምላኽ እንዳ ኣመስገንና ንዓላማኡን ተልእኹኡን እመናት ኳንና ክንመላለስ ኣዝዩ ይጽበየና። በሎም። ሕጂውን ብምስምማዕ ርእሶም እንዳ ነቕነቹ ተቐበልዎ። ኣስዲቡ ኸኣ፡ “እምብኣርሲ ደጊመ ንነፍሲ ወከፍና ክብሎ ዝደሊ፡ ሎሚ ብስቕታኹም ዘይኩነ ብግሉጽ ርእይቶታትኩምን ትዕዝብቲታትኩምን ስለ ንግደስ ነፍሲ ወከፍ ብነጻነት ክንዋሳእ እንዳ ኣታሓሳስብኩም መድርኽ ንዓኹም እገድፎ” በለ ክዛረብ ዝድሊ ሰብ እንተ ሃለወ ንምርኣይ ናብቲ ጉባኤ እንዳተመልከተ።

ኣቦይ ተስፋይ ብድድ ኢሎም “እምብኣር እዚ ዕድል እዚ ካብ ተዋህበና ክንጥቀመሉ፤ ብጸጋ እኳ ክንዳኹም ኣይኮንኩን ግናኽ ዕድመውን ክብረት እንድዩ፡ መብዛሕትኹም ከኣ መንእሰያት ደቀይ ኢኹም ትብጹሕኒ” ኢሎም ዘረባ ጀመሩ።

ቀጺሎም ከኣ “እዞም ደቀይ ቅድም ተንሲኤ እንተ ተዛረብኩ ካባኻትኩም ፈሊጠ ዘይኮነስ ገለ ምትብባዕ እንተኾነኩም ብምባል እየሞ ድፍረት ኣይትቐጽሩለይን ትኾኑ” እንዳበሉ ናብ ርእይቶእም ኣተዉ። እቶም ተጋባእቲ ብጣቕዒት ምስ ተቐበሉዎም ከኣ፡ “እዛ ጣቕዒትኩም ንጉይታ ክትከውን መቸም ተስፋ እገብር” በሉ ክብሪ ጉይታ ከይሻመዉ ግዲ ፈሪሆም። እቲ ተጋባኣይ ኩሉ ሰሓቐ። “በሉ እዞም ደቀይ ብሩኻት፡ ኣነ ብወገይ እዘን ዘሕለፍናየን ናይ ነጻነት ኣዋርሕ ካብ ኩሉ ዕድመይ ዝተፈልዖ ናይ ሓጉስ ኣዋርሕ እየን። ኣብ ኩሉ ዕድመይ ብዛይካ እታ ንጉይታ ዝተቀበልኩላ ዕለት ሓዲግካ ከምዘን ግዜያት እዚኤን ጌሩ ባህ ዝበለንን ዝፈኹሰንን እዋን የሎን። ከመይሲ ኣብ ዘበይ ኣርባዕተ መንግስታት እኳ እንተተቐያየሩ፡ ኣርባዕቲእም ባዕልና መሪጽና ዝተኸልናየም ደቂ ሃገር ዘይኮነስ ብሓይሊ ጓዕጺጸም ኣብ ሃገርና ኩረሻ ስልጣናም ዝተኸሉ ባዕዳውያን እየም። ንሓቶም ከኣ፤ መንግስቲ ጣልያን፡ መንግስቲ እንግሊዝ፡ መንግስቲ ሃይለስላሴን ስርዓት መንግስቲ ሃይለማርያምን እየም” ኢሎም ነቲ ህዝቢ ተዓዘብዎ።

ኩሉ ሰብ ኣእዛኑ ጸልዩ ብተመስጦ ይሰምዕ ከም ዝነበረ ምስ ኣረጋገጹ ኸኣ፡ “እቲ ሓደ ካብቲ ሓደ ዝኸፍኤ ጨፃኒ ስልትታት ኣገዛዝኣ ተጠቁምዎ ከኣ ተበራረዩልና። ብፍላይ ኣብ ዘበን መንግስቱ ዘይከሰርናዮ ህይወትን ዘይነደደ ኣባይትን ግርሁን ዘይጠፍኤ ጥሪትን ኣይተረፈን እንተብልኩ የጋንን ኣየለኹን” ኢሎም ብድሕሪ ምትንፋስ ከኣ፡ “እንተ ሕጂ ግና ናይ መጀመርታ እዋን ኣብ ዕድመይ ብዘይ ባዕዳውያን መለኹቲን ብዘይ ማሕበሥን ምቕንጻልን ብኣንጸሩ ብሰላምን ቅሳነትን ኣሕለፍናየን። ኣብ በረኻን ሰደትን፡ ኣብ ዓድን ከተማን ዝነበረ ህዝቢ ብሓደ ተጸናቢሩ፡ እሱራትና ተፈቲሖም። ክንደይ ኢልናኹም ክንጽብጽብ፤

ንአምላክ ምስጋና ይብጽጥኩልሁ ሀዘቢ ትሓጉሱ የሃና ይብል አሎም” ምስ በሉምም ሕጂውን ብጣቸዋል፡፡ አሰነደምም፡፡

ሓንሳእ ዝግ ብድሕሪ ምባል ከአ ነቲ ንሂሩ ዝጸንሑ ድምጽም አትሕት አበሎም፡፡ “እንተ ብዛዕባ መንፈሳውነት ግና አይግድን። ነጻነት መጽት እምበር ከምዛ ዝናም ክሳብ ዝጽሒ አዕቂሉ ዝጸንሑ ሀዘቢ እሞ እቲ ዝናም ምስ ጸሓዩ ነፍብ መገዱ ዝበታተን ጌርኩምም። መብዛሕትኹም አበይ ከምዝሓቱኹም አይፈልጥን ሽታኹም ካብ ቤት አምላክ ርሒቁ ምርአየይ ናይ ጥዕና አይመስለንን እዞም ደቀይ” በሉምም። ኩሎም እቶም ከተሳታቢኦን ሞዕዋዕ ክብሉን ዝጸንሑ ተጋባእቲ ደሃይ አጥፊአም ህጥም በሉ።

አበይ ተስፋይ ዘረባእም ቀጸሉ፡፡ በሉ ኸእ፡ “አብ ግዜ ጸበባ ኩሉ እዩ ናብ አምላክ ዝጽጋዕ፡ እቲ ናይ ብሓቂ ተኸታሊ ግና አብ ኩሉ እዋንዩ ዝኸተል። ደሓር ከአ ሓጉስ ስምዒት እዩ፡ እምነት ግና መትከል እዩ። ስለዝተሓገሱኻ ትሕጉስ ደኣ እምበር መትከልካ አይትሓድግን ኢኻ። ነቲ አብ ነጻነት ተጻዒኑ ዝመጸና ሓጉስ አብ ሰፈርና ኹንና ክንሕጉሶ ደኣ እምበር ካብ ቦታና ክንለቅቅ አይግቡእን እዩ። ምናልባት ንሕና እሞ መንእሰያት እንዲና ትብሉኒ ትኾኑ፡ እንተኾነ ክርሰቶስ እኳ ከማኻትኩም መንእሰይ እዩ ዝነበረ። እዚ ሆሆን ዳንኬራን አብ ልብኹም እንተ እእቲኹምዎ፡ ነቲ ሒዝኹምዎ ዝጸናሕኩም ክቡር ናይ ዘልአለም ህይወት ከሕድዝኩም ምኃን ከም አቦኹም መጠን ክሕብረኹም እፈቱ፡ ብዝተረፈ ተባረኹ እዞም ደቀይ” እንዳበሉ ተቐመጡ። እቶም ተጋባእቲ ብስሙር ጣቕዒት ደገፎም ገለጹ።

ኤፍሬም “የቐንዮልና አበይ ተስፋይ አምላክ ከማኹም ዝበለ መስተውዓሊ አቦ ስለ ዝሃበና ኣዚና ነመስግና” እንዳበለ ኸሎ አብ ቅድሚኡ ዝነበረ መንእሰይ ከዛረብ ኢዱ ጢል ብምባል አመልከተ። ኤፍሬም ከዛረብ ምስ አመልከተሉ ከአ ደው በለ። እዚ መንእሰይ እዚ እቲ ወዲ ጉቦዝ ኢሎም ዝጽውዕዎ ያቆብ እዩ ዝነበረ። ወዲ ጉቦዝ ካብቶም አብ አስመራ ሓያላትን ጉልቡታትን ዝበሃሉ ዓንተራት ሓደ ዝነበረ ክኸውን ከሎ ንጉይታ ከም ናይ ብሕቲ መድሓኒኡ ተቐቢሉ መገዲ አምላክ ካብ ዝሕዝ ግና ቅልጡፍ ለውጢ ብምርኣይ ንፉዕ አማኒ ንምኃን በቐዑ ነበረ። እቲ ዳርጋ ክልተ ሜትሮ ዝበጸሕ ቁመቱ ምስቲ ዝተፈራጠመ ቀላጽሙን ስሩዕ አካላቱን አብ ማእከል እቲ እኹባ ደው ምስ በለ ዳርጋ ኸሎም ትሕቲ መንኲቡ እምበር ናብ ክሳዱ ዝጽጋዕ ወዲ ኾነ ዓል አይነበረን።

“እኔ እኳ ብዙሕ ተዛሪብ ዝኸእል አይኮንኩን፡ ይኹን እምበር ከዛረብ ዘይኮንኩስ ክናሳሕ ኢለየ ተንሲኤ ዘሎኹ” በለ ወዲ ጉቦዝ ነታ

ብናህሪ ትሃርም ዝነበረት ልቡ ደፋእ ኢሉ ብምትንፋስ እንዳተቐጸለረን። ነቲ ካብ ምሒር ሕንክትን ፍርህን ዕልቅጥ-ዕልቅጥ ዝብሎ ዝነበረ ጐረሩኡውን ብዕሕሕታ ብድሕሪ ምጽራግ ከእ፡ “ቅድሚ ዝኣገረ ነቲ ነጻነት ዝሃበና አምላክ ካብ ልቢ አመስግኖ ብምቕጻል ነቶም ተስፋ ከይቀበጽኩም ደሃይና ክትገብሩ ዝቕነኹም ፓስተር ዝቐዳማዮም አገልገልቲ፡ ከምኡን እዛ ናይ ዕድመ ወረቀት ሰዲድኩም ናብዚ ናይ በረኽትን ተሓድሶን መዓልቲ ክንበቕዕ ዝገበርኩምና አጸቢቐ ኤመስግኩም፡” ምስ በለ ኩሎም ብጣቸዒት ደገፍዎ።

አስዒቡ ኸእ፡ “እምብኣረይሲ አነ ብወገነይ ንጉይታ ከምዘፍቅሮ ትፈልጡ ትኾኑ ዝያዳ ኹሉ ግና ንሱ ይፈልጠኒ። እንተኾነ ናጽነት ምስ መጽት ብዙሕ ተሓጉሶና፡ እቲ ጸገም ምሕጓስና አይመስለንን። ነቲ ሓጉስ ግና ብኸመይ ከም እንገልጽ ጠፊኡና” ኢሉ ተናኢኹ አተንፈሰ።

ደኒኑ ሒደት ስቅ ብድሕሪ ምባል ከአ “እነ ከይተፈለጠኒ ናብቲ አስራ አምስተኛ ዝብልዎ ወተሃደራት ዝነበርዎ ጥቃ እንዳዘይቲ ዝርከብ አዳራሽ ከይደ ካላሽን ምስ ረኽብኩ ምሉእ መዓልቲ ንሳዕሊ ክትኩስ ውዒለ። አብሓሳይ እዚአስ ደሓን መዓልቲ ሓጉስ እያ እንዳበልኩ ነበሰይ ብምጥባር ከአ አብ ፈቐዶ ዓይኣ፡ ቀጸለውን ናይ ቀደም አዕሩዝይ ረኽበ ናብ ባራት ምስሓቶም ኩላል ክብልን ናብቲ ብኸንደይ ሓይለገደል ዝተገላገልኩዎ መስተን ምንዝርናን ተሸመምኩ።” ኢሉ ሕንቕንቕ በለ። ስምዒቱ ተቐጸለሩ ኸእ፡ “ዝገርም እዩ! ደሓን እዋን ሓጉስ እዩ ኢለ ሓንሳእ ልበይ ምስ ከፈትኩ ኩሉ እቲ ተሓይረሉ ዝነበርኩ እኩይ አመላት ከደግሰኒ ግዜ አይወሰደሉን። ብተግባረይ አዝዩ ስለ ዝሓፈርኩ ኸእ ካብ አሕዋት ክሕባእ ጀሚረ። እቲ እነ ኸብሎ ደልየ ዘለኹ ቅድም ቀዳድም ሓጢአተይ አብ ቅድሚኡ አምላክን ቁዱሳንን ክናዘዝ ካብዚ ሓጢአት እዚ ምእንቲ ክገላገልውን ናብ ጥዕይ ህይወተይ ከምለሰን ክትጽልዩለይ ክኸውን ከሎ እቲ ካልኣይ ግና ዝዚ ኩሉ ሰብ ሓጉስ ዝብሎ ዘሎ ምስ ነጻነት ዝመጸና ፍንጣዝያ ብኸመይ ክንእንግዶ ከም ዘሎና አስተምህሮ ክትህበና እላበወኩም” ኢሉ ናብ ቅድሚት መጸኡ ተምበርከኹ። ልዕሊ ፍርቂ እቲ ጉባኤ ኸእ ንያእቆብ ተኸቲሎም ኣነውን ብሰንኪ ሓጉስ አብ ዓይኣ ተዋፊረ፡ ኣነውን ወተሃደራት ኢጋፊዬ፡ ካልኣትውን ናብ መስተ ተመለሰ...ወዘተ ብምባል በበይኑ ዝዓይነቱ ዝደገሰም ናይ ቀደም ልምድታት እንዳተናዘዙ ናብ ቅድሚት ብምውጻእ ተምበርከኹ።

እቲ ሃዋህው ብቐጽበት ብናይ ንስሓ መንፈስ መልኤ ካብ ዓል የብሉ ካብ ወዲ ኩሎም ገሊአም ዓይኖም ጨፈኖም ገለውን እንቃዕሪሮም ንስማይ እንዳ አማዕደጢ ልቦም ምስ ኣእዳዎም አብ አምላክ ብምልዓል ክጥዓሱን ክናዘዙን ዝረኣየ ኢፍሬም ንሱውን ቀልጢፉ ሓበሮም። ፓስተር ቶማስ ልቢ እቲን መንሰኡ አብ ቅድሚኡ አምላክ ክፈሰስ ምስ ረኣየ ንሱውን

ምስሉም ሐቢሩ ብብኸያት ክንኸንኽ ጀመረዎ ነፍሲወክፍ ብልባዊ ናይ ንስሓ መንፈስ ተጽማዒ ካብ ኣምላኽ ምሕረትን ጸጋን እልምን ነበረ፡ ንኣስታት ኣርባዓ ደቐይቕ ይኸውን እቲ ነገር ብኸምዚ ቐጸለ።

ድሕሪ እዚ ፓስተር ቶማስ ካብቲ ተምበርኪኹሉ ዝነበሮ ቦታ ብምትንሳእ፡ "ብሓቂ እዛ ግዜ እዚአ ካብቲን ኩለን ብሓንሳእ ምስ ኣምላኽ ዘሕለፍናየን ግዜታት ዝነበየት እያ" በሎም። ቀጸሉ ኸኣ፡ "ምናልባት መብዛሕትና እቲ ዝነበየ ግዜ ናይ ምስጋና ግዜ እዩ ዝመስለና ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ግና እቲ ዝነበየ ግዜ ናይ ንስሓን ርትዕን ግዜ እዩ። ሓደ ሓጥእ ብዝንስሓሉ እዋን ኣምላኽ ምስ መላእኹቲ ኣብ ሰማይ ዓቢ ሓጐስ ከም ዝሕጐስ ጐይታ የሱስ ብወግዓ ገለጹልና ኣሎ" ኢሉ ወንጌል ሉቃስ 15፡ 7 ብምጥቃስ ኣረጋገጸሎም።

ነቲ ብመዓንገርቲ ዝወርድ ዝነበረ ንብዓቲ ብመንገዱ ብድሕሪ ምጽራግ ከኣ፡ "እግዚአብሄር ብዝሓጥእ ክገሂ ኸሎ ኣብ ሓጢአቲ ብዝጸንዕ ከኣ ይቐጣብሉ ሓጢአቲ ተጽማዒ ብዝምለስ ግና ኣዝዩ ይሕጐስ። ምግጋይ ባህርያዊ ክኸውን ከሎ ኣብ ጌጋኻ ምጽናዕ ግና ሰይጣናዊ እዩ፡ ከመይሲ ሰይጣን ጥራይ እዩ ተነሲሑ ዘይፈልጥ። ብኣንጻሩ ካብ ጌጋኻ ምምላስ መንፈሳዊነት እዩ። እግዚአብሄር በዛ መዓልቲ እዚአ ኣጸቢቐ ባህ ከምዝበሎ ርግጸኛ እዩ እቲ ጥፋእ ወዲ ናብ ቤቱ ምስ ተመልሰ ኣቦኡ ከመይ ዓይነት ሓጐስ ከም ዝተሓጐሰ ኩልና ንፈልጦ እመስለኒ እዚ ክንዲ ዝኾነ እዛ መዓልቲ እዚአ ብወገንናን ብወገን ሰማይን ዓባይ ናይ ሓጐስ መዓልቲ ምዃና ንነፍሲ ወከፍ ብሩህ ክኸውን ይግባእ" ምስ በሎም ብሓጐስ ኣጣቐዑ። ኣሰዲቡ ኸኣ፡ "እምብኣርሲ ንስሓ ሓንቲ ካብተን ኣብ መጽሓፍ ቅዱስ ዘለዋ ዓበይቲ ቃላት እያ። እዚ ጥራይ ዘይኮነ፡ ንስሓ ሕመረት ናይ መጽሓፍ ቅዱስ እያ እንተበልኩ ካብ ዓንኪል ሓቂ ኣይወጽኹን። ንስሓ ክልተ ነገራት ይተጠቓልል። እታ ቐዳመይቲ፡ ብዝፈጸምካዩ በደል ወይውን ሓጢአት ካብ ልብኻ ምሕዛንን ምጥዓስን ከትከውን ከላ እታ ካልኣይቲ ኸኣ ሓቀኛ ናይ ሓሳብን ውሳኔን ናይ መገድን ለውጢ ማለት እዩ። እዚ ማለት ናብ ሓደ ነገር ኣቢልካ ትጐዓዝ እንተ ጸኒሕካ ደሓር ግና ብዘረኽብካዩ ሓድሽ ርድኢት ኣብቲ ነገር ዝነበረካ ኣረኣእያ ብምቕያር ሕቁኻ ነቲ ጉዳይ ሂብካ ናብቲ ቅነዕ ምምላስ ማለት እዩ።" ምስ በሎም "ኣሚን" ኢሎም ኣራእሎም ብኣወንታ እንዳነቐነቐን ምስኡ ተሰማምዑ። "ሎሚ መዓልቲ" ቀጸለ ፓስተር። "ኣምላኽ ረዲኡና እታ ቀዳመይቲ ትርጉም ንስሓ ፈጸምናያ ኣሎና። ካብ ልብና ተጣሂስናን ተናዚዝናን፡ ግብርና ኣጐህዩና ኸኣ ኣብ ቐድሚ እቲ መሓሪ ኣምላኽ ብተሕትና ብምቕራብና ዓባይ መንፈሳዊ ስጉምቲ ሰጉምና ኣሎና። እግዚአብሄር ብወገኑ በዛ መዓልቲ እዚአ ነቲ ምጽሩ ኸበዱና ዝጸንሑ በደልና ከምዘይዝክሮ ጌሩ ካባና ኣርሒቐ ኣንከራርይዎ

እዩም በዚ ኣዝዩ ባህ ክብለና ይግባእ።" በሎም። ሕጂውን "ኣሚን ይግብረልና" ነበረ መልሲ እቲ ህዝቢ።

"እታ ሕጂ ተረፋትና ዘላ ግና" ቀጸለ ፓስተር፡ "እታ ቀንዲ ትርጉም ንስሓ እያ፡ ንላ ድማ ካብዛ ሰዓት እዚአ ጀሚሩ ሓቀኛ ዝኾነ ናይ ኣተሓሳስባን ናይ ውሳኔን ናይ ኣካይዳን ለውጢ ምግባር እዩ። ካብ ሕጂ ጀሚርና ንዓለምን ንሓጢአትን ሕቁና ብምሃብ ናብ ኣምላኽ ምእንቲ ክንጠብቕ ካብ ልቢ ክንሕልንን ኣብ ዕለታዊ መነባብሮና ብእኡ ክንቅጽልን በቲ ኣምላኽ ዝህበና ጸጋ ክንድልድል ይግብላና። ንስሓና ምሉእ ዝኸውን ነቲ ክጐህዩናን ከብክየናን ዝጸንሑ ተግባራትና ምስ ዘይንምለሶ እዩ እሞ ተመሊስና ኣብቲ ጉዳይ እቲ ምእንቲ ከይንወድቕ፡ ብኣና ወገን ክቱር ጥንቃቄ ከድሊ እዩ። ኣጆኹም እግዚአብሄር ኣምላኽ እመን እዩ ጸጋን ሓይልን ሂቡ ደው ከብለና እዩ። ኣምላኽ ንድኹማትን ሰነፋትን ኣይሰጉማን እዩ፡ ብኣንጻሩ እኳ ደኣ ንዘደኸመ ሓይሊ እንዳሃብ፡ ንዝሰነፈውን ብርታዔ እንዳወሰኸ ከይዶም ዘይደኸሙ፡ ጐዮምውን ዘይሕለሉ ከምዝገብሮም ቃሉ ምስክርና እዩ" ይብሎም ኣብ ትምቢተ ኢሲ.40፡ 29 ተሞርኪሱ። እዚ ብድሕሪ ምባሉ ኣምላኽ እቲ ጐባኤ ኣብ ውሳኔኡ ምእንቲ ክጸንዕ ጸጋን ሓይልን ክህበም ብሕብረት ከም ዝጽልዩ ዝበረ።

ፓስተር ቶማስ ቅድሚ ምውድኡ፡ "እንተ ብዛዕባ ንሓጐስናን ብኸመይ ክንእንግዶ ንዝበልኩም ሕቶ ግና ሓውና ኤፍሬም ከብርሃልና እዩ ጽን ኢልና ንስማዓዩ ብምባል እቲ መድረኽ ንኤፍሬም ሓደገሉ።

"ሕጂውን ሓደራኹም በይነይ ክዛረብ ኣይትሕደጉኒ።" ተማሕጸነ ኤፍሬም መድረኽ እንዳሓዘ። ብምስዓብ ከኣ። "ምሕንስ ኩነ ምጉሃይ ሰብ ዝሃንደሶም ነገራት ዘይኩኑስ ምስ ሰብ ዝተፈጥሩ ነገራት እዮም። ኣምላኽ እኳ ዝሕጐስን ዝጐህን ምዃኑ መጽሓፍቅዱስ ይገልጻልና እዩ። ምሕንስካ ይኹን ምጉሃይካ ሓጢአት ጌርካ ማለት ኣይኮነን። ሓጐስን ሓዘንን ክልቲኦም ኣብ ስምዒት ሰብ ዝርከቡ ኹይኖም ክልቲኦም ብዝተፈላለዩ ነገር ይቕስቡሉ" ኢሉ ነቲ ጐባኤ ተመልኮቶ። ኩሎም ጽን ኢሎም ይሰምዑ ምህላዎም ኣረጋገጹ ኸኣ፡ ዘረባኡ ቀጸለ፡ በለ ኸኣ፡ "ጽቡቕ ኣጋጣሚ ምስ ዘጋጥመና ወይውን ብሰራት ምስ እንብሰር ኣብ ኣካላትና ሓጐስ ክልቀቕ ከሎ፡ ብኣንጻሩ ሽግር ኮነ ሓደጋ ከጋጥመና ኸሎ ኣብ ኣካላትና ጓሂ ወይውን ሓዘን ይልቀቕ። ናጽነት ከኣ ንሰብ ካብ ህይወትን ጥዕናን ኣይትንእስን እያ። ነጻነት ዘይብሉ ሰብ እታ ህይወቱ እኳ ኣይናቱን እያ፡ ናይቲ ዝእዎ ዘሎ እያ። ስለዚ ህይወት እንተ ሃለውትካ ናይ ምንባር ነጻነት ግና እንተነፈጉኻ ጥቕሚ የብሉን። ነጻነት እምብኣር ምስ ህይወት ሰብ ዝተፈጥረት ዓባይ ህያብ ኣምላኽ እያ።" ምስ በለ ብጣቕዒት መለሱሉ።

አጣቹያም ዝግ ምስ በሉ ኸአ ዘረባኡ ቀጸለ፡ “በዛ ዓመት እዚአ ኸአ ነጻነት ስለ ዝረኽብና እቲ ምሕጋስና ንቡርን ቅዱስን እዩ። እቲ ጸገም ሰብ ንሓጉስ ኮነ ንጓሂ ብኸመይ ከም ዝገልጽ ስለዝጠፍአዩ። እቲ ሕቶ እምበኣር፡ ንምንታይ ተሓጉሰና ወይውን ንምንታይ ጉሃና ዘይኩነስ ምስተሓጉስና ወይ ምስ ጉሃና እንታይ ንገብር፤ ዝብል እዩ። ዘሕዝን ነገር ስለ ዘጋጠመካ እንተሓዘንካን እንተበኸኸን ወይከአ ብስራት ሰሚዕካ እንተታሓጉስካን እንተዓለልካን ሓጢአት ፈጸምካ ኢሉ ዝኸሰካ አምላኽ ኮነ ሰብ የሎን። ስለዝሓዘንካ ግና ካብኡ ተበጊስካ ንሰብ እንተጉዳእካ ከምኡውን ናብ መስተን ካልእ ዘድሊ ነገርን እንተወደቐኻ ሽዑ እዩ እቲ ሓጢአት ዝጅመር። ምስ ተሓጉስካውን ከምኡ ቀይዲ በተኸ ሄንካ እንተ ዓበድካን እንተ ተበላሾኻን ሽዑ እዩ እቲ ሓጢአት ዝቁጸር” ኢሉ ሓደት አሰረፈ።

“አብ ሕብረተ ሰብና እኔ” ቀጸለ ኤፍሬም፡ “እንተ ተሓጉስካ ናይ ደስደስ ክትሰትን ክትዓብድን ዳርጋ ንቡር ኩይኑ እዩ። እዚ ኸአ ንአምላኽ ምጉሃይ ንርእሰኻውን ምጉዳእ ጥራይ እዩ ትርፉ። ሓጢአት ሓዚንካ ኸሎኽ ፈጽሞ ወይ ተሓጉስካ ክሎኽ ኩሉ ሓደ እዩ፡ ሓጢአት ሓጢአት አዩ። ሓጢአት እምብኣር መግለጺ ውድቀትን ክፍኣትን እምበር መግለጺ ሓዘን ኮነ ሓጉስ ኮይኑ አይፈልጥን እዩ። ሓጢአት ክትገብር ከሎኽ ነቲ ዝነበረካ ሓጉስ ትጣላዓሉ ኢኻ ዘሎኽ። ብሓጢአት ዝመጽእ ዝገደደ ጓሂን ጸገምን እምበር ብሓጢአት ዝመጽእ ነባሪ ሓጉስ የለን። ቃል አምላኽ ግና ዝጉሃዩ እንተሎ ብጸሎት ናብ አምላኽ ቀሪቡ ሽግሩ ክፈትሑ፡ እቲ ዝተሓጉሰ ኸአ ነቲ ዘሓጉሶ አምላኽ ከመስግን እምበር ከዓብድ ኣየስተምህርን እዩ” ብምባል ዘረባኡ ምስ ደምደመ፡ ነቲ ኣርእሱት ዝምልከት ሕቶታትን ርእይቶታትን ተቐቢሉ ናብተን ካልኣት ነጥብታት ንምሕላፍ ተቓላጠፈ።

እታ ዝተረፈት ነጥቢ ንዛዕባታት ዕቤት መንፈሳዊ ህይወቶምን፡ ኣድማዒ ተራ መንፈሳዊ ኣገልጉሎቶም ክግምግሙን፡ ዓቕምታቶም ኣሓይሎም ኣድማዒ ተራ ክጸውቁሉ ዝኸለሉ መድረኽ ዝኸፍት ሃዋህው ብኸመይ ከም ዝፈጥሩ ዝብል ኮይኑ እዚ ሓሳብ እዚ ድሮ ኣብ ናይ መራሕቲ ቤተ ክርስትያንና ኣገልገልትን ኣብ ዝነበረ ኣኼባ ቀሪቡ ኣብ እማመ በጺሑን ዝነበረ ሓሳባት ገለጸሎም። ገለ ካብቲ ነጥብታት ከምዚ ዝሰዕብ ነበረ፡

1. ንህዝብና ምድራዊ ነጻነት ጥራይ ምርካብ እኹል ኣይኮነን። ነጻነት ክልተገጽት እዩ ዘለዎ መንፈሳዊን ምድራውን ወይውን ስጋውን። መንፈሳዊ ነጻነት ከአ እቲ ዝዓበየ ገጽ ናይ ነጻነት እዩ። ንሰብ ምድራዊ ነጻነት ጥራይ ብዙሕ ኣይጠቐምን እዩ፡ ከመይሲ ሰብ ቀንዲ መንነቱ ስጋዊ ዘይኮነስ መንፈሳዊ ስለዝኾነ ናይ መንፈስ ሓርነት ክሳብ ዘይረኽበ ስጋዊ ሓርነት እኔ እንተሃለዎ ብዝገደደ ኣብ ናይ ገዛእ

ርእሱ ልምድታት ተሓይሩ ባርያ ናይ ዝተፈላለዩ አመላት ኮይኑ እዩ ኸተርፍ። እዚ ክንዲ ዝኸነ ህዝብና ኣብ ልዕሊ እቲ ረኺቡዎ ዘሎ ምድራዊ ነጻነት ብኸመርይ መንፈሳዊ ነጻነት ክውንን ይኸእል ነፍሰወከፍና ክንጽልየሉ ጥራይ ዘይኮነ ተጊህና ክንግደሉን ይግባእ።

2. ነጻነት፡ ስጋዊ ይኹን መንፈሳዊ ብቐለሉ ዝመጽእ ከምዘይኮነ ተረዲኡና ክኸውን ተስፋ እገብር። ነጻነት ጽኑዕ ቃልስን ዓላማኡ ዘንጸረ ገድልን ዘድልዮ ብምጃኑ ስናም ዝነኸሱ ሰብ መትከልን ዕላማን ዝኹኑ ውፋያት ተጋደልትን ጽጉዋት መራሕትን ክጠልብ ከሎ መንፈሳዊ ሓርነት ከአ ብሓድነት መንፈስን ስምረት ኣካል ክርስቶስ ዝአምኑ፤ መንግስቲ አምላኽን ጽድቁን ቅድም ዝሰርዑ፤ ብድምጺ መንፈስ ቅዱስ ዝምርሑ፤ ትርግታ ልቢ እግዚኣብሄርውን ዝርድኡ ጽኑዓት መንፈሳውያን ተጋደልቲ ይጠልብ። ነጻነት ስጋዊ ይኹን መንፈሳዊ፡ ናይ ህይወትውን እምበር ናይ ጉልበትን ንዋትን ጥራይ ዘይኮነ ዋጋ ንምኽፋል ዝተዳለዉን ዘንቀዱን መትከላውያን ዘድልይዎ ዓብዪ ዕዮ ብምጃኑ፡ ኩነታት መንፈሳዊ ሓርነት ህዝብና ኸአ ካብ ናይ ሳሕል ንሳዕሊ ገድሊ ክሓተና እዩ። ህዝብና ሕጂ ናይ ካላሽን ተጋደልቲ ጥራይ ዘይኩነስ ናይ ወንጌልን ጸሎትን ተጋደልቲ ከድልይዎ እዮም። እዚ ስለ ዝኾነ ወንጌል ናይ ምስፋሕ ጸዓት ዘለዎ ሰራዊት ከነጥሪ ይግባእ። ነዚ ሰራዊትዚ ንምጥራይ ከአ ዓብይ ምድላው ወይውን ታዕሊም ከድልየና እዩ። ኣብ ሓደ ዕዮ ኾነ ጉዕዞ ዘሎካ ኣድማዕነት ብመጠን እቲ ዝገበርካዮ ምድላው ስለዝሕጸር፡ ቤተ ክርስትያንና ዓብይ ምድላው ንምግባር ወሲና ኣላ። እዚ ምድላዊት እዚ ኸአ፤

1. ናይ ፍልጠት ምድላው፤ ንዝኾነ ይኹን ሕብረተሰብ ሓራ ከተውጽእ እንተ ድኣ ኾይንካ ቐድሚ ዝኣገረ ኹሉ ሓርነት ክረክብ ዘለዎ ንሰኻ ኢኻ። ሓርነት ዘምጽኡ ሰባት ሓራ ዝወጹ ሰባት ጥራይ እዮም፡ ባሮት ሓራ ከውጽኡኻ ምጽባይ ዕሽነት እዩ። እምብኣርሲ ኣብ መንፈሳዊ ሓርነት ህዝብና ክንሳተፍ ሓሳባት እንተ ደኣ ኣልዩና ቅድም ቀዳድም ንገዛእ ራእስና ሓራ ክንወጽእ ብግዲ እዩ። እዚ ንምግባር ከአ ቤት ክርስትያን፡ ምእመናታ ህዝቢ ንምንጋፍ ቅድሚ ምብጋሳዎም ንገዛእ ርእሶም መታን ክናገፉ ዕሙቕ ዝበለ ፍልጠት ቃል አምላኽ ምእንቲ ክህልወና ተባሂሉ ካብ ዝመጽእ ዘሎ ሰሙን ሰሉስን ቀዳምን ኩልና ብሓባር ብትምህርቲ ቃል አምላኽ ኣንመሃረሉን ንዓብየሉን ናይ ትምህርቲ እዋናት ኣዳሊና ኣሎና። ሰምበት ከአ ከምቀደሙ አምልኽ ክቅጽል እዩ።

ብተወሳኺ ሓሙስ-ሓሙስ ነፍሲ ወከፍ ኣማኒ ኣብ ዞባኡ ተጠርኒፉ ኣብቲ ዝግበር ናይ ጸሎትን ናይ መጽሓፍ ቅዱስ መጽናዕትን ዝካፈለሉ መደብ

ተሰራሪው አሎ። ነፍሱ ወከፍ አማኒ አብቲ ዝቐርቦ ቦታታት ተረኺቡ ሰማዒ ጥራይ ክኸውን ዘይኮነስ መጽሓፍ ቅዱሱ ኣጽኒዕ ብምምጻእ ብመልክዕ ሕቶ ድዩ ብመልኸዕ ርእይቶ እንዳ ተገብረ ነፍሱ ወከፍ መጽሓፍ ቅዱሳዊ ፍልጠኦ ዘማዕብሉሉን ጸጋኡ ዘለልዮሉን ዕድል ዝፈጥር መደብ እዩ።

II. ኣገልግልቲ ብምስልጣን ምድላውቲ ኣብ ኩሉ ጽፍሕታት ብብጸጋኦም ተመዲቦም ዘገልግሉ ኣሕዋትን ኣሓትን ምእንቲ ክጠርዩ ኩሉ ኣባል በዚ መሰረት ክገልግል ጸጋ ዘሎኒ ይመስለኒ ዝብል እንተ ኣሎ ተመዝጊቡ ንዝተፈላለዩ ስልጠናታት ክዳሎን፤ ናይ ኣገልግሎት ባብ ተራሕዩሉ ብጸጋኡ ክገልግል ምግባርን።

III. ብዛዕባ ጸሎት ዝምልከት፡ ብዘይ ጸሎት ዝወጸ አማኒ ተሰኒፉ እምበር ኣሰኒፉ ክሓቱ ከምዘይከኣል፡ ብዘይጸሎት ትነብር ቤተ ክርስቲያንውን ብዘይ ኣምላኽ ንምንባር ዝመረጸት ምዃና ተረዲእናሉና። ከምኡውን፡ ብዘይ ጸሎት ምስቲ ምንጪ ህይወትን ኣይልን ምግላጽን ዝኾነ መንፈስ ቅዱስ ሕብረት ክህልወና ማለት ዘበት ስለ ዝኹን፡ ብዛዕባ ህዝብና እነማልደሉን መንፈሳዊ ውግእ እነካይደሉን ጥቡሕ መድረኽ ንምርካብ ነፍሱ-ወከፍ ሰብ፡ ተመሃራይ ቅድሚ ንትምህርቱ ምውፋሩ፡ ሰራሕተኛታትውን ንስርሖም ቅድሚ ምውፋሮም ሰሙናዊ ካብ ሰዓት ሓሙሽተ ክሳብ ሸውዓተ ዝጸንሕ ናይ ወጋሕታ ጸሎት ክጅመር፤

IV. ብዛዕባ መዘምራን ዝምልከት፡ ብሓቅን ብመንፈስን ዘገልግሉ መዘምራን ንርእሶም ኣብ ህላውነት ኣምላኽ የእትዉ ጥራይ ዘይኮነስ ነቲ ጉባኤውን ካብቲ ዝወግሎ ዓለማዊ ሓሳባቱ ተላቑቁ ምስኦም ናብ ህላውነት ኣምላኽ ኣብ ምእታው ዘለዎም ኣበርክቶ ወሰን የብሉን። እግዚኣብሄር ኣብ ምስጋና ከምዝነብር ደጋጊምና ተማሂርናዮ እኳ እንተ ኾነ ኣብ ግብረ ክንለማመዶ ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ንምግባር ከኣ መዘምራን እንተውሓደ ነዚ ዝሰዕብ ነገራት ከማልኡ ይግብኣም። እዚ ክንዲ ዝኾነ መዘምራን ካልኣት ክዝምሩ ስለዝረኣዩ ጥራይ ብሰምዒት መዘምራን ኩን ስለ ዝመጸም ክኣትዉዎ ዘይኮነስ ቅድም ቀዳድም እቲ ዕዮ እቲ ኩቡር ምኻኑን፡ ናይ መዝሙር ጸጋ ኸምዘለዎም ከረጋግጹን ኣምላኽ ዝሰርልዓሎም ክፍሊ ኣገልግሎት ምዃነውን ብንጹር ተረዲእዎም ዝመረጸዎ መደብ ኣገልግሎት ከም ዝኸውን ምግባር። እዚ ክንዲ ዝኾነ ኸኣ መዘምራን፤

➤ ብምድላው ዝኣምኑ ክኾኑ ይግብኣም። እቶም ብመዝሙር ከገልግሉ ዝሓለኑ ግዜ ወሲዶም ክላማመዱን ጐረርኦም ክሰሕሉ ኣለውም። ውህበት ጸጋ ሓደ እዩ፡ ነቲ ዝተሞህበካ ጸጋ ብቐፅ ኬንካ ምርካብ ከኣ ካልእ እዩ። ዝኾነ ይኹን ብቐፅት ካብ ማህጸን ሒዝኻዮ እትውለድ ናይ

ወለድ መሰል (birth right) ዘይኮነስ ግዜን ጉልበትን ኣጥፊኣካ ብዕቱብ ብምልምማድን ብተመኰሮን እዩ ዝመጽእ። እዚ ክንዲ ዝኾነ ኩሎም መዘምራን ግዜ ኸይበቐቐ ብውልቅን ብሕብረትን መዛሙር ክለማመዱን ክደርሱን ብመንፈስ ኣምላኽ ተደረኽም ሰማያዊ ቃናታት ክፍልፍሉን፡ እቶም መዚቀኛታትውን ካብኡ ብዘይፍለ ብዕቱብ ክለማመድን ክእለቶም ኣብ ጸጽባሕ ከማዕብሉን እምበር ቡቲ ዘለዎም መሰረታዊ ክእለት ክዳግቡ የብሎምን። ተላማሚዱን ተሞኩሩን ክኢላ ዝኾነ እምበር ክኢላ ኾይኑ ዝተወልደ ስለ ዘዩሉ ንምድላውን ምልምማድን ክንርዕመን ጥራይ ዘይኮነስ ብዓቢይ ኣኸብሮት ክንእንግደን ይግብኣና። ነዚ ነገር ምእንቲ ክሕግዝ ኢላ ቤተ ክርስቲያን ሓሙሽተ ሰባት ከተምህር ወሲና ስለ ዘላ እቶም ኣፍፍኖትን ተገዳስነትን ናይ መዚቃ ዘሎኩም ኩሉኹም ተመዝገቡ እሞ እቶም ካብኻትኩም እቲ ቤተክርስቲያን እትጥቀሙሉ መምዘንታት ዘማልኡ ሓሙሽተ ሰባት ተመሪጸም ዘድሊ ገንዘብ ተኸፊሉ ወግዓዊ መዚቃ ክመሃሩ እዮም።

➤ ኩነታት መንፈሳዊ ሂወት ኣብ መዝሙር ካብ ኩኖታት ጐረሮ ንላዕሊ ስለዝጸልዎ መዘምራን ብቓል ኣምላኽን ጸሎትን ብቐድስናን ኣጸቢቑም ከምዝግብዩ ምግባር። ሓዳ ሓደ ግዜ ጸሎት ንናይ ጸሎት ጉጅለ ጥራይ ዝምልከቶም ኾይኑ ግዲ ዝሰመዓና፡ መዘምራን ኣብ ጸሎት ክንነጥፍ ብዙሕ ኣይንርኢን ኢና እዚ ግና ኣዝዩ ሓደገኛ ነገር እዩ። ነዚ ነገር እዚ ንምዕራይውን ብዛዕባ ኣምልኽን መዝሙርን ህይወት መዘምራንን ዝምልከት ትምህርትታት ተዳልዩ ምእንቲ ክወሃቡኩም መምሃራን ተመዚዞም እንዳተጸበዩኹም ምዃኖም ክንሕብረኩም ንፈቱ።

3. ብዛዕባ ካብ ኣስመራ ወጸኢ ምስፋሕ ወንጌል ዝምልከት፡ ካብቲ ሓደ ነጻነት ሒዛትልና ዝመጸት ጠቓሚ ነገር ናይ ምንቅስቓስ ነጻነት እዩ። ቅድሚ ሕጂ ካብ ኣስመራ ክንወጽእ ንኸእል ስለዘይነበርና፡ ንወንጌል ኣብ ኣስመራ ኢና ዓብዒብና ሒዘናዩ ኔርና። ድሕሪ ሕጂ ግና ከምኡ ኣይክኸውንን እዩ። ወንጌል ካብ ኣስመራ ወጸኢ ኣብ ዘለዎ ዓድታትን ከተማታትን ምእንቲ ክሰፍሕ ኣምላኽ ወንጌላውያን ከተሰኣልና እንዳ ጸለና ነቶም ዘለውናውን እንዳ ኣጠናኸርና ምዕያይ፤ ኢሉ ንኹሉ እቲ ነጥብታት ነበሎም።

ቀጺሉ ኾኡ፡ “ኣብ መወዳእታ ክብሎ ዝደሊ፡ ነዚ ቕዱስ ተባብሶ እዚ ካብ ወረቕት ሓሊፉ ኣብ ባይታ ንኸትግበር፡ ኣብ ሓይሊ መንፈስ ቕዱስን ጸጋ ኣምላኽን ዝተመስረተ ጽኑዕ መትከላዊ ተባብሶን ተወፋይነትን ናይ ኩላትና ኩሓትት ምዃኑ ክንውሕጦ ዘሎና ሓቂ እዩ። ቤተ ክርስቲያን ነዚ ዕዮታት እዚ ከተንቀሳቐሶ እንተድኣ ኾይኑ ሓይሊ መንፈስ ቕዱስ ጥራይ

ዘይኮነስ ሓይሊ ገንዘብውን ከምዘድልድ ንኹልና ብሩህ ክኸውን ይግባእ። ብፍላይ ብድሕሪ ናጽነት እቲ ኣብ ዓይበት ቤተ ክርስቲያን ዝኣቱ ዝነበረ ሞባእን ዕሽርን ዳርጋ ጠጠው ከምዝበለ እቶም ተሓዘቲ ገንዘብ ኣብ ዘቐረቡልና ጸብጸብ ገለጸም ኣለዉ። ካብቲ ሓደ ኣብ ሰማይ መዝገብ እንሰርሓሉ መገዲ ብገንዘብና እዩ። ንምሰፋሕ መንግስቲ ኣምላኽ ዝኸውን ካብቲ ጉይታ ዝሃበና ዕሽርናን ናይ ፍታው ውህበትናን ናብ ቤቱ ንምምጻእ እሙናት ኳንና ክንርከብ ብምሕረት ኣምላኽ ከነተሓሳስበኩም ንፊቱ። ኢሉ ዝኾነ ይኹን ሕቶ ወይውን ርእይቶ እንተ ኣለዎም ተወከሶም እሞ፣ በብግደ ኣእዳዎም እንዳ ኣልዓሉ ቅሩብቶምን ብዙሕ ሃናጺ ርእይቶታቶምን ሓሳባትን ምቕራብ ተታሓሓዝዎ። በዚ ኹቡር ጉዳያት እዚ ክመያየጡ ኸእ ከይተፈለጠም ዓይኒ ክሕዝ ጀመረ ከባቢ ሰዓት ሸውዓተ ናይ ምሽት ምስ ኮነ ኸእ ኣኼባኦም ብጸሎት ሃዘሙ።

እቲ ጉባኤ ምስ ተወድኡ፣ ኤፍሬም ምስ ፓስተር ኮይኑ ነቲ ህዝቢ ሰላም እንዳበለ የፋንዎ እኳ እንተ ነበረ፣ ኣዲንቱ ግና ንሓደ ኣድላይ ሰብ ከናድያ ብመንጉ እቲ ህዝቢ እንዳሰሎኻ ሃለው ይብላ ነበራ። ሂለን ብድሕሪኡ መጺኣ ጉፍ በለቶ እሞ ኤፍሬም ልቡ ናይ ፍርሃት ዲጉዲጉታኣ ቐድሚ ምጅማራ ተቃላጢፉ “ከመይ ወዲልኪ ሂሊ ሓፍተይ” እንዳበለ ብቐዱስ ምስዓም ሰላም በላህንሳ ንሰላምታኡ ብዓጸፋ ኣንዳ መለሰት፣ “ኤፍሬም ሎማ መዓልቲኳ ኣምላኽ ክጥቀመልካ እዩ ውዲሉ ከመይ ሰናይ መዓልቲ ውዲልና መሲሉካ” በለቶ ንቤታ ንምኻድ እንዳ ነቐለት። ንሱ ኸእ ቦቲ ዘቐረበትሉ ምጉሳ ባህ እኳ እንተ በሎ ተቃላጢፉ “ክብሪ ንጉይታ ይኹን ደይ ካብኡ እዩ ኹይኑልና” በላ ሰቐ እንተደኣ ኢሉስ ትዕቢት ከይቐጸሮ ግዲ ፈሪሁ።

ኣስዓቢ ኸእ “እሞ ኣነውን እንዳንቐልኩ እየሞ ክሳብ ጽባሕ ሰላም ለይቲ” ኢሉዋ ከም ክሓልፍ በለ። ንሳ ግና “ኣብ ካልእ ዘይተላግሰ እንተ ኼንካ ብኣፍ ደኒና ስለ ትሓልፍ ክሳብ ኣብኡ ብሓንሳ ክንክይድ” በለቶ።

ኤፍሬም ብልቡ “ዘይከምዚኣየ ደልየ ዘይከምዚኣየ” እንዳበለ ክኹድድ ቁሩብ ተረፎ፣ “ሓራይ” ክኣ በለ ቐልጥፍ ኢሉ ሓሳባ ከይትቐይር ግዲ ሰቢኡ። ንፓስተር እኳ ከይተሰናበተ ከይተፈለጠ ምስኣ ደኣ ተዓዘረ። ጥቃ ዝነ እንዳ ኣቦይ በርህ ክሳብ ዝበጽሖ ኤፍሬም ፍርሃቱ ብሓይለ ገደል እንዳተቐጸጸረ ንመጀመርታ ጊዜ ከይተማትኤ ከዕልላ ብምኽኣሉ እንዳ ተገረመ ሓንሳእ ንኣምላኽ ከመስግን ሓንሳእውን ንነብሱ “ሰብኣይ ኤፌ፣ ኣጃኻ” እንዳበለ ባዕሉ ንባዕሉ ኸታባብዕ ጀመረ። ኤፍሬም ከይተፈለጠ ደድሕሪ ሂለን ንቤቶም ብምእታው፣ ምስ ወለድቲ ሂለን ብዕቱብን ልዩብን ዘረባ “ሓቕኹም” ኣቦይ በርሂ ሓቕኹን ኣደይ ለምለም” እንዳ በለ ብትዕግስቲ ዘረባኦም ክሰምዕን ሓደ ሓደ ብዛዕባ ጤንጠ ንዝሓተትዎ ሕቶታት ከምልስ ብድሕሪ ምምሳይ ተሳናቢትዎም ንቤቱ ኸደ።

3

ደጋጊሙ ጭርርር...ጭርርር ዝብል ድምጺ ኣብ ኣእዛን እቲ ድቃስ ዘይጸገበ መንግስ ክቃጭል ጀመረ። መንግስ ኣብ ዓሚዮቕ ናይ ድቃስ ሰልሚ እኳ ጥሒሉ እንተ ነበረ እቲ ጭርታ መመሊሱ የቃጭል ብምንባሩ፣ ካብቲ ጥሒልዎ ዝጸንሐ መዓሙቕ ድቃስ ኣበራብሮ። እንተኾነ መንግስ ነታ ድቃስ ዝጸገባ ኣይመስልን እዩ። ገና ርእሱ ትሕቲ መተርኣስ ተጸቂጡ ኸሎ ኣእዳዉ ሰዲዱ ሃሰውሰው ብምባል ነታ ኣንጊሁ ዝዕመም ጉዳይ ምስ ዝህልዎ ኣብቲ ዝደለዩ እዋን ንኸበራበር ምእንቲ ክትሕግዙ ኣብ ልዕሊ ትርኣሱ ዘቀምጣ ሰዓት ካብ ምቕጫል ክዓግታ ብድቁሱ ተመጣጠረ። እታ ሰዓት ግና ሃዲኣ ደኣ ግዜ ትቐጽር ነበረት እምበር እቲ ዝድውል ዝነበረ ድምጺ ካብኣ ይምንጮ ኣይነበረን።

እቲ ግዜ ንጉሆ ቀዳም ከባቢ ሰዓት ሸድሸተ ኣቢሉ ኹይኑ፣ ናጽነት ካብ ዝኸውን ድሮ ሸሞንተ ኣዋርሕ ሓሊፈን ነበራ። መንግስ፣ ሰዓት ካብ ዘይኩነት ቴለፎን ክትኸውን ኣለዋ ኢሉ ብድድ ብምባል ነታ ቴሌፎን ኣልዒሉ ሃለው እንተ በለ ሃለው ትመስክር። ብዘይካ እቲ ህድእ ኢሉ “ርርርርር...” ዝብል እቲ መስመር ብትኽክል ይዓይ ኸምዘሎ ዝሕብር ድምጺ እንተ ዘይኮይኑ ቦቲ ሓደ ጫፍ ናይ ዝምልስ ሰብ ደሃይ ኣይነበረን። ሸዑ ኸእ እዩ መንግስ እቲ ጭርታ ናይ ሰዓት ወይ ናይ ስልኪ ዘይኮነስ ናይ ማዕጸ ደወል ምዃኑ ዝበርሃሉ። እንተ ኾነ ሓንሳእ ምስ ሰዓት ሓንሳእ ምስ ስልኪ ክቃለስ ግዜ ስለ ዝበልዓ ኣቲ ማዕጸ ድሮ ብሂለን ተኸፊቱ ናይ ክልተ ደቂ ኣንስትዮ ዘረባ ክሰምዕ ጀመረ።

እታ ኣንጊሃ ዝመጸት ሰብ እታ ካብ ምሒር ቅልጡፍ ንጥፈታታ ዝተላዕለ ሽጉጥ ኢሎም ዝጽውዑ ሓትነኦም መምህር ትብለጽ እያ ዝነበረት። መንግስ ምስ ረኣያ ኣብ ከባቢ እንዳኖራ ገጀረት ንእሽቶ ካብ ዝርከብ ቤታ ጋሕጋሕ ምድሪ ምምጻእ ኣሰምቢድዎ፣ እገለ ደሓን ድዩ እገለትከ እንዳበለ ኣሰማት ኩሎም ደቃን በዓልቤታን እንዳጸውዔ ሃለዋቶም ሓተታ።

መምህር ትብለጽ “ንዑናይ ደኣ እተዉ ኩሉ ሰላም እዩ፣ ብስራት እዩ ኣምጺኡኒ ዘሎ” እንዳበለት ክብኪባቶም ብድሕሪ ምእታው ጥቕልልቲ ወረቐት ካብ ቦርሳኣ መስት ኣቢላ ክትህበዎ ከላ ሂለን እኳ ክትቐበላ ኢላ እንተ ነበረት መንግስ ቀደማ ተቃላጢፉ ብምግንጻል ኣንተረኣየ ኸእ ከምዚ ዝሰብ ትሕዝቶ ነበራ።

ናብ ዝኸበርኪ ትብለጸይ

ዝኸበርኪ ትብለጸይ ኣነ ሰመረኣብ ወዲ ሓፍትኺ እየህ ካብ እንፈላለ ድሮ ኣስታት ዕበራ ዓመታት ስለዝሓለፈ ንስኺ ኾነ ሰድራቤትና ብህይወት ክትህልዉ ተስፋ እገብርህ ናብቲ ናይ ቀደም ገዛና ዝነበረ ክልተ ግዜ እኳ ደብዳቤ እንተ ሰደድኩ እተን ደብዳቤታት ክልቲኤን ተመሊሰናኒ እንዳ ኣቦይ በርህ ካብዚ ከባቢ ካብ ዝግዕዙ ነዊሕ ኮይኑ ምስ በሉኒ ብኹነታት ወለደይ ብዙሕ ተሻቂለ ስለዚ ናባኺውን ክፍትን ኢለ እየህ

ብኣይ ወገን እቲ ንዓመታት ዝተቐለበሰ ሓይል ናፍቕትካኡም እንተዘይ ኮይኑ ወርቂ ኣሎኹ። ምስቶም ሰንኩላን ብጽተይ ኣብቲ ጥቃ ሳንታ ፍራንቸስኮ ዝርከብ ሳላለ ዝበሃል ቦታ ኣኪቦና ኣለውህ ብዝተኻለለኪ ደሃይ ገዛና ሒዝክለይ ክትመጸ ኣላበወኪህ

ዓወት ንሓፋሽ!
ሰመረኣብ።

መንግስ ነታ ወረቐት ምስ ነበባ እፋ ሃህ ኣቢሉ ዕንድ በለ። ኩነታቱ ዝረኣየት ሄለን “ኣታ እንታይ ድዩ” እንዳበለት ብዩማናይ ጐኑ ጉዞኹዝ ብምባል ኣምበቡቶ፡ ገና ነቲ ጽሑፍ ከይወድኤት ከኣ “ሰመረ ሓወይ” እንዳበለት ነታ ቤት ክልተ ዝበረታ። ኣደይ ለምለም ቤተ ክርስትያን ክሳለማ ጸኒሖን ተመልሳ። ኣቦይ በርሂውን ካብ መደቀሲኦም እንዳወረዱ “ኣቲ ቆልዓ እንታይ ወራዱኪ፤ ዘይኣመልኪ፤ ዋይ ንለይ ንጉሆ ምድሪ ሃተምተምዶ ኣቢሉዋታ” እንዳበሉ ንሎም ዝባህረረት መሲልዎም ክረድእዋ መጹ። ንሳ ግና ምስ ውናኣ ከምዘላ እንዳ ሓበረት “ባባ፡ ኣታ ባባ ስምዓኒ እንደ! ሰመረ ሓወይ ብሂወት ኣሎ! ምስ ሰንኩላን ኣትዩ።” እንዳበለቶም ከላ መምህር ትብለጽ ከኣ ነተን ካብ ቤተ ክርስትያን ዝመጸ ዝነበራ ኣደይ ለምለም፡ “እልልል... ለምለም ሓብተይ ኣቲ ርሕሰቲ፡ ርሕሰቲ እምበር ኢኺ” እንዳበለት ተቐበለተን።

ኣደይ ለምለም “ወይለከይ ትብለጽ ሓብተይ መዓስ መጺኺ፤ እንታይ ተረኽበ!” እንዳበላ ሕቶታተን ኣክታተላ። ንሳ ተቐቢላ፡ “ወድኺ ለምለመዩ፡ ሰመረ ወድኺ ብህይወቱ ኣስመራ ኣትዩሎ።” ምስ በለተን ኣደይ ለምለም ብግምባረን ፍግም ኢለን “ኣታ መድሃኒ ኣለም ኣቦይ፡” ሓንሳእውን “ኣንቲ ኪዳን ቃላ” እንዳበላ ክሰግዳን መሊሰን ብድድ ኢለን ክዕልላን ካን ከምዛ ጽልልቲ ተሰርሓ። ኩሎም እቶም ጐሮባብቲ እልልታ ሰሚዖም፡ እንታይ ከም ዝተረኽበ ንምርግጋጽ ገሊኦም ክዳን ለይቲ ተኸዲኖም፤ ግሊኦም ብቤት ክርስትያን ዝጸንሑ ገለውን ካብ ማሙቕ

ዓራት ብዘይ ልቦም ነጢሮም ዝወረዱ ምስ ልንም ገጸም ናብ እንዳቦይ በርህ ተኣከቡህ ሰመረኣብ ብኣካል ዝመጸ መሲልዎም ከኣ ክርእይዎ ተጸቓቐሙ። ደሃይ ሰመረኣብ ደኣ እምበር ሰመረ ብኣካል ከምዘይመጸ ምስ ሰምዑ እኳ ይሕሹ እምበር ከይተፈለጠም ሰብኡትን ኣንስትን ከይተረፉ እንዳተዳፍኡ ናብ ኣፍ እቲ ልዓት በጽሑ። መንግስ ብቐልጡፍ መኪናኡ ኣልዓሉ ንሓፍቱ ኣመት እቶም ዝጸቓቐሙ ዝነበሩ ጐረባብቲ ክትገብር ብድሕሪ ምሕባር ንወለዱን ንመምህር ትብለጽን ሒዙ ናብቲ ዝሓበሮም ቦታ ተሓምበበ። ኣብቲ ቦታ ምስ በጽሑ ምሒር ኣንጊሆም ስለ ዝነበሩ እቶም ሰንኩላን ተጋደልቲ ክሳብ ዝበራብሩ ኣብቲ ንግዚኡ መጸበዪ ኣጋይሽ ኢሎም ዝመደብዎ ቦታ ተዓጊሶም ክጽበዩ ብዝተዋህቦም ሓበሪታ መሰረት ንምጽባይ ተቐመጡ። ኣደይ ለምለም ግና ንኣደ ሰዓት ተጸበዩ እንተ በልወን ንኣደ ዓመት ተጸበዩ ዝበልወን መሰለን። ግና ሓሙሽተ ካልኢት ከይጸንሓ ንመንግስ ወደን “ኣታ መንግስ ወደይ ኣኺላይ እታ ሰዓት፤” ጸኒሖንውን፡ “እዛ ሰዓትካ ደኣ ዝሒላ ከይትህሉ” ክብላ መንግስውን “ኣደ ህድእ እባ በሊ ክንደይ እዋን ኢኺ ክትሓትኒ” ክብል ተረባረቡ። እታ ሰዓት ግና ደሓን ትእቶ ንኣመላ ክትብል ሓለፈት እቲ ሓንሳ ክጸንሑ ዝሓበሮም ሰብኣይ ናብኦም ተመሊሱ ኸኣ፡ በሉ ጸሓይ ክጽለዉ ናብቲ ገበላ ይወጹ ስለዘለዉ ከምህዝብኹም ወድኹም ክትረኽቡ ትኸእሉ ኢኹም በሎም። ተመራራሖም ከኣ ናብቲ ገበላ ወጹ።

እቶም ሰንኩላን ገሊኦም ብመስኮት ተቐልቂሎም ንኣድሕዶም ይጫረቑ፡ ገሊኦም ራድዮ ኣብ ጉንዲ እዝኖም ኣጸጊዖም ድምጺ ሓፋሽ ይሰምዑ፡ ገሊኦም ገጸም ይሕጸቡ ገሊኦምውን ኣብተን በጃ እግሪ ዝኾናኦም ብኢድ ዝድፍኦ ናይ ሰንኩላን ዓረብያታቶም ኣብ መንጽር ጸሓይ ተቐማጦም ይጽለዉ ነበሩ።

ኣቦይ በርሂ ኾኑ ሰድራኦም ጐፍ ንዝበሎም ሰንኩል ወዲ ይኹን ንል ሰላምታ የጽግብዎም ነበሩ ብፍላይ ኣቦይ በርህ “ደቀይ ጀጋኑ፡ ኩቡር ኣካልኩም ኣብ ግምባራት ሓዲግኩም ኣምሳያኡ ግና ናጽነት ሒዝኩም መጺኹምና።” ኣቱም ምሩቓት ንሕና ዘይሓሰብናዮ ምሕሳብኩም፡ ካብ ባርነት ብቓልሲ እምበር ብብኽያትን ብኸድዓትን ከም ዘይምሎቕ ከማኹምን ከምቶም ኣሕዋትኩምን ጌሩ ዘስተውዓለ ኣይተወልደን እዞም ደቀይ” እንዳበሉ ብምንኣድ ይሰዕምዎምን ይምርቑምን ነበሩ።

ብሃንደበት ከኣ “ኣቦ... ንስኻ ዲኻ፡ ” ንዝብል ብድሕሪኦም ዝመጽእ ዝነበረ ድምጺ ሰሚዖም ግልጽ በሉሞ ሓደ ዝበዝሕ ክፋል ገጹ ብጭሕሚ ዝተሸፈነ፡ ፍሩያት ዘዲንቱን ተሪር ዘፍንጫኡን ስቕስቕ ዝበለ ጸጉሪ ዝነበሮ ቀይሕ ወዲ ኣብ ናይ ሰንኩላን ዓረብያ ተወጢሑ ፍሸኽ ክብሎም ክምልከቱን “ስሙር ወደይ” እንዳበሉ ኣብ ክሳዱ ኸወድቁን ከም ቅጽበት ኾነ።

አደይ ለምለምን መምህር ትብለጽን ደሃይ አቦይ በርሄ ሰሚዔን ካብ ማዕዶ ግልጽ በላሞ ወደን ምጅኑ ከየረጋገጸ ክልቲኤን ብምቅብባል ነቲ ገበላ ብእልልታ ነቅነቻእ እቶም ስድራ ሓደ ብሓደ አብ ክሳድ ሰመረ እንዳ ተጠምጠሙ ናፍቆታዊ ብኸያቶምን ሰሓቆምን ሓዋወስም። መንግስ ፍሽኽታ ቦኸሪ ሓዉን ኩሉ እቲ ጭሕሚ ተሰለሙ ዝነበረ ፍረገጽቱ እንተ ተመልከተ አብእ ኸሎ ነቡኡ ዝርኢ ዘሎ ኾይኑ ተሰምዖ፡ “እዋይ! ባባ ሓቂ እባዩ ሰመረ ወደይ ቅምጥ ኢሉ ንዓይ እዩ ዝመሰል ክብለና” ብምባል ብልቡ እንዳ ተዛረበ ስንክልና ሰመረ አብየናይ ወገን አካሉ ከምዝኾነ ክርኢ ኢሉ ነዒንቱ ናብ ኩሉ አካላት ሰመረአብ ኣኹለለን። እንተ ኾነ ብቐሊሉ እዚዩ ክብሎ ዝኸኣለ ርኡይ ስንክልና ክርእየሉ አይከኣለን። አደይ ለምለምውን ልክዕ ከም መንግስ ወደን ስንክልና ወደን አብይ ወገን ምጅኑ ንምርግጋጽ ክፍትሻ ጀመራ። ናይ መንግስ ብዓይኒ ጥራይ እዩ ዝነበረ አደይ ለምለም ግና “ኣታ ስሙር ወደይ አብ ምንታይካ እዩኽ” እንዳበላ ኣእዳዉን ብዘሎ ኣካላቱን ብኢደን ብምድህሳስ ከረጋግጸ ፈተና።

ሰመረ እንታይ ይገብራ ምህላወን ተረዲሑ፡ “ አደ ንእሽቶ ህራም እያ ወላሓንቲ የብለይን” በለን። አቦይ በርሄ ግና “ወይለቦኻ ከምኡ ደኣ ደቂ አዳም ደሌትና ምስ ረኽብና ንእኡውን ካልእ ድሌት ስለ ንውስኽሉ እዩ እምበር ብሂወትካ ንረኽብካስ መዓሰዶ ኢልና ኢና?” በሉ አብ መንጉኡም ብምእታው። አደይ ለምለም ግና ገና ሕጂውን ኩነታት አካላት ወደን ከረጋግጸ ክጋደላ ኸለዋ አቦይ በርሄ “ለምለም ሕደግዮስከ ዝቐልዓ ሰላም ሃብዮ፡ ደሓር ከኣ አብ ዓረብያ ስንኩላን ተቐሚጡ ዘሎኳ ኣእዳዉ ወይ ኣዒንቱ ስለ ዝሰንከለ ዘይኮነስ ኣእጋሩ ምጅኑ እዩ” በልወን።

“ኣእጋሩስ ስረወድዩ ጽቡቕ እዩ ዘሎ” በላ ነተን ብሰረ በርኔስ ተሸፊነን አብ ጸሊም ጫማ አትየን ብሸነኽ ቅድሚት እታ ዓረብያ አብ ዝነበረ መርገጺ ዓለቡን ዝነበራ ኣእጋር ወደን እንዳተመልከታ። መንግስ ግና ኣእጋር ሓዉ ብሃዊሕ ስረ እኳ ይሸፈና እምበር እቲ ጫማ ኾነ እቲ ካብ ክልቲኤን አብራኹ ንታሕቲ ተንጠልጢሉ ዝነበረ ካብ ዕንጾይቲ ዝተሰርሑ ኣእጋር እምበር እተን ተፈጥራዊ ኣእጋር ሓዉ ከምዘይኮና ድሕሪ ሓደት ጠመተ ኣረጋጊጹ ነበረ እሞ “በሉ ሕጂ ግደፍዎ ድሮ አፍቂደ መጺኤ እሎኹ እሞ ንዑናይ ንውሰዶ ብምባል ንሓዉ እንዳደፍኤ መሪሕዎም ናብታ መኪናኡ አምርሑ። ደጊፎም ከኣ አብታ መኪና ጸዓንዎ። ሄለንውን ብተራኣ ገጽ እቲ ብወረኡ ጥራይ ትፈልጦ ቦኸሪ ሓዋ ንምርኣይ በቐጂት ናይ ሓጉስ ንብዓታ እንዳ ሓበሰት ንሳውን ሰመረ ሓወይ እንዳበለት ተጠምጠመቶ። አቦይ በርሄ “ካን ከይረሳዕነኒ ኣታ ሰመረ ወደይ ርእይ ክትብለንን ባባ ክትብለንንስ ከምሓንቲ” በልዎ እንዳተገረሙ።

“እዩ ባባ” በለ ሰመረ፡ “ከመይ ጌረ ክርስዓካ፡ ክገርመካ ገጸይ መረጸን አብ ዝረኣኹሉ ብገዛእ ገጸይ ንስኻ ጌንካ እዩ ዝሰመዓኒ፡ ኣካልና እኳ እንተተፈላለዩ፡ እተን ኣስናንካ አብ ሰነይ እተን ኣዒንትኻ አብ ኣዒንታይ ኣፍንጭኻ ኾነ እእዛንካ አብ ገጸይ ተሰለሙ እንዳ ተንቀሳቐስኩ ከመይ ኢለ ክርስዓካ፡ ደሓር ከኣ ልዕሊ ኹሉ ንልብና ክልተ ነገር እዩ ብሒትዎ ኔሩ፡ ንሱ ኸኣ ሃረርታ ናጽነትን ናፍቆትኩምን እዩ። አብ ልብኻ ዝሰፈረ ነገር ከኣ ብቐሊሉ መዓስ ይርሳዕ ኩይኑ።” በሎም። ናብ ኣዲኡ እንዳጠመተ ግና፡ “አደይ ግና ተባላሽያ፡ ቀይሕ ሰብዶኽ ይጽልም እዩ ወደይ፡ አደይ ድምጽ ምስ ሰማዕኩን፡ እቲ ምስ ንብዓታ ዝተሓዋወሰ ፍሽኽታኣን ምስ ረኣኹ እዩ ኣላልየያ እምበር ጠሪሳ እያ ተቐይራ። ትብለጸይ እኳ ሓቂ ይሓይሽ ቁርብ እዘን ርእሶኺ ምስያበን እንተ ዘይኮይኑ ከምታ ዝነበርክያ ኢኺ ዘሎኺ፡” ኢሉ ኣስሓቆም። ናብ መንግስ እንዳ ጠመተ ኸኣ “መንግስ ሓወይሞ አቦይ ዓቢ እዩ ኾይኑ፡ ዘይፈልጦ ዓብይ ሓውዶ ድኣ ሓዲገ ኔረ እዩ ክሳዕ ዝብል እኳየ ኾይን” እንዳበለ ክስሕቕ ጀመረ።

መንግስ ኮነ ኩሎም ቤተ ሰቡ ብኹሉ ማእዘናት ተዋፊሮም ኩነታት ሰመረአብ ኣጣይቆም ስለዝሰኣኑ ቀቢጾም ነበሩ። ሃብግታት ሰመረ ንዝምልከት፡ እንኮ ትጽቢቶም እታ ናይ ኩሎም ሰዉእት መርድእ ዝንገረላን ኣስማት ሰዉእትውን ብወግዒ ንወለድትን ቤተሰብን ዝሕበረላ መዓልቲ ክትመጽእ እሞ፡ አብይን መኣሰን ብኸመይን ከም ዝተሰውኤ ሰሚያም ሓዘኖም ምስ ህዝቦም ዝዓጽዉሉ መዳይ ጥራይ እዩ ዝነበረ። በዛ መስደመም መዓልቲ እዚኣ ግና መስዋእቲ ሰመረአብ ዝተሰነዳ ናይ መስዋእቲ ምስክር ወረቐት ዘይኮነስ፡ ሃለዋት ሰመረ ዝተሓንገጠት ጭራም ወረቐት ብጊሓቱ መጺኣ ነቲ ቐቢጹ ዝነበረ ልቦም ከም ብሓድሽ ሂወት ብምዝራእ ኣበራብረቶ።

“ናይ ሎሚ ዘበንሲ ጉድ እዩ” በሉ አቦይ በርሄ አብ ቅድሚ ሰመረአብ አብ ዝነበረ መንበር ተቐሚጦም፡ “ካብ ምሒር ዕቤት እዚ ሓጉስ ዝተላዕለ ንሓልም ከይንህሉ ክሳዕ እንሰከፍኡ ኺንና በጃኹም፡ ካን ሰመረ ወደይሲ ብህይወትካ ዳግም ርእየካ፡ ተመስገን ኣታ ፈጣሪ ድሕርዚ እሞ እንታይ ዘይገበርካለይ ክብል” እንዳበሉ ሓሳእ ምስቶም ሰባት ሓንሳእውን ምስ ፈጣሪ ተዛረቡ።

“አቦ ሕጂኳ ጠሪሰካ ንፈጣሪ ትእውዶ ነገር ዘሎካ ኣይመስለንን፡ ዝቐበጸካዮ ትምኒታትካ ኸይተረፈ ፍሒሩ ዘሐደሰልካ እዩ ዝመስል” በለ መንግስ ብመልክዕ ዋዛ።

“እዩ መንግስ ወደይ ኣምላኽ ደኣ ብመሰረቱ ይእውደና እምበር መዓስ ንእውዶ ኺንና ንፈጣሪ ተዓደይቲ እምበር ኣዕደይቲ የብሉን” ኢሎም መለሰሉ። እቶም ተኣኪቦም ዝነበሩ ሰብኡትን ኣንሶትን ብሓደ ቃል “ሓትኹም በርሄ” ብምባል ደገፍዎም።

እቱም ሰድራ ከሎም በታ መዓልቲ እቲአ ናብ ዝኾነ ይኹን ከይተንሳቸሱ ምስ ዝመጸ በጺኢ ከሕጉሱን ንበጻሕቲ ክእንግዱን ነቶም በጺኡም ዝምለሱውን ከፋኑዉን ወዓሉ። ኢጋይሾም እፋንቶም ምስ እጽረሩ ኣመት ከብይም ብድሕሪ ምግባር ነናብ መዳቕሶም ክኣልፉ ጀመሩ። ሄለን ንሰመረ ሓዋ ኣብ ናታ ክፍሊ መደቀሲ ኣዳለወትሉ። እዚ ክትገብር ዝረእየ መንግስቲ ኮነ ኢሉ ናብ ሰመረ ብምቕራብ “ሓቀይ ኣብ ናተይ መደቀሲ እንዲኻ ትሓድር” እንዳበለ ብድሕሪኡ ብምሕላፍ ነታ ዓረብያ ክደፍኣ ጉምብስ በለ። ሄለን ግና ብጉያ መጸኣ፡ “ኣልግስ ደኣ ባዕለይ እየ ዝወሰደ” በለት ኣነባ ኣነባ ክበሃሃሉ ብድሕሪ ምጽናሕ መንግስ ንሓብቱ ሓዲጉ ናብ ሓዉ ግልጽ ብምባል፡ “ንሰኻኽ ኣበይ እሕሸኒ ትብል” ብምባል ተወከሶ።

“ሂሊ ኣብ ዝወሰደትኒ ኸይደ ክድቅስ ድልው እየ” በለ ሰመረ ናብ ሓብቱ እንዳ ጠመተ። “ቅነዕ ፍርዲ” በለት ሄለን ነታ ዓረብያ እንዳደፍኡት። “ኣነውን ከዛርባ ደልየ እየ እምበር ኣብዚ ገዛዚ ምስ እዛ ሰብ እዚኣ ጸሚደ ተዓዊተ ኣይፈልጥን እየ። ደሓር ክኣ ኣብ ሳሎን ካብ ምክርማይ ስለ ዘድሓንኩምኒ የቐንየለይ” እንዳበለ ናብ ክፍሉ ኣተወ።

“ርኢኺዶ ንቐልዓለም እኳየ ኣብ ዓራተይ ደቅስ ኢሉ ቱታ ክብል ዝጸንሖ” በለ ሰመረ እንዳ ሰሓቐ። ንሳ ኸኣ፡ “ርኢኻ በል ደሓን እቶ ንሰኻኻ እግርኻ ከይኣተወ ኢኻ ኣስተውዒልካሉ” ኢላ ድሮ ኣብቲ ምስ መንግስ እትገብር ናይ ርእይቶታት ቁርቁስ ዝሕግዝ ሽርካ ብምርካባ እንዳ ተሓጉሰት ነታ ዓረብያኡ ናብ መደቀሲኣ ደፈኣ ወሰደቶ።

ሰመረ ኣብ መደቀሲ እታ በታ መዓልቲ እቲአ ዝተላለያ ንእሽቶ ሓብቱ እንዳ ኣተወ ኣቐዲሙ ካብቲ ጸጋማይ ወገን እቲ ውሽጣዊ መንደቕ ጀሚሩ ንበዘላ እታ ኸፍሊ በዲንቱ ብድሕሪ ምምታር፡ “ሰለስተ በርባዕተ” ትኸውን እያ እንዳበለ ሰፍሓት እታ ክፍሊ ገመተ። ቀጺሉ ንኸሉ ጽሬትን ጽፈትን እታ ክፍሊ ምስ ተዓዘበ “ሂለና እዛ ክፍሊ ከማኺ ጽብቕቲ እያ። እቲ ኣመና ጸዕዳ ሕብሪ ቆርበትኪ ምስ ረኣኹ ኣበይሲ ምስ ጥልያን ዝምድና ጀሚሩ ኔሩ ደኣ ከይከዉን፤ ነዛ ቐልዓስ ካብ ጥልያን ግዲ እየ ወሊድዋ ዝብሉ ሓሳባት በእምሮይ ሓውሲ ሕልፍ ኢሎም ኔሮም። ሕጂ ኸኣ ጸሬት መደቀሲ ክፍልክን ጽፋፍ ኣታሓሕዛ ናውቲን ምስ ተዓዘበኩ፡ እቲ ጥልያን ደኣ ከይትኸውን ዝብል ጥርጠራይ ብኢሉ ዘይኮነስ ሓቅነት ለቢሉ ረኺበየ ኣሎኹ” በላ ፍሺኽ እንዳበለ።

“ጥልያን ጥራይዶ ኾይኖም ጽሩያት፤ መቐም ጽቡቕ ሰብ እንተ ረኣና ፈረንጂ ይመስል ክጽብቕ ንብል፡ ጽሩይ ሰብ እንተ ረኣናዉን ጥልያን ወይውን ዘመድ ጥልያን ከይከውን ንጠራጠር። ጽሬት ግና ናይ ኩሉ ጽሩይ ክኸውን ዘንቀደ ሰብ መስል ደኣ እምበር ንጥልያን ጥራይ ዝተሓዘኣ መስል ኣይመስለንን” ተቐውሞኣ ኣስምዒት።

“ኣገናዕ! ተዓወቲ እዛ ሓፍተይ፡ እዛ ዝበልከያ ናይ ሓቕታት ሓቂ እያ። ክገርመኪ ቀደም ንእሽቶ ኸሉኹ ንባባ ሓደ-ሓደ ሕቶታት ኣከታቲለ እሓቶ እሞ፡ ንሱ ኸኣ ለምለም ጉድ ጌራትኒ ቆልዓ ኢላ ቡልስ ወሊዳትለይ ክብል ይዝከረኒ። ሕጂ ግና ንዓኺ ምስ ሰምዔ እቲ ዘረባ ከይቀየሮ ኣይተረፈን እመስለኒ” ኢሉ ሰሓቐ። “እንታይ ኢሉ እየ ክቕይሮ” ብምባል ተወከሰቶ እንታይ ክብል ከም ዝደለየ ስለ ዘይበርሃላ። ንሱ ኸኣ፡ “ለምለም ጉድ ጌራትኒ ቆልዓ ኢላስ ፍላስፋ ወሊዳትለይ” ይብል ይህሉ በላ እሞ ክልቲአም ብሓደ ህሞት ካዕ-ካዕ ኢሎም ሰሓቐ።

መንግስ ኣሕዋቱ ከየቋረጹ ክስሕቁ ምስ ሰምዔ፡ “ኣቱም ሰባት ሰዓት ክልተ ናይ ለይቲ ምዃኑዶ እምበር ኣስተውዒልኩም ኣሎኹም” እንዳበለ መጸም። እንተ ኾነ፡ “ሰብኣይ ገዛና መጸኢ” እንዳበሉ ክጨርቁሉ ምስ ጀመሩ ንሱውን ከይተፈለጠ ክስሕቕን ክጫረቕን ጀመረ። ድሕርዚ ግና ሄለን “በል ሕጂ ብደውና ወጊሑ፡ ሰሙር ሓወይ ንዝመጸ ሰብ ክትእንግድ ተካል ውዒልካ ኢኻ ሕጂ የዕርፍ ደኣ እንዳበለት ናብቲ መደቀሲ ኣጸጋዓቶ። “ክንሕግዝካ ደሞ ናብ ዓራት ክትድይብ” በልዎ ክልቲአም ክድግፍዎ እንዳተዳለዉ። ንሱ ግና “ኣቱም ሰባት ኣነ ሰመረ ኣነ ይትረፍ ናብ ዓራት ንምሕር ጉቦታት ንምድያብ እኳ ሓገዝ ጠለብ ኣይፈልጥን። ካን ጭሕመይ እንተ ኣንዋሕኩስ ዝኣረግኩዶ መሲሉኩም?” በሎም ሕጂውን ዋዛን ፍሽኽታን ሓዊሱ። “ኪዱ ደኣ ንሰኹምውን ድቃስ ኣየድልዩምን እየ ኢሉ ዝፈረደልኩም ዳይና የለን እንተኾነስ ሂሊ ዓራትኪ መንጠለኪ ደኣ እምበር።”

“ኣይትሰከፍ ሰሙር ገዛና እንዳ ኣጋይሽ ስለ ዝኾነ ኣብዚ ገዛ ሓደ ጥራይ ዘይኮነስ ሰለስተ ዝኸውን ተረፍ ዓራተውቲ እየ ዘሎ በለቶ ክቐስነላ እንዳ ተላበወት።

“ንምንታይ ደኣ እየ መንጌ ኣብ ሳሎን ካብ ምድቃስ ኣድሒንኩምኒ ዝበለ?”

“ሰመረ ሓወይ ኣነ ዝበለ ጥልያን ኣብዚ እየ ዘሎ መንግስ ደኣ ኣብ ናይ ኣጋይሽ ዓራት እንታይ ኣምሲሉ ክድቕስልካ ንሓንሳእ ቁንጨ ኣለዎ ይብል ንሓንሳእ ትዂን በሊዎምኒ ኢሉ ሓሽፍ ክብል ስለ ዝሓደር ኣብቲ ናቶም ኣይድቅስን እየ።”

መንግስ ትቕብል ኣበሉ “ንሰኻትኩም ኣይተረድኣኩምን። ኣብቲ ዓራት እቲ ዘለዉ ኣቐናጭ እዞም ኣብ ሃገና ዘለዉ ተራ ኣቐናጭ ከይመስለኩም ንሶም ከነኸሱኻ ኸልዉ ነብሪ ዘይሓዘኒ ኣይትብለን ኢኻ ነርኪይ ኣብ ገዛና ዓራት ኣይኮነን ተሳኢኑ ግናኺ ኣብቲ ዓራት እቲ ዘለዉ ኣቐናጭ ኣየደቅሱኻን እየም” በለ ርእሱ እንዳ ሓሽኸ። ኣስዓቡ ኸኣ “እምበር፡ ዓራተውቲ ካብ ምብዛሉ ዝተላዕለሉ ሓደ-ሓደ እዋን ባባ ብሕት ኢሉ

ከዕርፈሉ ዝቐለሉ ግዜ ከሰለን ከሎ እንታይ ከም ዝብል ትፈልጥ ዲኻ፤ በለ ኣኹሉ።

“እንታይ፤” በለ ሰመረ ክሰክቕ እንዳተቐረበ።

“ለምለም፡ እዚ ቤት እዚ ሓደ ኣፈቱ መዕረፍ ኣጋይሽ ዝብል ጽሑፍ ክትሰቅልሉ ኣሎኪ። ካን ብሓደ ኣፈቱ ክንኣቱን ክንወጽእን ብጋሻን ብዓራትን ክንዕንቀፍ፤” ምስ በለ ሰለስቲኦም ካዕካዕ ክብሉ ጀመሩ። ሰመረም ክሳዕ ዝሰርኻቕ ኮነ። “በጃኹም ኪዱለይ፡ ጥይት እምሓራ ዘይቀተለትኒ ንሰኻትኩም ብሰሓቕ ክትቀትሉኒ ኣይኮንኩምን” ኢሉ ኸአ ኣፋኑምም። ሓደት ዝን ብድሕሪ ምባል ከኣ፡ “ኣየ ገዛና ጥዕማት ሓቀይ እንድየ ክናፍቅኩም” በለ ኣንቃዕሪና ናብቲ መናድቕ እንዳተመልከተ። ካብታ በጃ እግሩ ዝኾነት ዓረብያኡ ከይወረደ ናብቲ ብመንጽር ዓራቱ ዝነበረ መንደቕ እንተ ተመልከተ፡ ሓንቲ መስርዕ ናይ ተጋደልቲ ኣብ ሓንቲ ኩርባ ባንዴራ ንምትካል ተር ኢሎም እንዳሓኹና ዘርኢ ሰእሊ ረኣየ። ብጸጋማይ ወገኖም ከኣ ሓደ ስሙራት ኣስናኑ ዝጽጸ ካብ ዓሌት ዓፍር ዝኾነ መንእሰይ ምስሊ ነበረ። ካብዚ ኹሉ ንላዕሊ ዘገረሞ ግና፡ ብድርብ ዝተጸሓፉ ዝተፈላለዩ መጽሓፍ ቅዱሳዊ ጥቕሲታት ንመብዛሕቱ ገጸት እቲ መናድቕ ተሰሊምዎ ምንባሩ እዩ።

ገለ ካብኡ ንምንባብ ብምባል ቅርብ ኢሉ እንተተመልከተ “መገድን ሓቅን ሂወትን ኣነ እየ” ቀጸሉውን “ኣቱም ኩሉኹም እትጽዕሩን ጸር ዝኸበደኩምን ናባይ ንዑ ኣነ ከዕርፈኩም” ዝብል ነበበ። “መገድን ሓቅን ሂወትን ደኣ ቀንዲ ጠለባት ደቂ ሰብዶ ኣይኮነን፤ እዚ ንኹሉ ጸሩ ዝኸበደ ዘዕርፍ ደኣ ከመይ ዝበለ ኾይኑ እዩ፡ ኣስመራስ እምበርዶ ከምቀደማ እያ!” እንዳበለ ኣብ ሸነኽ ጸጋሙ ቆይሙ ኣብ ዝነበረ መረጺን ዝነበሮ መቐመጢ ክዳውንቲ (ኣርማድዮ) ብምቕራብ ንርእሱ ክምልከታ ጀመረ። ኣብቲ ምስ ሰንኩላን ብጸቱ ንግዚኡ ዝዓረፈሉ ቦታ በበይኑ ዝዓይነቱ መረጺናት ዘለዎ ኣርማድዮታት ስለ ዘሎ መልክዑ ንመጀመርታ እዋን ኣይኮነን ርእይዎ፤ እንተኾነ ኣብ ቅድሚ እቲ ኣብ መደቀሲ ሓብቱ ዝነበረ ምስ ቀረበ ግና ብኡ ንብኡ ብሓሳቡ ንሓያለ ዓመታት ንድሕሪት ተመሊሱ ብዛዕባ እቲ ገና ዕሸል ከሎ ኣብ ቅድሚ መረጺን ኮይኑ ናይ ኣብኡ ሚዶ ኤሩ እንዳተመሸጠ “ኤረየ ንዲ እንዶ ተሎ ኤረና ኩሉሎ ኤረየ ንዲ ተሎ ኤረና ቦኸሪ ገዛና” ጸኒሖውን “ብቐይሕ ደም ታሪኽ ዝጸሓፉ በጃ ህዝቦም ሂወቶም ዘሕለፉ ሓወልቲ ተኸሎም ዝሓሉፉ...” ወዘተ ዝእመሰሉ ወለዱ ድምጺ ሓፋሽ ብስቱር ኣብ ዝሰምዑሉ ዝነበሩ እዋን ብምጽንጸን ካብ ዘመራቐሞም ሰውራዊ መዛሙር ናይ ህዝባዊ ግምባር እንዳ ዘመረ ጸጉሩ ዝምሸጠሉ ዝነበረ ግዜታት በቲ መረጺን ዝረኣየ ኸምዘሎ ኾይኑ ኣብ ኣዓንቲ ሓሳቡ ክሰኣሎ ጀመረ።

“ጉዳይ ሃገር እኳ ንዓይሲ ገና ፍጥር ከይበልኩ እዩ ተታሓሒዙ” ኢሉ ዝን በለ። “ኣብ ቤት ትምህርቲ ይኹን ኣብ ቤትና ወይውን ኣብ ግዳም ከምዘን መዛሙር እዚኡን ጊሩ ዝበሓተኒ ኣይነበረን” እንዳበለ ኸሎ፡ ነቲ ብውሽጢ እንዳንሃረ ከምነበልባል ዘቃጽለካ ዝነበረ ጉዳይ ሃገር ብኣወንታ እንተ ዘይተምልሰሉስ ሕጂ ኸመይ ዓይነት ሰብ ምኾንካ፤” ዝብል ሃንደበታዊ ሕቶ ካብ መዓሙቕ ሓሳቡ ብምግንፋል ክውከሶ ጀመረ። ብቐጽበት ከኣ ኣብ ትምህርቲ ዝነበሮ ብሉጽነት ትዝ በሎ። ዓመተ-ዓመት ብልጫ ተኾልኩሉ እምበር ጥራይ ኢዱ ይመጽእ ኣይነበረን። ብፍላይ ሕሳብ ዝምህሮ ዝነበረ መምህር፡ ነቲ ዝተጠላለፍ ግድላት ሕሳብ ኣብ ውሽጢ ካልኢታት ናይ ምፍታሕ ክእለቱ ብምርኣይ፡ ሰመረ ፍሉይ ተውህቦ ስነ ሕሳብ ከምዝወነነን እንተ ደኣ፡ ነቲ ወርቃዊ ተውህቦኡ ብዕቱብ ነጢፋሉ ድማ ክምዕብልን ናብ ዓብይ ደረጃ ንኸበጽሕ ትሰፋው ጥራይ ዘይኮነስ ጭቡጥ መጻኢ ከም ዝህልዎ ደጋጊሙ የተባብዖ ነበረ።

ኣቦይ በርህ ካብ መምሃራን ሰመረ ከምዚ ዓይነት ኣድናቕት ክሰምዑ ኸለዉ፡ ወደም ድሮ ሊቕ ዝኾነ መሰልዎም ዝሕጐስዎ ዝነበሩ ሓጐስን ዝዕድጉሉ ዝነበሩ ነንበይኑ ነገራትን ተር ኢሉ ክቐጀሎ ጀመረ። “ንሚዳ እንተ ዘይወርድ ብርግጽ ኣብ ሓደ ዓብይ ደረጃ ምበጻሕኩ እመስለኒ” በለ ከይነተፈለጠ ነቲ ኣዋናዊኒ ሓሳባት ስለ ዝረዓመ። “ግን ከኣ” በለ ቀልጢፉ፡ “ልክዕ እዩ ንሓንቲ ሃገር ከም መጠን ሃገር ብቁጠባዊን ሕብረተ-ሰብኣውን ምዕባሊታት ምስ ነገራት ዓለምና ተዛማዲን ተወዳዲራን ርእሳ ክኢላ ንምንባር ሊቃውንቲ ኣመና እዮም ዘድልይዎ። በቲ ካልእ ወገን ግና ንሃገር እዞም ዝጠቐስናዮም ሊቃውንቲ ጥራይ ዘይኮነሱ፡ ካብ ወራርን ደፋርን ክከላኸሉላ ዝኸለሉ ጀጋኑውን ከምዘድልዩዎ ንታሪኽ ኩለን ነገራት ምውካስ ይከኣል እዩ፡ እዚ ክንዲ ዝኾነ ገሊጽም ሊቃውንቲ ገሌና ተጋደልቲ ክንከውን ናይ ግድን እዩ።” ብምባል ነቲ ምስ ሕሉፍ ተዘክሮታቱ ተጸምቢሩ ደበኸ ዝበሎ በዓሂ ሕቶታት ዓበሰ።

እንተኾነ ብኡ ንብኡ ናብ ስፖርታዊ ተዘክሮታቱ ብፍላይ ከኣ ኣብ ኩዕሶ እግሪ ናብ ዝነበሮ ፍቕርን ንጥፈታትን ተመልሰ። ብፍላይ ክራማት ክኣቱ ኣብ ሓደ ከባቢ ዝነበሩ መቐርሱ ተሓራርዮም ጅሮኒ ከካይዱ ኸለዉ ከም ናይ ትማል ኮይኑ ተሳእሎ። ኣብ ኣባይቲ ትምህርቱ መምሃራኑ ክድናቑሉን ከበራትዕዎን ከለዉ ምስ መዛኑኡ ኣብ ሚዳ ኩዕሶ ወራዱ ብየማንን ጸጋምን እግሩ ብዝተፈላለየ ስልትታት ክቆራቕስ ከሎ፡ ብቐጽበትውን እቶም ብየማን ጸጋም እቲ ሚዳ ዝነበሩ ተዓዘብቲ “ንስሙር ዝተንከፋ ፋፋ ቁልቁል ኣፋ” ጸኒሖውን “ኩዕሶ ናብ ሰኪዔታ ቦርቱሪ ናብዛ መሬታ” ...ወዘተ እንዳበሉ ፋጸን ጣቂዒት እንዳሓውሱ ክጭድሩ ኣብ ኣዒንቲ ሓሳቡ ተሳእሎ። ካብኡ ሓሊፉውን ኣብ ጐደናታት ኣባይቶም ብብጉጅለ ኾይኖም ቅብቅብ ክጻውቱ ኸለዉ፡ ሰመረ “ቺንከ

ቸንቶ" እዩ ራሕሲ ማለይ እንዳበለ ብሓደ እዋን ሓሙሽተ ሚእቲ ንምቕብቃ ከጋደል ከሎ ተዘክሮ ብድሕሪ ተዘክሮ እንዳተኸታተለ ተሳለሎ" እቲ ተዘክሮታት እንዳ ዓሞቅ ብዝኸደ መጠን ስምዒት ሰመረ ተሓዋወሰ ብፍላይ ከኣ እተን ብማዕረ ናይ ምቕብቃብን ናይ ምቁርጃብን ከእለት ዝነበረን ኣእጋሩ ተዘክሮታተን ጥራይ እምበር ንሰን ብኣካል ዘይምህላወን ከተሓሳስቦ ጀመረ።

"ኣየ ንጡፋት ኣእጋሪይ ኣበይ ኩን ትህልዋ?" እንዳበለ ካብ ናፍቕት ሰድራይ ዓራፊ እንተ በለሰ ናብ ናፍቕት ኣእጋሩ ኣተወ። ቀልጢፉ ግና "እንታይ እዩ ኾይን በጃኻ?" ሓተተ፡ ናብ ልቡ ብምምላሽ። "ኣነ በዝን ወዲ እዝን እንተ ድኣ ኣስተማሲል ደኣ እቶም ክብርቲ ሂወቶም ዝወፈዮ መናእሰይክ እንታይ ይበሉ? ደሓር ከኣ፡ ንናጽነት ዝእመሰለ ከቡር ነገር ኣእጋርካ ጥራይ ምብርካት ዝተሓተ እጃም እዩ እንዳበለ ገጹ ካብቲ መረጺን መለሰ።

"እዚ መረጺንሲ እምበርዶ ጥዑይ እዩ፡ ምስሊ ገጸይ የርእየኒ እንተ በልኩስ ሕሉፍ ታሪኽይውንዶ ክዝርዝረለይ ደልዩ?" ይብል እዋ ጸኒሖ ኸእ "ምዃንሲ ኸእ ወሪድዎ መረጺን ባዕሉ ደኣ። መቐም ዝሓለፍናየም ኩነታት ንማለቱ ደኣ እየም ሓሊፎም ዝበሃሉ እምበር፡ ኩሎም ኣብ ኣእምሮና እየም ዓሪዶም ዘለዉ። ኣእምሮናኳ ዝውከሶ ደኣ እዩ ስኢኑ እምበር ብዙሕ ምስጢር ከይሃለዎ ኣይተርፍን እዩ። ኣነስ ንቴብ ጥራይ ደኣ ንድሕሪት እንዳ መለስካን ንቕድሚት እንዳ ኣሕለፍካን ትጥቀመላ እመስለኒ ነበረ፡ ኣእምሮናውን እኳ ንቕድሚት ምሕላፍ ደኣ እንድዒ እምበር፡ ንድሕሪት መለሰካ ምስ ሕሉፍ ኩነታትካ ምዕላል ይከኣል እዩ" ኢሉ ንበይኑ ዕላል ከፈተ። ቀጺሉ ኸእ፡ "ዝገርም እዩ ካብቲ ምስ ኣሕዋተይ ክሰሓቕ ዘሕለፍኩዎ ሰዓታት እቲ ምስ ቕድሚ ሓዶሎ ዓመታት ዝሓለፉ ኹነታተይ ወጃዕ ክብል ዘኸለፍኩዎም ሰዓታት በዚሉ። ንዒ ነብሲ ኣይትዓሸዊ ዘሕለፍኩዎ ኩነታት ኣመና ብዘሕ እዩ፡ ንኹሉ ክዝክሮን ከሰላሰሎን እዩ እንተ በልኪ ናይ ርእሰኺ ጉዳይ እዩ ኣነ ግና ብዙሕ ደኸመ ኣሎኹ እዋ ድቃስ መሪጸ ኣሎኹ" ብምባል ምስ ነብዙ እንዳ ተጓጀመ ተጋደመ። ምሒር ደኸሙ ነበረዋ ክግምሰሰን ናብ መዓሙቕ ድቃስ ክሰጥምን ከም ሓንቲ ኾነ።

4

ገና ካብቲ ዝወረዶ ሰልሚ ድቃስ ከይወጸ ኸሎ ሓደ ደስ ዘበል ዜማ ኣብ ኣእዛኑ ከቃጭል ተሰመዖ። ሰመረ ብሕልሙ ጥዑም ደርፊ ይሰምዕ ከም ዝነበረ ኮይኑ ይሰምዖ ነበረ እዋ ብድቁሶ ኸሎ እቲ ብጥዑም ቃና ዘዝይም ዝነበረ መን ምዃኑ ክግምት ፈተነ። ንሓንሳእ "ወዲ ትኹልዶ ኾን ኮይኑ ክብል ይጸንሕ እዋ" ጸኒሖ ኸእ፡ "ኣይፋለን ምናልባት ፍሒራ ደኣ ከይከውን ንሱ እዩ ንድምጹ ከም ድላዩ ዝቐያይሮ" እንዳበለ ኣስማት እቶም ንሱ ዘድንቆም ደረፍቲ መጋድልቱ ክረቁሕ ጀመረ። ወዮ ድኣ ኣእምሮኡ ድቃስ ብሒትዎ እምበር እቲ ዝሰምዖ ዝነበረ ዜማን ሙዚቃን ናይ ደርፊ ቅኒት ዘይኮነስ "ዮናስ ካብ መርከብ እምነተይ ውጻእ ናብ ባሕሪ ረሓቐለይ፡ ሃዲኤ ክፍጽም መገሻይ ዘልኣለም ክነብር መስ ጉይታይ" ዝብል መዝሙር እዩ ዝነበረ። እቲ መዝሙር ቕድሚኡ ሰሚዕዎ ዘይፈልጥ ዜማ ጥራይ ዘይኮነስ ቕድሚኡ ጥዒምዎ ዘይፈልጥ ሰላምን ህድኣትውን ስለ ዝለቐቐሉ ኣብ ማእከል ጥዑም ድቃስ ኩይኑ እንዳ ኣስተማቐሮ ኸኣዩ፡

"ሰሙር ሓወይ ሕጂስ ፍርቂ መዓልቲ ኾይኑ ተበራብር ከይከብደኻ" ዝብል ድምጺ ሓብቱ ጣልቃ ብምእታው ዘበራብሮ። ሂለን "ተመልከት ጸሓይ ቦጣዕጣዕ ኢላ" እንዳበለት ነቲ መጋረዲ ናይቲ መስኮት ናይቲ ክፍሊ ምስ ገልሃቶ እቲ ክፍሊ ብበርሃን ጸሓይ ተወልዒ። ሰመረ እቲ ጸርጊ ጸሓይ ኣዲንቱ ወጊእዎ ነተን ኣብ ሰልሚ ድቃስ ጥሒለን ዝጸንሓ ኣዲንቱ እንዳ ሓሰዩ ክማግላዕ ጀመረ። እቲ ብድቁሶ ክሰምዖ ዝጸንሖ ዜማ ምስ ተበራብረውን ይቐጽል ምስ ሰምዖ ሕልሚ ዘይኮነስ ጋህዲ ምዃኑ ኣስተውዓለ። ነታ ኣብ መንደቕ ዝነበረት ሰዓት ብምምልካት ድሮ ረፊዱስ ከባቢ ፍርቂ መዓልቲ ከም ዝኾነ ብድሕሪ ምርግጋጽ ከኣ፡

"ሎሚ ለይቲኳ ናይ ኩለን እተን ድቃስ ዘይጸገብኩለን ለይትታት ታህን ከየውጸኹ ኣይተረፍኩን። ካብታ ዝጋደመላ ክሳብ እዛ ሰዓት እዚኣ ጠሪሰ ኣይተገምጠልኩን ሕጂውን ንስኺ እንተዘይ ተበራብርኒ ካልኣይ ለይቲውን ምደገምኩ ኔረ። ኣነስ እቲ ቕድሚ ምድቃስይ ኣብዚ መደቀሲኺ ዝሸትተኒ ዝነበረ ጥዑም ሽታ፡ ምዑዝ ሽታ ኢልኪ መደቀሲ ኬሚካል ጥራይ ነስኒስክለይ ከይትኾኒ" በላ ንሓብቱ ከስሕቃ እናደለየ። "ከምኡ እንተ ኾይኑ እዋ ከተመስግነኒ እዩ ዝግብኣካ፡ እቲ ዝሰነሰኩዎ ጩና ጥዑም ሽታ ጥራይ ዘይኮነስ ጥዑም ድቃስውን ካብ ሃብካ ምስጋና ትእወድ ኢኻ።" በለቶ ፍሽኽ ኢላ።

“ከብረት ይገባል እዛ ሐብተይ ምዑዝ ሽታ ነስኒስኪ ጥዑም ድቃስ ክድቅስ ስለዘብቃዕክኒ” እንዳበለ ኣብ ዓረብያኡ ብምድያብ ገጽ ንምትሕጽጽብ ከደ።

“ሓወይ መዓረይ፡ እንተ እቲ ሽታሞ ኣነ እየ ነስኒስዮ እንተ እቲ ጥዑም ድቃስ ግና ኣምላኽ እዩ ሂቡካ እሞ ምስጋናኻስ ንኣምላኽ ደኣ ዓቅቡሉ” በለቶ ደድሕራኡ ናብቲ ዝምገቡሉ ክፍሊ እንዳ ኣተወት።

ሰመረ ተሓጻጸቡ ቁርሱ ክበልዕ ናብቲ መመገቢ ክፍሊ መጸ። ሂለን በይና ኣይነበረትን ሓደ ቁመቱ ዘለግ ዝበለ ቅጥን ኢሉ ከደራይ መንእሰይ ካብ ሂለን ቁርብ ምሕድግ ኢሉ ብምቕማጥ የዋግዕ ነበረ።

ሰመረ “ሰላማት” እንዳበለ ተጸምበሮም። “ስሙር ሓወይ እዚ ኸኣ ኤፍሬም ይበሃል ወዲ ማሕበርና እዩ ክበጽሓካ እዩ መጸኢ” በለት ሂለን ከተላልዮም ብምባል።

ኤፍሬም ንምእክልና ሂለን ተኸቲሉ “እንቋዕ ብደሓን መጽኻ ሰመረኣብ፡ ኣምላኽ እንቋዕ ገጽ ቤተ ሰብካን ፈተውትኻን ክትርኢ ኣብቅዓኪ” እንዳበለ ብድድ ኢሉ ምዉቕ ሰላምታኡ ኣቕረበ።

“የቐንዮለን እዛ ሓዋይ፡ ንበር” እንዳበለ ኮፍ ክብል እንኳ እንተ ኣመልከቶ፡ ብልቡ ግና “ወዲ ማሕበርናዩ ትብልንስ ወዲ ትምህርቲ ቤትናዩ ማለታ ድዩ፤ ማሕበር ደኣ ብዓል ኣደይ ይበለኣ እምበር፡ መንእሰይሲ ወዲ መሳርሕተይ ወይውን ወዲ ቤት ትምህርተይ እንተ በለ እዩ ዘምሕረሉ” ኢሉ ምስ ዝኣለ ርእሱ ኾይኑ ሓመዮም። ነቲ ሓሳቡ ሓዲጉ ኸኣ “ኣብዚ ገዛ ደኣ ንበይነይ ድቃስ ዝጸቐመኒ መሰለኒ እምበር ወዮ ድቃስሲ ግዲ ንኹልና እያ ዓጢቓትልና። እዛ ሓፋሽ ደኣ ኣበይ ኣቢላ፤ በለ ነቲ ኣብ ማእከሎም ሰፊኑ ዝነበረ ጸጥታ ጥሒሉ።

“እንታዎት ሓፋሽ፤” በለት ሂለን ብዛዕባ መን ይዛረብ ምህላዉ ተደናጊርዋ።

“መንግስ ሓወይን ብዓል ኣቦይን እምበር ካልእ ደኣ መን ኣልዩና።...ድቃስ ሆዮ ንዕለምውን ዘናሕሰዮሎም ኣይመስለንን” ይብላ ደቂሶም ዘለዉ መሲሉዎ።

“ዶ! ተበራብር ደኣ ዝሓወይ” ኢላ ኣፋ ጉምጸጸት ሂለን። “መንግስ እንተኾነ ጋሕጋሕ ምድሪ ተንሲኡ እዩ ንስርሑ ዝወፈረ፡ ኣደይሞ ኸኣ ኣጋ ደርሆ ነቐ ተንሲኣያ ንቤተ ክርስትያን ከይዳ ብእኡ ኣቢላ ኸኣ ምብጻሕ ኣሎኒ ኢላ ኣላጊሳ። እንተ ባባ እሞ ኣመና ተጸቢዩካ ምስቀበጸ “እዚ ቆልዓስ ምስ ከምዚ ዓይነት ኣመል ድቃስ ከመይ ኢሉ ተጋዲሉ ኣይሓድግ ንኣንሳእውን እዚ ቤትናኳ ናብ እንዳ ጠሓኒት ተቐይሩ እንዳበለ ክዛረብ ብድሕሪ ምርፋድ ዘወርወር ኢለ ከምለስ እየ ብምባል ኣቐድሞ ኣቢሉ ወጸኡ” በለቶ።

“ከመይ ኢሉ ደኣዩ ናብ እንዳ ጠሓኒት ዝቐየር፤”

“ኣነስ ነቲ ምሉእ ለይቲ ብዘይ ምቁራጽ ሩር...ሩር እንዳበለ ከዳመጽ ዝሓደረ ምሕርናኸካ ሰሚዑ እዩ ዝኸውን እብል” ኢላ ሰሓቐቶ። “እዋይ ሓሶት ሰመረስ ይሕርንኺ ኢሎምኺ፤ ምዃንኳ እዚ መደቂሲኺ ምሉእ ለይቲ ሃተምተም እዩ ክብለኒ ሓዲሩ ብምባል ነቲ ገዛ ከላግበሉ ምስፈተነ።

“ከምኡ ድዩ” በለቶ ሓብቱ ሰሓቐ እንዳ ተቐጸጸረት። “ካን ኣቦይሲ ብሰንኪ እዛ ናይ ሎሚ ድቃስ ምግዳለይ ተጣራጢሩ፡ ምዃን ከኣ ሰንክልና ሃሰዩና እዩ። ኣነኳ ብዙሕ ኣይድቅስን እየ ኔረ ድሕሪ ሰንክልና ግና ካብቲ ኣብ ጋህዲ ዓለም ብዘይዕረፍቲ ዝቃለሰካ ብዓሂ ሓሳባትን ጭንቀትን ንምህዳም ብምባል ዝበዝሑ ግዜታት ወይ ኣብ ዝተፈላለዩ ዓቕመይ ዘፍቅዶ ንጥፈታት ጽሙድ ብምኻን ወይውን ኣብቲ ናይ ድቃስ ዓለም ብምእታው ከሕልፎ ዝተገደድኩሉ እዋን ብዙሕ እዩ ኔሩ እንዳበለ ሻሂኡ ክፋየት ብድሕሪ ምጽናሕ፡ ናብታ ኣብ ልዕሊ ጣውላ ኩይና ተዝይም ዝነበረት ቴብ እንዳተመልከተ “እዛ ደርፊ ደኣ ናይ መን እያ” ክብል ተወከሶም።

“ስሙር ሓወይ ደርፊ ኣይኮነን እዚ” በለቶ ሂለን። “ኣየ ንስኺ ካብ በረኻ እንተ መጽኹስ ካን ወዲ በረኻ ጌርክኒ፡ ብዛዕባ እንታይነት ደርፊ ምፍላጥን ዘይምፍላጥን ከኣ ብሰውራ ዝሓለፈ እንተ ዘይበለጽኩም ኣይትበልጽዎን ኢኹም” ተማገጉት ሰመረ።

“ቀልጢፍካ ናብ መደምደምታ ኣይትዝለል፡ ሕጂውን እዚ ትሰምዖ ዘሎኻ መዝሙር እምበር ደርፊ ኣይኮነን” በለቶ ሂለን ነቲ ትሰርሖ ዝነበረት ነገር ኣቋሪጸ።

“ወጮስ እንተ ገልበጥካ ወጮ ይብሉ፡ መዝሙርን ደርፍን እንታይ ፍልልዩ፤” በላ ሰመረ ኣፋ እንዳ ጉምጸጸ። ቀጺሉ ኸኣ ንኣብነት፡ “ኣሊፋ እዩ ጅግና ቆራጽ ብዓል መትከል፡ ተላዓል መንእሰይ ኣሰሩ ተኸተል” ደርፊ ክኸውን ከሉ፡ “ብደምና ብቐልጽምና ናጽነት ህያው ኮይና ቅሰኑ ሰማእታትና” ኸኣ መዝሙር እዩ ክልቲኡ ግና ፍልልይ ዘለዎ ኣይመስለንን” በላ እንታይ ከም ትምልሰሉ ክሰምዕ እንዳ ተጃመተ።

“ክልቲኡ ተመሳሳሊ ክኸውን ይኸእል እዩ፡ እንተ ኾነ ሕጂውን እዚ ኣብ ቤትና ትሰምዖ ዘሎኻ መዝሙር ካብቲ ኣብ ሳዕሊ ክትገልጽ ዝጸናሕካ ዓይነት ደርፍን መዝሙርን ኣጸቢቐ እዩ ዝፍለ” መለሰት ሓብቲ።

“ከመይ፤” ሓተተ ሰመረ ሕጂውን ተደናጊርዎ።

“ከምኡ ኢልካ ሕተት እንተ ደሊኻ። እቲ ክትነግረና ዝጸናሕካ ደርፍን መዝሙርን ምድራዊ እዩ” ምስ በለቶ፡ “እዚኽ እንታይ እዩ፡ መልኣኻዊ፤” በላ ተቐላጢፋ።

"አይፋለን፤ ካብኡውን ዝበልጽ እዩ።" ነበረ መልሲ ሂለን።

"ወይዘሪት ፍላስፋ እስከ በሊ ኣብርሃልና" በላ እንታይ ኮን ከትብሊኒ እያ ኢሉ እንዳተገረመ።

"እዚ ንሕና እንዝምሮ መዛሙር ሰማያዊ መዛሙር እዩ" በለቶ እንዳ ተሓበነት።

"ንሰኹም መን ኢኹም?" ሕጂውን ካልእ ሕቶ ደገመ።

"መንፈስ ክብሉናዶ ሰሚዕካ ኣሎኻ?" መለሰት ሂለን።

"እስከ ቅረቢ"ም ኢድኪ ሃብኒ" እንዳበለ ኣእዳዋ ብምጭባጥ "ንሰኻትኩም ትጭበጡን ትርምሰሱን ደኣ ከመይ ኢልኩም መንፈስ ትኾኑ ንሕና ንፈልጦ መንፈስ ዝበሃሉ ዘይጭበጡ ዘይርምሰሱን እኳ ደኣ ዘይረኣዩን ነገራት እዮም" ክብል መለሰላ።

"ኣቅኻ ኢኻ ሰሙር ሓወይ መጽሓፍ ቅዱስ ኣምላኽ መንፈስ እዩ ኢሉ ጥራይ ሰቓ ኣይበለን፤ እንታይ ደኣ እቲ ካብ መንፈስ ዝተወልደውን መንፈስ እዩውን እዩ ዝብል።" ኣምላኽ መንፈስ እዩ ከምቲ ዝበልካዮ ኸኣ ብሲጋ ኣይረኤን ኣይርምሰሰን እዩ ብክርስቶስ የሱስ ብምእማን ግና ከገሃደልና ክኢሉ፤ እቲ እንዝምሮ መዛሙር እምበኣር ፍሉይ ዝገብሮ ካብ ሲጋዊ ሰሚዒት ተበጊሶና ዘይኮነስ ካብቲ ሓቂ ዝኾነ ቃሉ ተበጊሶናን ተሞርኪሶናን በቲ ኣብ ውሽጥና ዘቐመጦ መንፈስ ስለ ንዝምረሉን ነምልኹን። ነዚ ድማ እዩ እቲ ካብ ሲጋን ደምን ጥራይ ዝወጸ ቃላትን ዜማን ምድራዊ እዩ እቲ ካብ ቃል ኣምላኽን ካብ መንፈስን ዝኾነ መዝሙር ግና ሰማያዊ እዩ ዝበልኩኻ።" በለቶ ንክርድኦ እንዳ ተመነየት።

"ወይ ጉድ ኣስመራ ከም ቀደማ የላን፤ ወይ ንሰኹም ተጸሊልኩም ኣሎኹም ወይ ንሕና ድሒርና ኣሎና።" ኢሉ ርእሱ ብኣስተንክሮ ነቕነቐ። ኣስዒቡ ኸኣ፡ "ጐብዝ ኤርትራውያንታ ንምዕቃብ ትቃራሰም ንሰኻትኩም ከኣ ካብ ኤርትራውያንት ናብ መንፈሳውያንት ተሰጋጊርኩም! በሊ እስከ ንሰኺ ሂለን ጓል ኣቦይን ኣደይንሲ ከመይ ኢልኪ ኢኺ መንፈሳዊትዶ ሰማያዊት ዝኾነኪ፤ ኢጣልያዊት እዩ እኳ እንተ ትብሊ ነቲ መላዋ ሕብሪ ቆርበትኪ ርእዮም እንተ ወሓደ ሓንፈጽ ትኸውን ግዲ ዝብለኪ ኣይምተሳእነን ይኸውን፤ ንሰኺ ግና ነጠርክስ ሰማያዊትዶ ቆልቋልዶ ትብልናስ ኣይትሓንክን ዲኺ፤" ኢሉ ሰሓቐ።

ሂለን ትብሎ ጠፊኡዋ ካብ ምጥማት ሓሊፋ ዝበለቶ ኣይነበረን። ንሱ ግና ካብቲ ኣርእስቲ ከወጽኦ ኣይደለየን። "በሊ እስከ ከመይ ኢልኪ ኢኺ ሰማያዊት ዝተቐየርኪ" ክብል ሕቶኡ ቀጸለ። "ፈላሲት እኳ እንተ ትኾኒ ቁሩብ ዶኾን ምተጣራጠርና ንሰኺ ግና ጻልጣ ጓል ከተማስ ከመይ ኢልኪ ኢኺ እዚ ኹሉ መንነት ዘጥረኺ፤ በላ ኩሉ ነገራታ ኣስደሚምዎ።

¹ ወንጌል ዮሃንስ 3፡ 61 4፡ 23-24 ተመልከት

"ሰሙር ሓወይ ብመንፈሳውያንታ እንተ ተደነቐካ ኣይተጋገኻን ከመይሲ ንዓይውን ወትሩ እዩ ዘደንቐኒ፤ መንፈሳውያን ከምቲ ንዓና ዝመስለና ብግብርን ብጸዕርን ዝመጽእ ጸማ ዘይኮነስ ብእምነት ብክርስቶስ የሱስ ዝተዋህበ ነጻ ህያብ እዩ።"²

"መን ዝሃበኪ ህያብ" ሓተተ ሰመረ ርእሱ ናብኣ ኣቕኒኑ።

"ኣምላኽ እምበር መን ደኣ!" በለቶ ንሳወን ናብኡ ቀሪባ።

"ሂሉ ቁሩብ እባ ሕነኺ! ንማማ ሂቡዋ እንተትብልኒኳ ቁሩብ ዶኾን ምበልኩ። ከመይሲ ንሳ እያ ደርሆ ኸይነቀወ ተንሲኣ ትሳልም እንተ ንሰኺም ብድቅስትኺ እንታይ ስለ ዝባቕጥኩል እዩ ኣምላኽ እዚ ኹሉ መንነት ክህበኪ፤ ቁሩብ ሕንኺ በሊ ሕጂስ እዚ ዓርክኺኳ ከይዕዘበኪ" በላ እቲ ምስኦም ዝነበረ መንእሰይ ንሓብቱ ከይክዕበሉ እንዳ ተሰከፈ።

"ኣየናይ ዓርክይ" በለት ሂለን።

"እዚ ጋሻ እምበር መን ደሊኺ" በላ ናብ ኤፍሬም እንዳ ጠመተ፤ ኤፍሬም ፍሽኽ ኢሉ ጥራይ ሰቓታኡ ቀጸለ።

"ንሱ ደኣ ሓወይ እምበር መዓስ ዓርክይ ኩይን" ምስ በለቶ።

"እዋእ! ኣይበሃልን።" ብዝላ ሓውና ኢኺ ከም ጋሻ ጌርኪ ዘፋለጥክኒ" እንዳበለ ኣጸብቐ ኣቢሉ ሰላም ክብሎ ተቐረበ።

"ከምኡ ማለተይ ኣይኮነን።" ሓወይ እንተ በልኩኻ ብክርስቶስ ሓወይ ማለተይ እዩ።"

"ስለ ክርስቶስ ኢሎም ሰድራና ዘዕበይም ማለትኪ ድዩ፤ ጽቡቕ እምበር ኩሉ ሓደ" ብድሕሪ ምባል "እሞ ኸመይ ትኸውን እንዳበለ ንሂለን ሓዲጉ ገጽ ናብቲ ሓው ተባሂሉ ዘሎ ኤፍሬም መለሰ።

ሂለን ንሓዋ መንፈሳዊ ነገር ከተብርሃሉ ኢላ ብዝፈተነቶ መጠን እቲ ሓሳባት ዘይተደልዩ ጨናፍር እንዳፈጠረ ምስ ተሓላለኹ፤ ናብ ኤፍሬም ብምጥማት፤ ሓዋ ከምዘይ ሰምዓ ጌራ ከናፍራ ጥራይ ብምንቅስቃስ "ንምንታይ ሰቓ ትብል! ዘይትሕግዝኒ" ዝዓይነቱ መልእኹቲ ኣመሓላፊትሉ ብዝባን ሰመረ ኾይና። ኤፍሬም ጐርርኡ ብእሕሕታ ብድሕሪ ምጽራግ "ደሓን ኣሎኹ እግዚኣብሄር ይመስገን ሰመረኣዎ" ብድሕሪ ምባል፡ "ኣቐድም ኣቢልና ክንላለ ኸሎና ሂለን ከም ዝሓበረትካ እነ ወዲ ማሕበራ እዩ..." ኢሉ ሓሳቡ ኸይወድኡ፡

"ኣታ እንታይ እዩ እዚ ቋንቋኹም ከም ብዓል ኣደይ ወዲ ማሕበር ጓል ማሕበር እንዳበልኩም ትጸዋውዑስ፤ ወዲ ቤት ትምህርተይ ወይውን ወዲ መሳርሕተይ፤ ዓርክይ መሓዛይ ዘይትበሃሉ ኢኹም፤ ሎምስ

² ኩሎም ሓጢአም ክብሪ ኣምላኸውን ስኢናም፤ በቲ ብክርስቶስ ዝርከብ በጃ ምሕላፍ ብኸምኡ ብጸጋ ይጸድቁ። ሮሜ. 3፡ 23-24
ግናኽ እቲ ብምሕረት ሃብታም ዝኾነ ኣላኽ ምእንቲ እታ ብእኣ ዘፍቀረና ዓባይ ፍቕሩ ን ኣና ብበደላና ምውታት ምስ ክርስቶስ ህያዋን ዝበረና፤ ብክርስቶስ ኢኹም ዝደሓንኩም። ኤፌ.2፡ 4-5

ዋላ መንገድያት ዲኹም ማሕበር ጀሚርኩም፤ ምዃን ከአ ደርጊ ሰራሕን ትምህርትን ምስ ከልከለኩም ምስ በዓል ማማ ማሕበር ጀሚርኩም ትኹት መሳኪን በሎም፤ ሓልዮት ሓዊሱ።

“ከምኡ ማለትና አይኩንን” ቀጸለ ኤፍሬም፤ “እቲ ናይ ብዓል አዴታትና ማሕበር ከምዚ ንሕና ንብሎ ዘሎና ማሕበር ከይከውን ይኸእል እዩ። ደቂ ማሕበር ክንበሃሃል ከሎና ኣብ ሓደ ጉባኤ ነምልኽ ብሓደውን ነገልግል ምዃንና ንምብራህ እዩ። መጽሓፍ ቅዱስ ነቶም ብክርስቶስ ኣሚኖም ዝተጠምቁን ንዕኡ ዝሰዕቡን ኩላቶም ማሕበር ኣምላኹ፤ ወሉድ ኣምላኹ፤ ስድራቤት ኣምላኹ ከምኡውን ኣሕዋት ኢሉ ስለ ዝጽውዖም³ እቶም ኣመንቲ ንሓድሕዶም ከምቲ መጽሓፍ ቅዱስ ዝብሎም ብክርስቶስ ኣሕዋት ተበሃሂሎም ይጸዋውዑ” ኢሉ ገለጸሉ።

“ፋሕ ኢላ ብክርስቶስ ኣሕዋት ትብላኒ ደኣ ክርስቶስዶ ወሊዱ እዩ፤ ደሓር ከኣ ንሱ ወሊዱ ይኸውን ኣይፈልጥን እዩ፤ እንተ ኹን ክርስቶስ ከምቲ ዝብልዎ ኣይሁዳዊ እንተ ደኣ ኹይኑ፤ ሂለን ንል ኣቦይን ኣይይን ሓብተይ እያ፤ ንሰኻውን እቶም ወለድኻ ብልክዕ ኣይፍለጠም እምበር ኤርትራውያን እዮም ዝኾኑ፤ ክርስቶስ ኣይሁዳዊ ንስኻትኩም ኤርትራውያን እዮም ኣራኽበኩም፤ እንታይ ዓይነት ኣስተምህሮ እዩ ወደይ እዚ!” በለ ብዝተዛረብዎ መጠን እንዳ ተዳናገሮ ስለ ዝኸደ።

“ሕጂውን ኣይተጋጌኻን” ጀመረ ኤፍሬም፤ “የሱስ ክርስቶስ ብስጋ ካብ ዓሌት ኣይሁድ እኳ ይወለድ እምበር ንሱ ናይ ኩሎም ዓሌታት ምድሪ ፈጣሪ እዩ። ካብ ሓደ ዓሌት ደቂ ሰባት ክውለድ ዘድለዩ እንከ ምኽንያት ንኹሎም ዓሌታት ንምድሓን ደኣ እምበር ዘመድ እዞም ሓደ ዓሌት ኣይሁዳውያን ንምዃን ኣይኮነን። ንክርስቶስ ካብ ዓሌት ኣይሁድ ምውላዱ፤ መበገሲ ናይቲ ንኹሎም ዘርኢ ኣዳም ናይ ምድሓን ቀንዲ ተልኡኹ እምበር መፈጸምታ ዓላማኡ ኣይኮነን” ኢሉ ተመልከቶ። ሰመረ ግምባሩ ኣሲሩ ብዝተደናገረ መልክዕ ይጥምቶ ነበረ።

ኤፍሬም ግና ቀጸለ በለ ኹኡ፤ “የሱስ ክርስቶስ፤ እግዚኣብሄር ኣቦ ንኹላ ዓለም ንኸድሕን ዝለኣኹ መድሓኒ ዓለም ደሓርውን ፈራዲ ዓለምን እምበር ኣይሁዳዊ ጥራይ ኣይኮነን” ኣምላኽ ካብቲ ልዑል ፍቕሩን ምሕረቱን ዝተላዕለ እዩ ከድሕነና መሪጹ ምድሓን ዘይግብኣና ኹሎ ኹእ

³ ነቶም እተቐበልዎ ዘበሉ ኹሎም ብሰሙ ንዚኣምኑ ግና ውሉድ ኣምላኽ ከኾኑ መሰል ሃቦም። ዮሃ. 1. 12
እምኣርሲ ንስኻትኩም ኣብቲ የሱስ ክርስቶስ ባዕሉ እምኒ መኣዝኑ ዝኾነ መሰረት ዮብያትን ሃዋያትን እተነደቑኩም ደጊም ደቂ ዓዶም ንቅዱሳንን ስድራ ቤቱን ኣምላኽን ኢኹም እምበር ኣጋይሽን መጸእተኛታትን ኣይኮነኩምን። ኤፌ. 2፡19,20

⁴ ኣምላኽ በቲ ሓደ ወዱ ዝእመነ ኹሉ ናይ ዘልኣለም ሂወት ምእንቲ ክረከብ እምበር ከይጠፋእሲ ንወዱ ብሸ ክሳብ ዝህብ ክሳብ ከንዳዚ ንዓለም ኣፍቀራ። ዮሃ. 3፡16

ድሒንና ክነርከብ ኣብቂዑና። ሕውነትና ኹእ ካብቲ ብክርስቶስ ብምእማን ዝረኽብናዮ መሰል ወልድነት ዝተመንጨወ ሰማያዊ ቤተሰብኣውነት እምበር ካብ ቀበላዊ ወይውን ዓሌታዊ ምትእስሳራት ዝተመንጨወ ጉዳይ ኣይኮነን።

“ሰማዕ እንዶ ኤፍሬም” ቀጸለ ሰመረ፤ “ከምዚ ትብሎ ዘሎኻ ኣምላኽ ኩነ ክርስቶስ ብሓቂ መሓርትን ንኹሉ ወዲ ኣዳም ብሓደ ዓይኒ ዝርእዩ ሓለይቲ እንተ ዝኹኑ፤ እዚ ኹሉ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ጣልያን ጀሚሩ እንግሊዝ ደሓርውን ኣምሓራ ንኸበቢ ሓደ ዘበን ከም ሕሱም ከቕጥቀጥን ክዘመትን ክጸንትን ከሎ እንታይ ማለት ያዕ ዘይብሉዎም፤ ይብሎ። ቀጸሎውን፤ “ንናጽነት ብጥሙይ ከብድናን ብዕሩቕ ዝበንናን ብውሑድ ኣጽዋርን ነቲ ብደገፍ ዓባይ ሶብዮት ብዘመን ኣምጽኦ ኣጽዋር ክሳብ ዓንቀሩ ዝገጠቐ ሰራዊት ደርጊን ተደጋጋሚ ወራራቱን ብዝተነኸሰ ኣስናንን ብዝተቋጸረ መዓንጣን ክንምክቶ ኹሎና፤ ብሓቂ ኣምላኽ ቅንዕና ዝፈቀ እንተዝኸውን ዓገብ ክብል ኔርዎ።” ብድሕሪ ምባል ተዓገሱኒ ግዳ ሸይኒ ከምለስ እዩ እንዳበለ ንግዳም ወጸ።

“ሸንቲ ቤት ደኣ ኣበይ ድዩ ዘሎ፤” በለ ኤፍሬም ናብ ሂለን እንዳ ጠመተ። “ከሸይን መዓስ ኮይኑ ዘይ ነታ ኣብደደጃቕ ዝውልዓ ሸጋራ ከትክኽ እምበር” ኢላ ሓበረቶ። ኣስዒባ ኹእ እንታይ ወሪዱካ ኢኻ እዚ ኹሉ ሕቶን ዌናፍር ሕቶታትን እንዳገበረ ከህውትተኒስ ኣጽቕጥ ዘበልካ፤ በለት። ንሱ ኹኡ፤ “ኣዩ ሂለ ኣፈይ እኳ ሰቕ እንተ በለ ልደይ ግና ኣምላኽ ጥበብ ክህበኪ ኣጥቢቐ እዩ ዝጽሊ ኔሩ” በላ። ሂለን “ክንደይ ይሓትት እዩ በሻኽ! ሓቂ እባዩ ኣቦይሲ ለምለም ቆልዓ ኢላ ቡሉሲያ ወሊዳትለይ ክብል!” በለት እንዳሰሓቐት።

“ምሕታቱ እኳ ኣይትጽልእዮ። ደሓር ንስኺውን “መን ኢኹም ንስኹም” ምስ በለኪ “መንፈስ ክትብልዮ ኣይነበረክን “መንፈሳውያን” ኢና ክትብልዮ ኔሩኪ። ሰብ መንፈስ ከምዝኾነ ነብሲ ከምዘለዎ ኣብ ስጋ ከምዝነበር ይትረፍ ንዘይእማኒ ንኣመንቲኳ ምርዳእ ኣብይዎም ኣሎ። ቅድም መንፈሳውያን ምዃንና መረዳእኩዮ እዎ ደሓር ከኣ ናብቲ መጽሓፍ ቅዱሳዊ መንነትና መእተኸዮ፤ ኩሉ ደፋእ ኢልካ እዩ፤ ኢሉ መዓዳ።

ሰመረ ሸጋራ ምእንቲ ከይሸትቶም ብምስካፍ ሒደት ንፋስ ወሲዱን ኣፋ ጉጸጉጹን ተመልሶም። ገና ካብ ዓረብያኡ በተን ቅጥን ኢለን ግናኹ ተረርቲ ኣእዳዉ ኣብ ቀላጽም እቲ ኮፍ መበሊ ተደጊፋ ሰለል ብምባል እንዳተቐመጠ፤ “እንተ እዚ መጽሓፍ ቅዱስ ትብሉዎም ከይቲቐየሙኒ እምበር፤ ባዕዳውያን ገዛእቲ ንዓና ንምጭቋንን መሬትና ንምግባትን

ዝጸሓፍዎ ልቢ ሰብ ዝሃንደሶ መጽሓፍ ምዃኑ ሳላ ፖለቲካዊ ንቕሓት በጺሕናዮ ኢና" በሎም።

"መጽሓፍ ቅዱስ ደኣ ንባዕዳውያን ዝሕብሩ ብኸመይ ይሕግዝም፤" በሎ ኤፍሬም ሀድእ ኢሉ።

"ኑቲ ካባታቶም ዝወርደና መጠን አልቦ መግዛእቲ አሚን ኢልና ምእንቲ ክንቅበሎ ኣብ ምድሪ እንተ ኣሰመካ ኣብ ሰማይ ግና ክርህወካ እዩ እንዳበሉ ንያትና ንምዕራብን ሃገራውነትና ካባና ዞቐቓም ንምውጻእ ዝላለምዎ ጸሊም ሸርሒ ብድሕሪ መጽሓፍ ቅዱስ እዩ ዝርከብ። ነዚ ኣኼባ እካይዳእም ዝተዓዘበ ሓደ ናይ አፍሪቃ መራሒ እንታይ ከም ዝበለ ትፈልጡዶ" በሎም ናብ ኤፍሬም እንዳጠመተ።

"አይፋለን" በለ ኤፍሬም እንታይ ክብል ከም ዝደለየ ክፈልጥ እንዳተጸበየ።

"በሉ ሰምዑ" ቀጸለ ሰመረ፡ "ምዕራባውያን ፈረንጂ መጽሓፍ ቅዱስ ሒዞም ናብ ዓድና ብድሕሪ ምምጻእ፡ ቃል ኣምላኽ ክንገባረኩም ኢና እሞ ርእሰኹም ኣድኒንኩም እዲንትኹም ጨፈንኩም ጸልዩ በሉና፡ ንሕናውን ከምኡ ዝበርና። እቲ ጸሎት ምስ ተወድኤ ርእሰና ኣቕኒዕና ኣዲንትና እንተ ኸፈትና፡ እቲ መጽሓፍ ቅዱስ ኣብ ኢድና፡ እንተ እታ ምድርና ግና ኣብ ኢዶም ኮይና ረኸብናዮ" ምስ በሎም ሂለን ገጸ ኸዊላ ክትሰሕቑ ጀመረት። "ክርስትያናት ኢና እንዳበሉ እዮም ኣትዮም፡ ብጐዲም ካራ ኣኸሰቲኖምና ኸኣ ኸይዶም" ደገመ ሰመረ ከም ሓውሲ ምጉርምራም ጌሩ።

ኤፍሬም ግና ጽን ኢሉ ክሰምዕ ብድሕሪ ምጽናሕ፡ "ክርስትያናት ተጋግዮም ትብሉኒ ኣሎኹ፡ ሓቂ ክኸውን ይኸእል እዩ። ሕጂ ግና ብዛዕባ ክርስትያናት ዘይኮነሰ ብዛዕባ ክርስቶስ ኢና ንዛተ ዘሎና። ክርስትያናት ናይ ክርስቶስ ወኪል እኳ እንተ ኹን ንዕኡ ኣብ ዓንኬል ምእዛዝ ምስ ዝጐዓዙ ጥራይ እምበር ካብ ምእዛዝ ኣብ ዝወጹሉ እዋን ንክርስቶስ ኣየንጸባርቑዎን እዮም። ክርስትያናት ናይ ክርስቶስ እኳ እንተ ኹን፡ ንሱ ግና ኣብ ምእዛዞም እምበር ኣብ ኣብያታቶምን ዕልዋታቶምን ኣይርከብን እዩ። ኣብ ከምዚ ዓይነት እዋን ከኣ ከቢድ እኳ እንተ ኹን ንክርስቶስ ካብቶም ክርስትያናት ኢና በሃልቲ ግናኽ ፍቓድ ርእሱም ንምፍጻም ዝሓለኑ ጸዓዱ ይኹን ጸለምቲ ፈሊና ክንርድኦ ቅኑዕ እዩ" ኢሉ ተመልከቶ። ሰመረ ጽን ይብል ምንባሩ ኸኣ ኣረጋገጸ።

ቀጸለ ኸኣ፡ "እዚ ክንዲ ዝኹን ጸዓዱ ብድሕሪ መጽሓፍ ቅዱስ ተመክሮም ባዕዳዊ መግዛእቲ ናብ ኣፍሪካን ካልኣት ክፍላተ ዓለማትን ኣተሓታትዮም ዝበልካዮ ሓቂ ክኸውን ይኸእል እዩ። ንሳቶም ተጋግዮም እዮም እሞ መጽሓፍ ቅዱስ ወይውን ክርስትና ጌጋ እዩ ኢልካ

ምድምዳም ግና ካብ ርትዓውነት ዝረሓቐ እዩ። እቲ ዘይጋገ ኣምላኽ ብሰንኪ ጌጋታት ሰዓብቱ ክውቀስ ኮነ ክኸሰስ ኣይክእልን እዩ።"

"ከመይ ዘይንወቕሶ" በለ ሰመረ ሒደት ሕርቃን ሓዊሱ፡ ቀጸለ ኸኣ፡ "ብሰብ ዝግደስ ኣምላኽ ኣብ ሰማይ እንተ ዝህሉ፡ ጉዳይ እቲ ምድሪ ካብ ትፍጠር ጀሚሩ ብሰንኪ ዓመጽቲ ዝፈሰሰ ደምን ዝሃለቐ ህይወትን፡ ከምኡውን ግዳይ ሕማምን ድርቅን ተፈጥሮአዊ ሓደጋታትን ብምዃን ሓገዝ ኣልቦ ኹይኑ ደሎ ወዲ ኣዳም ምግባር ነፍሱ። ሰብ ነዛ ከም ሰዊት ባልደንጋ ዘርከበ ዝቕንጥባ ዘሎ ህይወቱ ንምድሓን ካብ ሰማይ ረዲኤት ጠሊቡ ረዳኢ ምስ ሰኣኑ፡ ፈጣሪ ንዓለም ፈጠርዋ ደኣ እምበር፡ ፋዕራኣ ከምዘይብሉ እንዳበራህሉ መጸኡ እዩ።" ኢሉ ብድሕሪ ምትንፋሱ፡ "ኣይትቀየሙኒ እምበር ንታሪኽ ዓለምን ንህሉው ኩነታትናን ተዓዚብኹ፡ ኣብ ሰማይ ጨካን ፈጣሪ እምበር ከምዚ ትብሉዎ ዘሎኹም ብሰብ ዝግደስ ኣምላኽ ኣሎ ክትብል ኣይትግደድን ኢኻ" በሎም ኩርዩ።

"እዚ ኹሉ ኣብ ዓለም ዘሎ ተፈጥራዊ ሓደጋታትን ሰብ ዘበገሰ ሕድሕዳዊ ምጭኽኻንን ህልቂትን ብዘይ ምቁራጽ እንዳ ተራእየ ኣምላኽ ንምንታይ ዓገብ ዘይብል ነቶም በደልቲውን ከሎ ጋና ያዕ ዘይብሎም ዝብል ጥያቄ ምቕራብ ርትዓዊ እዩ ዝመስል" ኢሉ ጀመረ ኤፍሬም። "እንተ ኹን ርትዓውነት እዚ ሕቶ እዚ ዝፍተን ንምንታይ እዚ ኹሉ ነገራት ተፈጸመ ንምንታይከ ይፍጸም ኣሎ፤ ኢልካ ብምሕታት ጥራይ ኣይከውንን። እታ ሓቂ ዝበርሃልካ እዚ ኸምዚ ዓይነት ተፈጥሮአዊ ሓደጋታትን ሕማም ኮነ ድኽነትን ኩሉ ዕቡድን ዘይውሕሉልን ኣተሓሳስባን ኣነባብራን ደቂ ሰብ መዓስን ብኸመይን ተጀመረ ኢልካ ምስ ትውከስ እዩ" በሎ።

"ንሰኻ እባ ትገድድ!" በሎ ሰመረ። "ንሱ ደኣ ኣነ ከመይ ኢሊ ክፈልጠ ትደልዩኒ፤ ኣጀማምራኡ ኣነጺሩ ዝፈልጥ ሰብ ኣሎ ኢለውን ኣይግምትን እዩ" በለ ሰመረ።

"እዛ ትርእያ ዘሎኻ ህወከት ዝበሓታ ዓለም ምስ ህወከታ ስለዝተፈጥረት ዘይኮነሰ ካብ ነቲ ብጽቡቕ ነገር መሊኡን ስለመን ዝደኮና ሰናይ ኣምላኽ ምስዓብ፡ ደድሕሪ እቲ ህወከተኛ ዝኹን ድያብሎስ ምስዓብ ስለዝመረጸት እዩ" ኢሉ ናብ ቃል ኣምላኽ መለሰ ኤፍሬም። ቀጸለ ኸኣ፡ "እግዚኣብሄር ኣብ ምድሪ ጽቡቕ ነገር እምበር ሓንቲኳ ትኹን ሕማቕ ነገር ኣይፈጥረን፡ ብሓጺሩ ኣምላኽ ክፋእ ዝበሃል ባህሪ ኹን ትሕዝቶ ስለ ዘይብሉ፡ ተጽሚቕ እኳ ሓንቲ ክፋእ ነገር ክወጽ ኣይክእልን እዩ⁵ ስለዚ ዓለም ከመዮ ናይ ሎሚ ተባላሽያ ዘላ ኣምላኽ ጥዑይ ጌሩ ስለ ዘይፈጠራ

⁵ ዘፍ. 1፡ 31፤ ያእ. 1፡ 17፤ 1ዮሃ. 1፡ 5

ወይውን ተመሊሱ ስለ ዘበላሸዋ ዘይኮነሱ ሰብ ንመምርሕን መጥንቀቅታን ፈጣሪሱ ረገዱ ነቲ ዝምቡዕ ምኽሪ ድያብሎስ ስለ ዝመረጸን ዝሰዓበን እዩ። ምኽሪ ኣቲ ኣቐዲሙ ዝሰሓተ ሰይጣን ስለ ዝሰምዔ ሰብ ሆኖ ሰሒቱ ጥራይ ዘይኮነስ ወዲቐውን" በሎ ከይተሰከፈ።

ሰመረ ትቕብል ኣቢሉ "ሰማዕ እንዶ፡ ድያብሎስ እንተ ድኣ ኾይኑ ኣሰሒትዎስ ኣብ ክንዲ ንሰብ ምቕጻዕን ኣብ ልዕሊኡ ምቕጣዕን፡ ንምንታይ ንድያብሎስ ዘይቀጽቦ፤ እቲ ዝሰሓተ ድዩ ክቕጻዕ ዝግብኦ ወይስ እቲ ዘሰሓተ፤" ክብል ተወከሶም። ኤፍሬም ከኣ "ንኸልቲኦም ምቕጻዕ ግቡእ እዩ" በሎ።

"ከመይ፤" በለ ሰመረ።

"እቲ ዝሰሓተ ስሕተት ስለ ዝገበረ ክቕጻዕ እቲ ዘሰሓታ ኸኣ ነቲ ክፋእ ባዕሉ ስለ ዝፈጸሞ ጥራይ ዘይኮነስ ንኸልኦትውን ስለ ዝለከመ ይቕጻዕ፡ ስሕተት ሰሒትካ ፈጽሞ ወይውን ኮነ ኢልካ ባዕቤኑ ጽቡቕ ከምዘይኮነ ንሰኻውን ትሰሕቶ ኣይመስለንን። ሓደ ሰብ ኣሰሒቱካ ንኸልኦ ሰብ እንተ ቀተልካ ንኣኻን ነቲ ዘሰሓተካን እምበር፡ ነቲ ዘሰሓተካ ብሲሶም ንዓኻ ይሓድጉኻ ማለት ኣይኮነን" ኢሉ ሓደት ኣዕረፈ። ቀጸሉ ኸኣ፡ "ንሕቶኻ ክምልስ ኢለ እዚ እኣ እንተ በለኹ፡ ኣምላኽ ግና ነቲ ዝወደቐ ሰብ ሰሒትካ ኢኻ እኞ ንሓዋሩ ኩኒኻ ኣሎኹ ኢሉ ብዘይ ካልኣይ ዕድል ሓዲግዎ ማለት ኣይኮነ። እቲ ነገር ሰብ ምውዳቕ ጥራይ ዘይኮነስ ወዲቐ ምትራፋ እዩ። ምውዳቕ ሓደ ነገር እዩ ብውዳቕካ ምንባር ከኣ ጠሪሱ ካልእ እዩ" ይብሎ ተስፋ ከይቆረጸ።

ንኣብነት ሓደ ንጉስ ወዲ ክወልድ እዩ ብምባል ቅድሚ ምውላዱ ብልዑል ጥበብን ዓቕን ኣልቦ ንዋትን ዓቕሚ ሰብን ኣወሃኒዱ ሓንቲ ዓባይ ከተማ ይሃንጸሉ። ኣብ ኩሉ ጉደናታት እታ ኸተማ "ኩሉ ጽቡቕ ኮነ" ዝብል ብፍሩይ ዝተጸሕፈ ጸሑፍ ነበረ። ኣብ ሓንቲ ኣብ ማእከል እታ ኸተማ ትርክብ ንእሽቶ ግድግዳ መሳሊት ቤት ግና "ማዕከን ሞት" ዝብል ተመሳሳሊ ፍሩይ ጽሑፍ ነበረ። እቲ ንጉስ ንወደይ ዘሎኒ ዘበለ ኩሉ ጽቡቕ ነገር ክህቦ እዩ ካብኡ ሓንቲ ዝጽበዩ ግና "ምእዛዝ" ጥራይ እያ ብምባል፡ ንኹሎም ህዝቢ እታ ምድሪ ብምጽዋዕ ንወዱ ሓደ ለበዋ ይላበዎ፡ "ካብ ኩሉ ኣብዛ ኸተማ ዘሎ ጽቡቕ ነገር ብላዕ ኣብ ኩለን ኣባይቲ ከም ቃሕታኻ እቶን ውጻእን ብላዕን ስተን ፡ እንተ ኣብታ ኣብ ማእከል እዛ ከተማ ዘላ ንእሽቶ ቤት ግና ከይትኸፍታ ናብኣ ገጽካውን ከይትቐልቀል፡ ንቓለይ ንዲቕካ ነታ ቤት እቲኣ እንተ ደኣ ከፊትኪያ ግና ዝተሰመመ ጋዝ ካብታ ቤት ወጸኡ ንዓኻን ንኹሉ ወሎዶኻን ኣዲንትኻ ከዕውር ኣእምሮኻውን ከዕብድ ኣማሲኡውን ክቐትለካ እዩ" ብምባል ኣጠንቂቐን ዝኾነ ዝጉደሎ እንተ ኣልይዎን እቲ ንጉስ ጸጸኒሉ ክምለሶ ምዃኑ ኣመልኪቱ ሓዲግዎ ኸደ፡

"ደሓርከ" በለ ሰመረ ነቲ ዛንታ እንዳ ተኸታተለ።

ኤፍሬም ቀጸሉ፡ "ብድሕሪ እቲ ንጉስ ግና ሓደ ኣቐድም ኣቢሉ ካብቲ ንጉስ ዝዓለወ ጀነራል ነበር ናብቲ ወዲ ንጉስ መልክዑ ቀይሩ ሓደ ካብቶም ሃንጽቲ እታ ከተማ እዩ ብምባል መጸኡ ክጸጋግዖ ጀመረ። ብዛዕባ እታ ዕጽውቲ ቤትን ትሕዝቶኣን ከኣ ደጋጊሙ መግለጺ ክህቦ ጀመረ። ብመሰረት ሓበሬታ እቲ ዓላዊ ጀነራል፡ እታ ንእሽቶ ቤት ብቐታሊ ጋዝ ዘይኮነስ ብዝተፈላለዩ ኣልማዛትን ኩቡራት ኣእማንን ኣዕናቕን ዝተጸቐጸቐት ምዃናን ንዓኣ እንተ ደኣ ከፊትዋ ብሃብቲ ኾነ ብሓይሊ ማዕረ እቲ ንጉስ ከም ዝኸውን ብምግላጽ የእምኖ።

እቲ ወዲ ንጉስ ካብ ህርፋን ገንዘብን ዝናን ዝተላዕለ መጠንቀቂታ ኣቦኡ ንጸጋም ጉስዩ ነታ ቤት ምስ ከፈታ ብቐጽበት ኣዋርቕን ኩቡር ኣዕናቕን ዘይኮነስ ዝተሰመመ ጋዝ ብምውጻእ ንብዘሎ ኣየራት እታ ኸተማ ዓለሲ፡ ንኹሎም ተቐማጦ እታ ኸተማ፡ እንተላይ ነቲ ወዲ ንጉስ ኣዲንቶም ኣዕወረ ኣእምሮኦምውን ኣዕበደ። ካብዚ ዝተላዕለ ኩሎም ተቐማጦ እታ ኸተማ ዕዉራትን ዕቡዳትን ኮነ፡ እዚ ጥራይ ዘይኮነውን እቲ ዝተሰመመ መርዚ ናብ ውሽጢ ዘርኦም ብምሕላፍ ናብ ኩሉ ወለዶኦም ብቐጥታ ተመሓላለፈ፡ ኩሎም እቶም ዝውለዱ ኸኣ ከም ወለዶም ዕዉራትን ዕቡዳትን ኮይኖም ይውለዱ ነበሩ።

ብድሕርዚ እቲ ንጉስ ደሃዮም ክገብር እንተ መጸ እቲ ወዱ ኾነ ኩሎም እቶም ተቐማጦ ኣይንፈልጠኻን ኢና ኢሎም ካብቲ ንጉስ ብምህዳም ደድሕሪ እቲ ዘሰሓቶም ጀነራል ተዓዝሩ። ኢሉ ብድሕሪ ምትራኽ ኤፍሬም ናብ ሰመረ ቅንዕ ኢሉ እንዳ ጠመተ፡ "እስከ ንሰኻ ፍረድ ኣብ ከምዚ ዓይነት ሓደጋ ክወድቁ ዝኸኣሉስ እቲ ንጉስ ስለ ዝተጸብእም ድዩ ወይስ ፍረ ዕልዋኦም እዩ፤ ክብል ተወከሶ። ሰመረ ሓደት ብድሕሪ ምምታእ፡ "እዚ ታሪኽ እዚ ምስ እዚ ንዛራረበሉ ዘሎና ነጥቢ እንታይ ምትሕሓዝ ኣለዎ፤" ብምባል ነቲ ሕቶ ብሕቶ መለሰሉ።

"ብዙሕ ምትእስሳር ኣለዎ በለ ኤፍሬም። "ከመይ'ሉ ይተሓሓዝ፤" ሕቶኡ ቀጸለ ሰመረ። "ከመይ ኢሉ ከም ዝመሳሰል ምእንቲ ክገልጸልካ ንሰኻውን ነዛ ኣቐዲመ ዝሓተትኩኻ ሕቶ መልሰለይ" በሎ ኤፍሬም።

ሰመረ "ኣነ ከምዝመስለኒ እቲ ጌጋ ናይ ክልቲኦም እዩ" ይብሎ።
"ናይ መነመን፤" ሓተተ ኤፍሬም።

"ናይቲ ንጉስን ናይቲ ወዱን" በለ ሰመረ ኣእዳዉ የማነ ጸጋም እንዳፈናጠረ።

"ከመይ፤" በለ ኤፍሬም ብግዲኡ።

"ከምኡ ግዲ" ብድሕሪ ምባል ሰመረ ቀጸሉ "እቲ ንጉስ እዚ ኹሉ ብልዑል ጥበብን ብዙሕ ንብረትን ዓቕሚ ሰብን ነታ ኸተማ

አወቁቡን ጸግዩን ደኩነዋ ከብቅዕ ዝቐትል ጋዝ ኣብ ማእከል እታ ኸተማ ዘቐምጥሊ እንታይ ስለ ዝሓሰበ እዩ። ከብዚ ዝዓበ ጌጋ ኣሎ መቐም ኣይብልን። እቲ ወዱውን ብወገኑ ኣቦኡ ኣግሂዱ ስሚ ኣለዋ ከይትኸፍታ እንዳ በሎ ክኸፍታ ኣይነበሮን። እንተ እቲ ጀነራል ግና ከም በዓሊ ዘይኮነ ከም ጸላኢ እኻ ትርእዮ። ብመሰረቱ ካብቲ ንጉስ ዓልዩ ከወጽእ ከሎ ናይቲ ንጉስ ጸላኢ እዩ ብዝተኻእሎ መዳይ ነቲ ንጉስ ክቃወም ከኣ መሰሉ እዩ። ካብ ጸላኢኡ ደሓን ዝጸበ ኸኣ ዓሻ ጥራይ እዩ።

“ጽቡቕ ትዕዛብቲ እዩ” ብምባል ጀመረ ኤፍሬም። “ዘን ዝሰዕሳ ነጥብታት እስከ ንመልከትን፡ ሓደ ኣብ መንጉ እቲ ንጉስን እቲ ውሉድን ዝነበረ ዝምድና ኣብ ንዋታዊ ውዕል ዘይኮነስ ኣብ ናይ ምእዛዝ ወዕል ዝተመሰረተ እዩ ኔሩ። እቲ ኹሉ ነገራት ኣዳልዩ ነቲ ወዱ ሓንቲ ነገር ክገብረሉ ጥራይ ኣጥቢቐ ይላበሩ ንሉ ኸኣ ክእዘዙ። እቲ ትእዛዝከ ከቢድዶ ኔሩ ወይውን ብዙሕዶ ኔሩ እንተ በልና ኣይፋለን ሓንቲ ጥራይ እያ። ተስዓን ትሸዓተን ሚእታዊት ፈጸሙሉ ሓንቲ ጥራይ እዩ ኣዚዝዎ። ክንዲ ዝኾነ እቲ ንጉስ ብዙሕ ነጻነትን ሓንቲ ትእዛዝን ጥራይ እዩ ሓዲጉሉ። ካልኣይ ናይ ኣዳልዩ ኣብ ውሽጢ እቲ ኸተማ ካብ ሓንቲ ቤት ጥራይ ከሕሎ ከም ዘለዎ ከጠንቅቐ ኸሎ እቲ ንጉስ እቲ ዝዓለወ ጀነራል ከመጽላ ዝኸእል መገዲ ንሓ ጥራይ ምዃና እዩ ዝሕብሮ ኔሩ። እቲ ንጉስ ነታ ከተማ ሓልዋ ክብሎ ኸሎ ጸላኢ ከም ዘሎ ክሕብሮ ኸሎ ካብታ ቤት ተጠንቀቐ ክብሎ ኸሎ ኸኣ ጸላኢ ዝመጽላ እንኮ መገዲ እዩ ዝሕብሮ ኔሩ። እቲ ሕሉም ጀነራል መልከዑ ቀይሩ እኳ እንተ መጽ፡ ነታ ቤት ክኸፍታ ክሓብሎ ምስ ጀመረ ግና ንሉ እቲ ኣቡኡ ዝሓበሮ ሕሉም ጸላኢ ምዃኑ ብቐጥታ ክፈልጥን ኣብ ቁጽጽር ከውዕሎን እዩ ኔሩዎ።

ሰመረ እዝኹ ጸልዩ ከስምዕ ብድሕሪ ምጽናሕ፡ “እንታይ ክትብል ስለ ዝደለኻ ኢኻ እዚ ዛንታ ኣምጺኻዮ” በሎ። ኤፍሬም ከኣ፡ “እዚ ኹሉ ኣብ ዓለም ዘሎ ዕግርግርን ጭራሕ ምራሕን ዓዕቤን ዕልዋ ደቂ ኣዳም እምበር፡ ኣምላኽ ኣብ ደቂ ሰብ ዘለዎ ሓሳብ ዘየንጸባርቐ ምዃኑ ክሕብረካ ስለ ዝደለኹ እዩ። እግዚኣብሄር ንሰብ ፈጠሩ ኣብ ቃድራ ዝደርበዮ ከይመሰለካ። ቃል ኣምላኽ ከምዝገልጸ እግዚኣብሄር ንሰብ ቅድሚ ምፍጣሩ ንኹዱሽተ መዓልቲ ብኹሉ ጽቡቕ ነገራት ዝመልኤት ምድሪ ደኩኑ ንኹሉ ዝፈጠሮውን ደገሙ ብምምልካት ጽቡቕ ምዃኑ ብድሕሪ ምርግጋጽ እዩ ብሻብዓይቲ መዓልቲ ፈጠርዎ። ወዲ ሰብ ኣብ ሰላምን ፍቕርን ቅሳነትን ነጻነትን ጥዕናን ጽጋብን ኣብ ዝመልኣ ምሽእቲ ምድሪ እምበር ከመዮ ሎሚ ነውጺ ኣብ ዝዓሰላ ዓለም ኣይተፈጥረን፡ ይብሎ ክበርሃሉ ተስፋ እንዳ ገበረ።

“እዚ ትብሎ ዘሎኻ ሓቅነት ኔርዎ እንተ ዝኸውን ብኸመይ ደኣ እዩ እቲ ሰላም ብኣመና ዕግርግር፡ እቲ ጽጋብ ብኸቁር ድርቂ፡ እቲ ጥዕና ብቐዘፍቲ ሕግማት፡ እቲ ፍቕሪ ብቐሕቁው ጽልኢ፡ እቲ ህይወት ብጨቃን ሞት ክትካእ ዝኸኣለ” ክብል ሕቶኡ ቐጸለ ሰመረ።

“ኣህህል ጥራይ” በለ ኤፍሬም ብተኸታታሊ ሕቶታት ሰመረ ከይሰልከዩ። ኣሰዓቡ ኸኣ፡ “እግዚኣብሄር ንሰብ ምስ ፈጠሮ፡ ሓደ እቲ ኣብ መንጉ ኣምላኽን ሰብን ዝነበረ ዝምድና ኣብ ኣምላኻዊ ውልቀ መላኽነት ዘይኮነ ኣብ ሰብኣዊ ርእሰ-ፍቓዳዊ ምእዛዝን ኣብ ኣምላኻዊ መጠን ኣልቦ ፍቕርን ሓልዮትን ነጻነትን ከምዝምሰረት ይገብር፡ እዚ ማለት እግዚኣብሄር ንሰብ ብዘይ ዓቕን ከፍቕሮን ክሓልዩሉን ብነጻነት ምሰኡ ክነብር ክፈቐድሉ ኸሎ ኣምላኽ ብወገኑ ካብ ሰብ ዝጠለበ ነገር እንተ ነበረ ሰብ እግዚኣብሄር ተገዲዱ ዘይኮነስ ብርድዮቱ ክእዘዙን እዩ። እቲ ካልኣይ ግና ኣምላኽ ንሰብ ኣቐዲሙ ዝዓለወ ጸላኢ ከም ዘሎ፡ እታ ጸላኢ ዝመጽላ መገዲውን ሓንቲ ከምዝኾነት ንሓ ኸኣ ትእዛዝ ኣምላኽ ጠሓስ ትብል ከምዝኾነት ከዮብርሃሉ ክሓልፍ ኣይደለየን። ንምድሪ ሓልዋ ክብሎ ኸሎ ክሕሎ ዘለዎ ጸላኢ ከምዘሎ ካብታ ኣብ ማእከል ገነት ዘላ እም ኣይትብላዕ ክብሎ ኸሎውን ጸላኢ በታ እም ኣቢሉ ከምዝመጽእ እዩ ዝሕብሮ ኔሩ። ናይ ኣዳም ሓፋፍነት እምበኣር ሓንቲን ቀላልን እያ ኔራ፡ ንሓ ኸኣ በታ ኣብ ማእከል ገነት እትርከብ እም ዝመጽ ዘበሉ ኹሉ ጸላኢ እምበር ፈታዊ ከምዘይኮነ ኣነጻሩ ብምፍላጥ ንሉ ኸኣ ሰበይቱ ብጥንቃቕ ክቐምውቱ ኔርዎም። ኣምላኽ ከምዚ ምግባር ግና ኣዳምን ሰበይቱን ሸለል ዝበሉ እዮም ዝመሰሉ። ሰይጣን ልክዕ ከምቲ ዓላዊ ጀነራል ናብ ሂዋን መልከዑ ቐይሩ ብምምጽእ እዛ እም እዚኣ ኣይተምውትን እያ፡ እኳ ደኣ ማዕረ ኣምላኽ ዝገብር ማዕረግን ስልጣንን ትህብ ሚስጥራዊት እም እያ እንዳበለ ብምሕብባል ኣሰሓታ።” ክብል ተንተነሉ።

“ኣብኡ ርገጽ” በለ ሰማሪ ኣቋርጽ ኣቢሉ። ኤፍሬም ትንተናኡ ሰመረ ዝተረድኣሉ መሰሉዎ ብምግራም ተመልከቶ። ሰመረ ግና “ደቀ”ንስትዮ እንተዘይ ህልዋ ምድሪ ኣይምተጸገመትን፡ እቲ ሰይጣን ከኣ ጸሓፍን ኣይእቶ፡ ሓቂ እንተ ዝነበሮ ናብ ሰብኣይ ምመጽ እምበር ናብ ዓለ”ንስተይቲ ዘኸይድ ኣይነበሮን። ሂሊ ሓብተይ ደኣ ከይትቐየመኒ እምበር ደቀ”ንስትዮ ጸገም እየን፡ ምስኤን ክንበር ኣይከኣል ብዘይብኤን ክንበር ኣይከኣል ክብሉ ሓቆም እዮም። ኢሉ ሰሓቐ። ኣሰዓቡ ኸኣ፡ “ካብ ጥንቲ ጀሚረን ጸገም ኮይነናና ዘለዋ ርኤኻ ንሓትን እየን” ምስ በለ፡ ሂሊን

* እዚ ተመን ድማ ነታ ሰበይቲ ኣይፋልኩም ኣምላኽ ደኣ ካብኣ ምስ ትበልዑ መዓልቲ ኣገንታኩም ከም ዝኸፈታ ከም ኣምላኸውን ከም ትኾኑ፡ ጽቡቕን ክፋእን ከኣ ከም ትፈልጡ ስለ ዝፈለጠ እዩ እምበር ከቶ ኣይክትመቱን ኢኹም በላ። እታ ሰበይቲ ድማ...ካብ ፍሬኣ ወሲዳ በልኳት ምሳላ ኸኣ ንሰብኣይ ሃበቶ ንሱውን በልዩ። ዘፍ. 3፡ 1-7

ሰቅ ኢላ ከትሰምዕ ከምዘይጸንሑት፡ ኣብ ማእከሎም ህሩግ ብምባል “በል ሰማዕኩልካ ናይ ናተይሲ ደሓን እተን ተጋደልቲ ግዳ ከይሰምዓኻ” ምስ በለቶ፡ ቅልጥፍ ኢሉ “እዋእ ንሳተን ደሓ ኣዋልድ ድሞ” ክብል ተማትኤ።

“እንታይ ደሓ” ምስ በለቶ “ጀጋን” መለሰ ሰመረ።
“እየ ሰመረ ሓወይ ከምቲ ሓደ ሰብኣይ ዝበሎ እንድዩ ደሓ ኾይኑ” ኢላ ሰሓቕቶ። “እንታዋይ ሰብኣይ እየዚ” በለ ሰመረ ካብታ ዘረባ ዝሃድመላ መንዲ እንዳ ኣናደየ።

“ሓደ መዓልቲ” ብምባል ጀመረት ሂለን “ንዓቕ ንድቕ ውዒሎም ብኸሮላ ንዓይም እንዳ ተመልሱ ሓደ ካብኣቶም ንሰብ እምበደርሆ ክሓሚ ደልዩ፡ እዞም እምባደርሆኳ ሰብ ኣይኮነን ክብል ይጀምረልካ፡ ካብቶም ኣብቲ ካሮላ ተወጢሑም ዝነበሩ ሓደ ጉልቡ ጸባ ጸገብ ጉበዝ ገጹ ኣሲሩ ብተረር እንዳ ጠመተ “እንታይ ደሓ እየም” ብምባል እንዳተፈኸነ ኣፋጠጠሉም “ንሳቶም ደሓ መላእኹቲ” ብምባል መልሓሉ ዓጸፈ። ሰመረ ሓብቱ ከም ዝረትዓቶ ምእንቲ ከይእመን “ኣነኳ ሓቂ እየ ተዛረብ” በለ።

“እየናዩ ካብቲ ዘረባኻ እየ ሓቂ እቲ ቀዳማይዶ ወይስ እቲ ዓሕራይ” በለቶ።

“ክልቲኡ” በላ ከይዓጀበ። ኤፍሬም ንሂለን በዒንቲ ምስ ንገሓ፡ ቀልጢፋ ናብ ልባ ተመልሰት፡ “ኣታ ኣይትሓዘለይ ካብ ከቡር ምይይጥኩም ጨውየኩም፡ ይቕሬታ እንዳበለት ካብቲ ጉዳይ ኣንሰሓበት። ኣብ ማእከሎም ሒደት ጸጥታ ሰፈነ።

“ብዝኾነ” በለ ኤፍሬም ነቲ ሰቅታ ብምሰባር፡ “እቲ ስሕተት ብሂዋን ይጀመር እምበር ኣዳምዉን ሰሚርዎ እዩ፡ ካብ ንኣምላኽ ምእዛዝ ንቓል ሰበይቱ ሰሚሮ ነቲ ትእዛዝ ድሎ ብድሎ ይጥሕሶ።”

“ሰማዕ ኤፍሬም እቲ ትብሎ ዘሎኻኳ በሪሁለይ ኣሎ “ ሰበይቲ ንቓል ሰይጣን ሰሚዓ፡ ሰብኣይ ከኣ ንቓል ሰበይቲ ሰሚሮ ትብላኒ ኣሎኻ፡ ንሳ ንቓል ሰይጣን ምስማዓ ደሓ እዩ እቲ ጸገም እምበር ሰብኣይ ቃል ሰበይቱ ክሰምዕ እሞ ንቡር እዩ።” ተኻትዔ ሰመረ።

“እቲ ውድቀት ሰብኣይን ሰበይትን ብማዕረ ሓላፍነት ክወስድሉ እምበር፡ ናብ ደቀንስትዮ ጥራይ ከነላግቦ ጠሪሱ ካብ ሓቂ ኾነ ካብ ርትዓውነት ዝረሓቐ እዩ። ሰበይትስ ሓራይ ተታሊላ ሰብኣይ ግና ኮነ ኢሉ ኣብ ክንዲ ምስ ኣምላኽ ምውጋን ምስ ሰበይቱ እዩ ወጊኑ፡ ሰለዚ ወድቀት ብሰብኣይን ሰበይትን እምበር ብሰበይቲ ጥራይ ኣይመጸን፡ መጽሓፍ ቅዱስ እንተ ኾነ ሓጢአት ብሰብኣይ ኣተወ እምበር ብሰበይቲ ኣተወ ኣይብልን እዩ። ደሓር ከኣ ሰይጣን ብሰበይቲ ጌሩ እኳ እንተ መጸ

የሱሰውን ብሰበይቲ ጌሩ እዩ መጸኡና፡ ሰበይቲ መዘዝ ውድቀት ጥራይ ዘይኮነትስ ማዕጸ ምድሓንውን ኮይናትልና እዩ። ልክዕ እዩ ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ምድሪ ንሕማቕ ኩነ ንጽቡቕ ብዙሕ ጽልዋ እዩ ዘለወን፡ ኩሉ ሕማቕ ነገር ንደቀንስትዮ ምልጋብ ግና ኣይግድን።”

ቀጸሉ ኸኣ ኤፍሬም በለ፡ “በዚ ኩይኑ በቲ ካብታ ኣይትብልዕዎ ዝተባህሉ ኣም ብምብላዎም ነቲ ኣብ መንገዱምን ኣብ መንገዱምን ዝነበረ ኣብ ምእዛዝ ዝተመሰረተ ቅዱስ ዝምድና ኣፍረሰዎ ካብቲ እዋን እቲ ጀሚሩ እቲ ምስ ኣምላኽ ክራኽብ ዝኸለል መንፈሶም ይመውት ኩሉ ርክበም ከኣ ምስቲ ኣቐዲሙ ዝዓለወ ሰይጣን ይኸውን፡ ኣብ መንገዱምን ኣብ መንገዱምን ሰይጣንን ከኣ ዓመጸ ዝመዋቕሩ ሓጢአት ዝሕመረቱ ዝምድና ይምስረት። ፍቕርን ሰላምን እንዳደኸማን እንዳ ሃሰሳን ይመጸ ኣብ መንገዱምን ኣምላኽን ጥራይ ዘይኮነስ ኣብ መንገዱምን ደቂሰባትውን ከምኡ፡ ሰብን ኣምላኽን ጥራይ ዘይኮነስ ኣብ መንገዱምን ደቂሰባትውን ምእዛዝን ንኣብነት ኣብ መንገዱምን ሰበይቱን ዝነበረ ቅዱስ ፍቕሪውን ምእዛዝን ይጠፍእ። መጽሓፍ ቅዱስ ንሰብኣይ ሰበይትኻ ኣፍቅር ይብሎ ንሰበይቲ ኸኣ ንሰብኣይኪ ተኣዛዚ ብምባል ይእዝዞም። ንምንታይ እንተ በልና እታ ኸኣ ንሰብኣይኪ ተኣዛዚ ብምባል ይእዝዞም። ንምንታይ እንተ በልና እታ ኣብ ማእከሎም ዝነበረት ባህርያዊት ኣምላኻዊት ፍቕርን ምእዛዝን ካብኣም ሰለ ዝጠፍኤት እዩ። ሰብኣይ ፍቕሩ ኣጥፊኡ ሰበይቲውን ምእዛዝ ኣጥፊኡ። ቀጸሉ ክልተ ኣወዳት ወሊድና ኢሎም እንተ ተሓጉሱ እቲ ዓቢ ነቲ ንእሽቶ ክቐንኣሉ ድሒሩውን ብጭካነ ክቐትሎ ኸሎ ንምልክት ድሒሩ ንቃኤል መበል ሓምሻይ ወለደሉ ዝኾነ ላሚክ ዝተባህለ ሰብኣይ፡ ኣብ ክንዲ ቐስለይ ሰብኣይ ኣብ ክንዲ ስምብራተይውን ጉበዝ ቀተልኩ። ነባሓጉይ ቃኤል ሸውዓተ ካዕበት ሒነ እንተ ዝፍደዮሱ ንዓይ ግና ሰብዓን ሸብዓታን ካዕበት ምተፈደኸ፡ ከመይሲ ብዙሓት ሰለ ንዓይ ግና ሰብዓን ሸብዓታን ካዕበት ምተፈደኸ፡ ከመይሲ ብዙሓት ሰለ ዝቐተልኩ ማለቲ እዩ። ካብኡ ቐጸሉ ምድሪ ብዓመጽ ደቂ ሰባት መሊኦ ከተዕለቕልቕ ትጀምር” ኢሉ ኣንዊሉ ተንተነ ኤፍሬም።

“ሰማዕ እንደ ኤፍሬም፡ ካብዚ ኹሉ ኮለልሲ እግዚኣብሄር እንተ ደሓ ከምዚ ክትብሎ ዝጸናሕካ ምስ ሰብ ብፍቕርን ሕድሕዳዊ ምትሕልላይን ዝመልኦ ዝምድና ክምስርት ዝሓሰብ ኔሩ፡ ከም ሰይጣን ምትሕልላይን ዝመልኦ ዝምድና ክምስርት ዝሓሰብ ኔሩ፡ ከም ሰይጣን ዝኣመሰለ ሓደገኛ ጸላኢ ተቐላጢፋ ዘይቀትሎ” ብምባል ሕቶሉ ቀጸለ። ኤፍሬም ትቕብል ኣቢሉ “እዚኣኳ ንኣምላኽ ሕተቶ” በሎም ተታሓሒዞም ሰሓቁ። “እቲ ሕቶ ንሰይጣን ምጥፋእን ዘይምጥፋእን ኣይኮነን” ቀጸለ ኤፍሬም፡ “ሓጢአት ኣብ ውሽጢ ሰብ ሰለ ዝኣተወ፡ ሎሚ ዋላውን ሰይጣን እንተ ዝመውት ሰብ ሓጢአት ካብ ምግባር ዓዲ ኣይውዕልን እዩ።” ብምባል ዘረባኡ ከይወድኤ...

* ኣትን ኣንስቲ ከም ንገይታ ጌርከን ንሰብኡትክን ተኣዝዞም... ኣቲም ሰብኡት ኣንስትዮም ኣፍቅሩ። ኤፌሶ. 5: 22-27

፡ ሰለዚ ኸኣ ከምቲ ብሰሪ ሓደ ሰብኣይ ሓጢአት ናብ ዓለም ዝኣተወ ብሓጢአትውን ሞት... ሮሜ. 5: 12

“እልልልልልል...” ዝብል ድምጺ እልልታ ካብቲ ዝላኦም ወጺኡ ኣብ ኣእዛኖም ብምቅጫል ነቲ ንኸባቢ ክልተ ሰዓታት ዝቐጸለ ዘተኣም ኣቋረጸ። መን ምዃኑ ንምርግጋጽ ናብቲ ኣፍደገ ኣቢሎም እንተ ተቐመቱ፡ ኣደይ ለምለም ንስመረ ክበጽሓ ዝመጸ ኣጋይሽ ኣኸቲለን ኣተዋ። ሰመረ “ክንቅጽላ ኢና እዛ ዕላል” እንዳበለ ኣጋይሹ ንምቕባል ኣቓልቦኡ ናብኡን ገበረ። ኤፍሬምውን ብወጉ “ብርግጽ ክምለሰኹዩ ሰሙር ምሳኻ ምዕላል መሳጢ ኹይኑ እዩ ረኺቢዮ” እንዳበለ ተሰናቢቱ ወጸ። ሂለንውን ክሳብ ገበላ ከተሰንዮ ኢላ ተኸተለቶ “ኩለልዶ ኣቢላካ ወደይ” እንዳበለት ከኣ ኣርከበቶ።

“ኣይትዓሸዊ ሂለ” በለ ኢፍሬም። ኣሰዒቡውን “እዚ ወዲ ካብ ኩሎም ክሳብ እዛ ሰዓት እዚኣ ወንጌል ዝመሰከርኩሎም ሰባት ፍሉይ ኮይኑ እዩ ረኺቢዮ። እታ ሓቂ እንተ በሪሃትሉ ኸኣ ብምሉእ ልቡ ካብ ምሰዓባ ሰጋእ ከም ዘይብል ርግጸኛ እዩ። እዚ ኹሉ ሕቶታቱ ኣንጻር እምነት ዘለዎ ተቓዊሞ ዘይኮነስ ነታ ሓቂ ንምርካብ ዘለዎ ውሽጣዊ ህንጥዩነት እዩ ዘመልክት። እቲ ሓደ ንሕና ክንገብር ዝግብኣና፡ ኣምላኽ ኣዲንቲ ልቦናኡ ክኸፍተሉ ብዛዕባኡ ጽዑቕ ልባዊ ጸሎት ምጅማርን ጐኒ ጐኑ ኸኣ ብፍርዳዊ ቃላትን ታህዋኽ ዝደረሽ ድፊኢታትን ዘይኮነስ ብሀድኣት ነቲ ቃል ሓቂ ብጸጋ ኣምላኽ ክንነግሮን ንሕቶታቱውን ብቐንዕናን ርትዓውነትን ንምምላስ ተዓጢቕና ክንስለፍ ኣሎና። እቲ ዝተረፈ ኸኣ ንኣምላኽ ንሓድጐ” እንዳበለ ኸኣ ተሰናቢትዋ ኸደ።